

કિંમત ₹ ૫

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિક

પ્રકાશન દર માસની ૧૧ તારીખે • સંગ્રહ અંક : ૧૩૭ • સાટેમ્બર, ૨૦૧૮

કેરાલા હોનારાત પીડિતો માટે રસ્તા પર
રાહદારીઓ પાસે સહાય ઉઘરાવતા પૂ. શ્રીરાજ
તથા આપણી સ્કૂલના તેમના સહપાઠીઓ

પ્રકાશક : શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ-૧

1

2

3

૧. પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રીનો ૨૧મો જન્મોત્સવ શિકાગો (અમેરિકા) મંદિર માં ધામધૂમથી ઉજવાયો તે પ્રસંગે કેક કાપી પ.પૂ.લાલજી મહારાજનો તથા શ્રીરાજને કેક ખવરાવતા પ.પૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી. ૨. શિકાગો (અમેરિકા) મંદિરના ૨૦માં પાટોત્સવ પ્રસંગે ઠાકોરજનો અભિપેક કરતા પ.પૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી. અને આઈ.એસ.એસ.એ.ના સંતો સાથે અને સભામાં દર્શન આપતાં પ.પૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી તથા પ.પૂ.લાલજી મહારાજશ્રી. ૩. બિવિયા સિધ્ધપુરમાં શ્રી હનુમાજના ૧૨૦માં પાટોત્સવ પ્રસંગે દર્શન.

સંસ્કરણ

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠધિપતિ
પ. પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય શ્રી ૧૦૦૮
શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રી
શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ
નારાણપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૧૩.
ફોન : ૨૭૪૮૮૫૮૭
મો. : ૮૮૭૯૫ ૪૮૫૮૭
પ. પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના સંપર્ક માટે
ફોન : ૨૭૪૮૮૫૮૭
www.swaminarayannmuseum.com

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠધિપતિ
પ. પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮
શ્રી કોશળેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની
આફાથી
તંત્રી શ્રી
શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણદાસજી (મહેતસ્વામી)
Mo. : 8238001666

પત્રવ્યવહાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિક કાર્યાલય
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર,
કાલુપુર, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૧.
Mo. : 9099098969
magazine@swaminarayan.in
www.swaminarayan.in

એડ્યુકેશનમાં ફેરફાર કરવા

E-mail : manishnvora@yahoo.co.in
લવાજમ - વાર્ષિક : રૂ. ૫૦-૦૦ ● છૂટક નકલ રૂ. ૫-૦૦

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠધિપતિ મુખપત્ર

વર્ષ - ૧૨ ● અંક : ૧૩૭

સપ્ટેમ્બર-૨૦૧૮

(મૂળ વર્ષ ૪૬)

અ નુ ક મ હિ કા

૦૧. અસ્મદીયમ्	૦૪
૦૨. પ. પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની તવારીખ	૦૫
૦૩. છઘન ભોગ	૦૬
૦૪. શ્રીહરિકૃષ્ણાને ભજો	૦૮
૦૫. ગુરુ પૂર્ણિમાના પાવન પ્રસંગે પ. પૂ. ધ. ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનું આશીર્વયન	૧૨
૦૬. સંતોનાં તપ	૧૪
૦૭. દેશ દેશના હરિભક્ત	૧૫
૦૮. શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમના દ્વારેથી	૧૭
૦૯. સત્સંગ ભાલવાટિકા	૨૩
૧૦. ભક્તિ સુધા	૨૬
૧૧. પ્રશ્નપેટી	૨૮
૧૨. સત્સંગ સમાચાર	૩૦

સપ્ટેમ્બર - ૨૦૧૮ ● ૦૩

શ્રી સ્વામીનાગયાગ

ગુરુમદ્દીપમુ

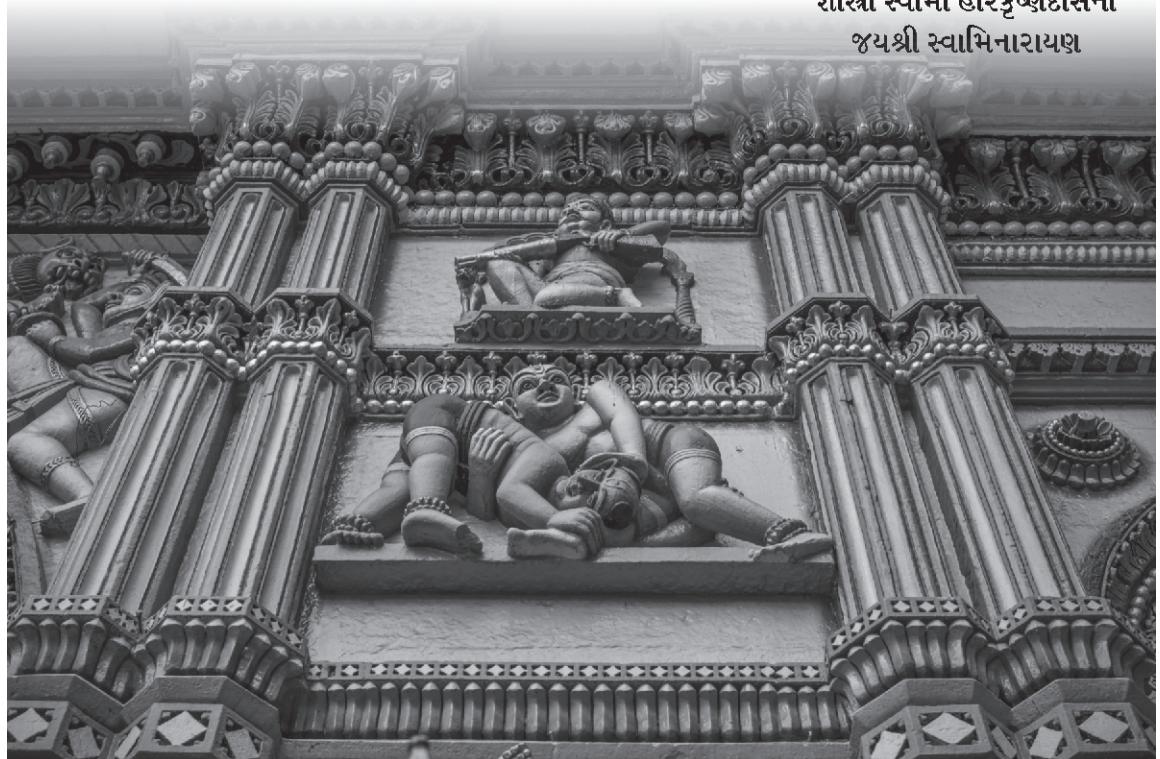
એક નિષ્કામી વર્તમાન દ્રટ હોય તો તેને આ લોકમાં તથા પરલોકમાં કોઈ ઢેકાણે ભગવાનથી છેટું રહે નહીં, અને અમારે પણ તે ઉપરથી કોઈ દિવસ હેત ઓછું થાય નહીં. અને અમે અહિંયા ટક્કા છીએ તે પણ અહિંયાના હરિભક્તને અતિ નિષ્કામી વર્તમાનનો દ્રટાવ દેખીને ટક્કા છીએ અને જેને નિષ્કામી વર્તમાન દ્રટ હોય તો તે થકી અમે હજાર ગાઉ છેટે જઈએ તો પણ તેની પાસે જ છીએ. અને જેને તે નિષ્કામી વર્તમાનમાં કાર્યપ છે, ને તે જો, અમારી પાસે રહે છે, તો પણ તે તે લાખ ગાઉ છેટે છે. અને અમને નિષ્કામી ભક્તના હાથની જ સેવા ગમે છે.

(વ.ગ.મ.-33)

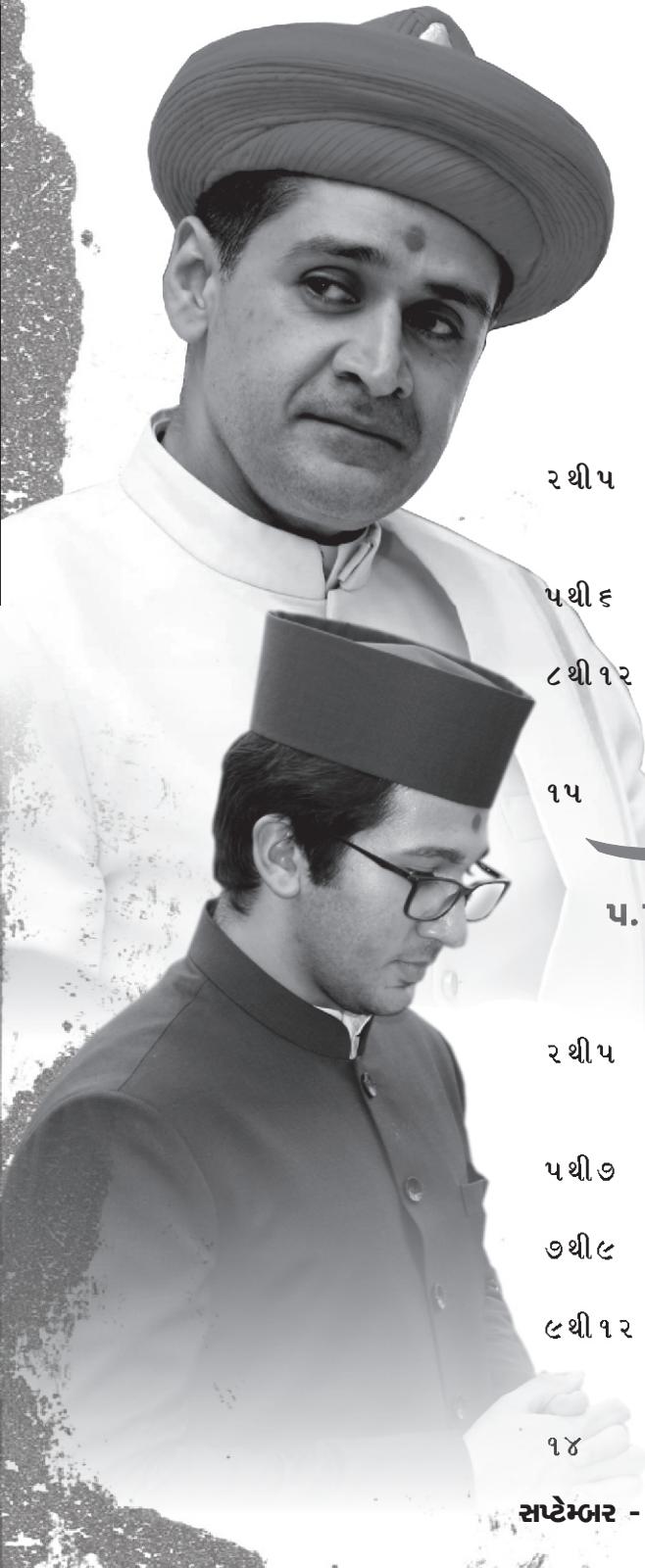
આ અલોકિક વચનામૃતમાંથી આપણે ઉપદેશ લઈને નિષ્કામી વર્તમાન દ્રટ કરવું. તો સર્વોપરિ શ્રીહરિ આપણા ઉપર ખૂબજ રજી થશે અને આપણા હથથી સેવા પણ સ્વીકારશે.

શ્રાવણ માસમાં સૌ ભક્તોએ હિંડોળાના દર્શન કરી અલોકિક લાભ લીધો. યોમાસાની ઋતુમાં ઉત્સવ ઉપર ઉત્સવ આવે છે. ભાદરવા સુદ-૧૧ જલજીલાણી એકાદશીના શ્રી ગણપતિજીનો વરઘોડો, વિજયા દશમી દર્શનાના પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનો જન્મોત્સવ આદિ ઉત્સવોના આપણે દર્શન કરીને આપણું કલ્યાણ અને મોક્ષ સાધી લેવો.

તંગીશ્રી (મહેત સ્વામી)
શાસ્ત્રી સ્વામી હરિકૃષ્ણાદાસના
જ્યશ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

પ. પૂ. ધ. ધુ.
આચાર્ય મહારાજશ્રીના
કાર્યક્રમની
તવારીખ
(ઓગસ્ટ-૨૦૧૮)

૨ થી ૫

૫ થી ૬

૮ થી ૧૨

૧૫

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર શિકાળો દ્વિદશાબ્દી (૨૦ મો
પાટોત્સવ) પાટોત્સવ મહોત્સવ પોતાની શુભ નિશ્ચામાં
ઉજવાયો.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કેનેડા ટોરન્ટો દ્વાબ્દી
મહોત્સવ પોતાના શુભ સાનિધ્યમાં ઉજવાયો.

અમેરિકા જર્યોજ્યામાં “દેવસ્ય”નું ભૂમિપૂજન
મહામહોત્સવ પોતાની શુભ નિશ્ચામાં ધર્મકુળની શુભ
ઉપસ્થિતિમાં ઉજવાયો.

સ્વદેશ આગમન

**પ. પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના કાર્યક્રમની
તવારીખ**

(ઓગસ્ટ-૨૦૧૮)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર શિકાળો દ્વિદશાબ્દી
(૨૦ મો પાટોત્સવ) પાટોત્સવ મહા મહોત્સવ પોતાની
શુભ નિશ્ચામાં ઉજવાયો.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર જેક્શનવિલે-મીસીસીપી
(અમેરિકા) પધરામણી.

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ન્યુજર્સી અને કોલોનીયા
(અમેરિકા) પધરામણી.

અમેરિકા જર્યોજ્યામાં “દેવસ્ય”નું ભૂમિ પૂજન
મહામહોત્સવ પોતાની શુભ નિશ્ચામાં અને ધર્મકુળની
શુભ ઉપસ્થિતિમાં ઉજવાયો.

સ્વદેશ આગમન.

ઈન્ડ્રાજિત

- સાધુ પુરણોત્તમપ્રકાશદાસ (જેતલપુરધામ)

આપણી ભારતીય ઉત્સવ પરંપરામાં પ્રતિવર્ષ કારતક સુટી એકમ બેસતા વર્ષના દિવસે મંદિરોમાં ઠાકોરજીને છઘન ભોગ ધરાવવામાં આવે છે. તે ઉત્સવની શરૂઆત અને છઘન વાનગીઓની પસંદગીની કથા પ્રાચીય ભક્તોએ જાણવી જરૂરી છે. પરંપરાથી ઉજવાતા આ ઉત્સવનો મહિમા જાણવાથી તેનો આનંદ કોઈક વિશેષ આકર્ષણ વાળો બને. તેમાં પણ છઘનભોગનો ઉત્સવ એક મોકશદાયક પવિત્ર કથા સાથે જોડાયેલ છે. જ્યારે આ કથા જાણવામાં આવશે ત્યારે ભગવાનને ધરવામાં આવતી વાનગીયોની સંખ્યામાં કોઈ ઘટાડો કરવાનું મન થશે નહિ. તો જાણીયે કે કયા કથા પ્રસંગની સ્મૃતિઓમાં છઘનભોગ ધરવામાં આવે છે. પરબ્રહ્મ પરમાત્મા લીલા પુરણોત્તમ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ મહાપ્રભુની પ્રજના પ્રેમલક્ષ્ણાના અંગવાળા ભક્તોની ભક્તિને વશ થઈને અનંત બાળલીલાઓ કરી રહ્યા હતા તે સમયે અતિ ઉત્તમપવિત્ર કલ્યાણકારી ગોવર્ધનલીલા કરી. તેમાં ટચલી અંગળી પર ગિરિરાજ ગોવર્ધનને ધારણ કર્યા. કે જ્યારે સ્વર્ગાધિપિત ઈન્દ્રને ખૂબજ અહંકાર આવ્યો ત્યારે શ્રીહરિએ તેનો પ્રજવાસીઓ તરફથી કરવામાં આવતો ઈન્દ્રયાગને બંધ રાખીને મહાપ્રભુએ ગોવર્ધન પર્વતની પૂજા કરી. તેથી અભિમાની ઈન્દ્રનો પ્રકોપ થયો અને તેના સત્તામાં આવેલ વરસાદ રૂપી શાશ્વત વડે પ્રજવાસીઓને યમુનામાંના પ્રવાહ દ્વારા સાગર ભેગા કરી દેવાના પાપી ઈરાદાથી પ્રલયકારી મેઘ મોકલવામાં આવતા બાર મેઘને હુકમ કર્યો કે પ્રજ સાગરમાં પહોંચી જય ત્યાં સુધી પ્રલયકારી વૃષ્ટિ કરો. ઈન્દ્રરાજાના હુકમથી સેવક બારેય મેઘે પોતાની સમ્પૂર્જી શક્તિ વડે પ્રજવાસીઓ પર જલતાંડવ શરૂ કર્યું. પ્રજવાસીઓ

ઈન્ડ્રપ્રકોપ માનીને ભગવાન શ્રી બાલકૃષ્ણાના શરણે આવ્યા. ત્યારે શ્રીહરિ કહે આપણે જે ગોવર્ધન પર્વતની પૂજા કરી તેના શરણે જઈએ તેઓ જરૂર આપણી સૌની રક્ષા કરશે. શ્રીહરિ પ્રજવાસીઓ અને ગૌધન તેમજ ધરવખરી જે લઈ શક્ય તે લઈને ગિરિરાજ પર્વતની સમીપે આવ્યા. ત્યારે અભિલ ભુવનના અધિપતિ પરબ્રહ્મ પરમાત્માએ લીલા માત્રથી પર્વતને વીશ હાથ ઉંચો કરીને મધ્યમાં શ્રીકૃષ્ણ ઉભા રહીને ટચલી (કનિષ્ઠિત) આંગળી પર એકવીશ કોશના વિસ્તાર ધરાવતા ગોવર્ધન પર્વતને ધારીને તમામ પ્રજવાસીઓને રક્ષણ આપ્યું. ગોપ-ગોપી, જ્વાલબાલ, ગાયો, ગોવાળ આદિ અનંત શ્રીકૃષ્ણાના સામુ જોઈને શ્રીહરિની સુતિ કરવા લાગ્યા. સતત સાત દિવસ સુધી મેઘરાજાએ શક્તિના પ્રયોગથી જલવર્ષા કરી. ત્યારે ગોવર્ધન પર્વત તળે આશ્રય લઈ રહેલા ગોપ-ગોપી, ગાયો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના મુખારવિંદ સામુ જુવે ત્યારે ભૂખ, તરસ, નિદ્રા આદિ તુસિ થઈ જતી હતી. એટલે સાત દિવસનો સમય બહુ ઝડપથી પસાર થઈ ગયો. ઈન્દ્રના જલતાંડવ બાદ પ્રજવાસીઓને નિર્ભયથી જ્યારે પ્રજમાં હરતા ફરતા જોયા ત્યારે ઈન્દ્રની શાન ઠેકાણે આવી અને જે પ્રજવાસીને પરબ્રહ્મ પરમાત્માનો આશરો હતો તેની ખબર ન રહી એટલે પોતે કરેલા ભગવાનના અક્ષમ્ય અપરાધથી ડરી ગયેલા ઈન્દ્રરાજ કામથેનું ગાયના દૂધ વડે શ્રીહરિજીનો

શ્રી સ્વામીનાગયાગુ

મહાભિષેક કરી કરેલા અપરાધની ક્ષમા માગી અને સ્તુતિ કરી. તે દિવસથી દૂધથી ભગવાનનો અભિષેક કરીને ભગવાનના થયેલા જન્મો જન્મના અપરાધની ક્ષમા યાચના કરવામાં આવે છે. અને ભગવાન તત્કાળ ક્ષમા આપે છે. તેનો આ પ્રત્યક્ષ પુરાવો જોવો હોય તો આ ઈન્દ્રને કથાના દર્શન કરવાં એટલે આદિ અનાદિથી હરિ અને હરને દૂધનો અભિષેક કરવામાં આવે છે. પાપનું ગ્રાયશ્વિત અતિ બળવાન મહાભિષેક વિધિ સેવા છે.

સાત દિવસ સુધી શ્રીહરિ મહાપ્રમુજુને અત્રજળની સેવાથી વંચિત રહેલા વ્રજવાસીઓને ખૂબજ પસ્તાવો થયો એટલે દેશકાળને આધિન થયેલ સેવાની શરત ચૂકમાંથી મુક્તિ મેળવવા વ્રજવાસીઓ એ મનમાં નક્કી કર્યું કે, શ્રીહરિ બાલકૃષ્ણજીને નિત્ય આઠ વાર પ્રાતઃકાળથી શયન પર્યત સમય સમયના ભોગ ધરાવવામાં આવે છે. એટલે કુલ ચૂકી ગયેલા સાત દિવસને એક દિવસના આઠ ભોજનને સાતે ગુણવામાં આવે તો છિપ્પનાં અંક આવે એટલે વ્રજવાસીઓએ સાથે મળીને ઘેર ઘેર ભિન્ન ભિન્ન શ્રીહરિને અતિ પ્રિય ભોગ ચાર પ્રકારના પદારથ (૧) લેય (૨) ચોસ્ય (૩) ભક્ષ્ય, ભોજયના રસથી ભરપૂર ભોગ બનાવીને કારતક સુદી પ્રતિપદાના દિવસે ભેગા મળીને નંદજના ઘેર આવીને લુવનાના મધ્યમાં બિરાજમાન થયેલા શ્રીભાલકૃષ્ણજીને છિપ્પન ભોગની છિપ્પન પદારથને શ્રીહરિની સન્મુખ ધરવામાં આવ્યા ત્યારે પ્રેમી ભક્તોની લક્ષ્ણને વશ થઈને શ્રીજી છિપ્પન ભોગ આરોગી ગયા અને વ્રજવાસીઓએ સ્તુતિ પ્રાર્થના કરીને સેવાની શરત ચૂકની ક્ષમા પ્રાર્થના કરી. છિપ્પન ભોગ આરોગીને સમસ્ત વ્રજવાસીઓની જન્મો જન્મની ભોજન જમાડવાની મનોકામના પૂર્ણ કરી. તેમાં કેટલીક ગોપીઓ તો માત્ર શ્રીહરિને જમાડવા માટે જ વ્રજમાં દેહ માગીને આવી હતી.

દિવસમાં આઠ ટક વિવિધ ભોજનથી લાડ લડાવી રહેલા વ્રજવાસીજીનોએ સાત દિવસના ગોવર્ધન ધારણના દિવસને ગુણકાર કરીને છિપ્પન ભોગની લીલા કરી તેની પરંપરા આજે પણ ગામોગામ દેશોદેશ મંદિર-મંદિરમાં ઉજવાય છે. તેને અત્રકૂટ ઉત્સવ પણ કહેવાય છે. અન્ન એટલે અનાજ અને ઝૂટ એટલે સમૂહ : તે ભલેને અત્રકૂટમાં

પચીસ-પચાસ કે એકસો વાનગીઓ હોય પણ તેને છિપ્પન ભોગ જ કહેવાય. દીપાવલીના ઉત્સવમાં, ભગવાનના પ્રાગટ્ય દિવસે, પ્રતિષ્ઠા દિવસ અને પાટોત્સવમાં છિપ્પન ભોગ ધરવામાં આવે છે. તે છિપ્પન પદારથની પસંદગી હાલમાં દરેક પ્રાંતોની અલગ અલગ જોવા મળે છે. છિપ્પન ભોગની સાથે સાથે ગોવર્ધન પર્વતની (ભાતનો પર્વત) પૂજા સ્થાપના કરવાનો વિધિ વૈષ્ણવ સેવા પ્રકાર વિવિધમાં કહ્યો છે. અત્રકૂટ સ્વયં પાક એટલે કે મુમુક્ષુઓએ પોતે બનાવેલો હોય તેજ ઢાકોરજીને ધરવા પાત્ર કહેવાય. બહારથી બજારનો ખરીદીને ધરાવવાથી છિપ્પન ભોગ અથવા અત્રકૂટની પરિભાષામાં ગણાતો નથી. ભગવાન ભાવનાના ભૂખ્યા છે. ભોજનના નહિ. સાચા હદ્યના ભાવથી ભક્ત જે વાનગીઓ બનાવે છે તેને ઢાકોરજી પ્રત્યક્ષ આરોગે છે અને જેઓ બીજાના ત્યાંથી કે બજારથી લાવીને ધરાવે તેના ઢાકોરજી દર્શન કરે પણ જેમાં મુમુક્ષુનો સેવાનો ભોગ ન હોય તેવા પદારથ છિપ્પન ભોગ બનતા નથી. જેમ ગોપિકાઓ છિપ્પન પ્રકારની હતી તે બધીજ પોત પોતાના ઘરથી એક એક વાનગી બનાવી લાવી તેમ હરિભક્તોએ ગામડામાં પોતાના ઘરથી એક એક બે બે પદારથ બનાવી લાવે તેજ ભોજન ભોગ કહેવાય. વિદેશના મંદિરોમાં આજે પણ હરિભક્તો ઘરથી અત્રકૂટ બનાવી લાવવાની પરંપરા મોટા મહારાજશ્રી પ.પુ. શ્રી તેજેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીએ પ્રણાલી શરૂ કરાવી હતી તે સેવાઓ આજે પણ હરિભક્તો કરી રહ્યા છે. છિપ્પન ભોગની યાદી - બુંદી, મોતીચૂર, અડિયા, ચોખાના લાડુ, મગનો શીરો, મોહનથાળ, મેસૂર, બરફી, ચુરમું, પેંડા, શ્રીખંડ, રખડી, કાજુકતરી, પકવાન, બાસુંદી, દૂધપાક, ચણાના લોટનો શીરો, રવાનો શીરો, લાપસી, સક્કર ગુંજા, બિરંજ, ચંદ્રકળા, ગુલાબજાંબુ, કેશર પેંડા, ખાજલી, માલપુવા, ગણગાણ, સેવ, સક્કરપારા, છાશ, દહીં, ધી, માંખણ, પુરી, રોટલી, રોટલા, પાપડ, ચણાદાળ, મગદાળ, તુવેરદાળ, ખીચડી, ભાત, કઠોળ, બટાકા વડાં, ગાંઢીયા, મિશ ભજ્યાં, કચોરી, પેટીશ, દહીવડાં, રાયતુ, જલેખી, પાતરાં, ખાંડવી, ખમણ અને શાક વગેરે વગેરે.

श्री स्यामिनारायण

श्री
हरिकृष्णान्न
ललिता

- शास्त्री निरुद्धादास (अभद्रावाद)

कोकिलकवृतविहरति योऽक्षरेक्षरपदाक्षरमुक्तपतिः पुरुषविधो
विधिविधिहरीश्वरमुख्यबुधाः ।
शिरसिवहन्ति ते समुदितं किल येन मुदा हृदि तमजं भजे
भवहरं हरिकृष्णमहम् ॥१॥
प्रकृतिमया गुणा न च भवन्ति हि यत्र हरौ इति निगमागमा
अपि वदन्ति च निर्गुणकम् ।
इति सगुणं गणैरपि युतं परदिव्यशुभैर्हदि तमजं भजे भवहरं
हरिकृष्णमहम् ॥२॥
शमदमकौशलस्मृतिपोबलकान्तिभगश्रुत-
शुचिसत्यतास्ववशतार्जवकीर्तिमुखाः ॥
अपरिमिता गुणा ध्रुवतयात्र वसन्ति सदा हृदि तमजं भजे
भवहरं हरिकृष्णमहम् ॥३॥
प्रकृतिपराक्षरे बृहतिधामनि मूर्तिधरेनिंगमनिजायैश्च
निजपार्षदमुख्यगणैः ।
ऊर्जय उपस्थितेऽपि रमया रमणीयतमुर्हदि तमजं भजे भवहरं
हरिकृष्णमहम् ॥४॥
निखिलभगैश्च योऽक्षरपदे दिवि
देवगणैरखिलविभूतिभर्त्विभवभूमिरुपास्यत ए ।
रतिपतिर्दर्पहारमणरम्यकरुपनिर्धिर्हदि तमजं भजे भवहरं
हरिकृष्णमहम् ॥५॥
विजितमनोभवा भुविभजन्ति च यं सततं शमदमसाधनैः
प्रशमितेन्द्रियवाजिरयाः ।
प्रकटितमानुषाकृतिमिमे मुनिदेवगणा हृदि तमजं भजे भवहरं
हरिकृष्णमहम् ॥६॥
द्विवजवृषसाधुगोमुनिगणानवितुं भुवि यो वृषभवने
वृषाददृतजनिर्जनको जगताम् ।
प्रकृतिभुवामपि प्रशमितुं यद्यर्थमकुलं हृदि तमजं भजे भवहरं
हरिकृष्णमहम् ॥७॥
ऋषिभिरभिष्ठुतो नृपगणैर्नतपादतलः श्रुतिशिरसां
गणैरुदितसूज्ज्वलकीर्तिरसौ ।
अतिकृतिभिः प्रगीत इति यः कविकोकिलकैर्हदि तमजं भजे
भवहरं हरिकृष्णमहम् ॥८॥
॥ इति योगानन्दमुनिविरचितं भजनाष्टकम् ॥

શ્રી સ્વામિનારાયણ

ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણના પરમહંસોમાં કવિઓ સંસ્કૃતના વિદ્બાનો અને શાસ્ત્રીય સંગીતના ધુરંધરો હતા તેમાં યોગાનન્દમુનિ ત્રણોય અંગોમાં પારંગત સંગીત સંસ્કૃત સહિત્ય અને કવિતાઓ રચવામાં કુશળિતાની સાથે શૂરવીરતાના અંગવાળા હતા. તેથી જ તેઓશ્રીને સ્વયં ભગવાન શ્રીસ્વામિનારાયણે કવિઓમાં આ તો કોકિલ કંઠ છે તેમ કહીને તેમનું બહુમાન કરેલ છે. અને પોતાના કંઠમાંથી પુષ્પનો હાર તેમને પહેરાવેલ છે. એવા શ્રીહરિના કૃપાપાત્ર યોગાનન્દમુનિએ અહીં ભગવાનની ભક્તિ કરવી, ધર્મનિયમમાં રહેવું અને આત્મનિતિક મોક્ષ મેળવવો એજ જીવનું અંતિમ લક્ષ છે. તેના માટે પરમેશ્વરનું કેવી રીતે ભજન કરવું તે આ અષ્ટકમાં દર્શાવેલ છે.

કોકિલકવૃત્તવિહરતિ યોऽક્ષરેક્ષરપદાક્ષરમુક્તપતિ: પુરુષવિધો
વિધિવિધિહરીશ્વરમુખ્યબુધા: ।

શિરસિવહન્તિ તે સમુદ્દરિતિં કિલ યેન મુદા હૃદિ તમજં ભજે
ભવહરં હરિકૃષ્ણમહમ् ॥૧॥

જે પરબ્રહ્મ પરમાત્મા દિવ્ય સાકાર મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને સદા સર્વદા અક્ષરમાં અર્થાત અક્ષરમુક્તોના સમુદ્દરાયમાં વિચરણ કરે છે. અનન્તકોટી અક્ષરમુક્તોના પતિનિયન્તા અધિપતિ એવા પરબ્રહ્મ પરમાત્મા સર્વાવતારી ભગવાન શ્રીકૃષ્ણપુરુષોત્તમનારાયણ પાંચસો પરમહંસોની સાથે જગતના અનન્ત જીવોને અક્ષરમુક્તના પદે પહોંચાડવા વિચરણ કરે છે. એવી રીતે માનવ શરીરમાં પુરુષાકૃતિ ધારણ કરી રહેલાં પરમેશ્વરની વિધિપૂર્વક ધ્યાનાજી શિવજી અને વિષ્ણુજી અને બીજા તે પરમાત્માના સ્વરૂપના જ્ઞાનવાળા જ્ઞાની વિદ્વાનો પણ પૂજન અર્થન સ્તુતિ પ્રાર્થના કરે છે. એવી રીતે વેદ્યોની શ્રુતિઓનો સમુદ્દરાય પણ પ્રથમ સ્થાને તે જ પરમેશ્વરનું જ ગાન કરે છે. તેમની પ્રાર્થનાથી જ સમગ્ર જગત સર્વ પ્રકારે સુખમય રહે છે. એવા જીવના હૃદયમાં રહેલાં અજ્ઞાન રૂપી અંધકાર અહીં અને મમત્વ રૂપી માયાના અજ્ઞાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિતિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાનશ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું ભજન કર. (૧)

પ્રકૃતિમયા ગુણા ન ચ ભવન્તિ હિ યત્ર હરૌ ઇતિ નિગમાગમા
અપિ બદન્તિ ચ નિર્ગુણકમ् ।

ઇતિ સગુણ ગણૈરપિ યુતં પરદિવ્યશુભૈર્હદિ તમજં ભજે
ભવહરં હરિકૃષ્ણમહમ् ॥૨॥

પ્રકૃતિ થી ઉત્પત્ત થનારા ગુણો માયિક ગુણો જે સત્તવગુણ રજોગુણ અને તમોગુણ અને તેના વિકારો ક્યારેય પણ આ મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરેલા શ્રીહરિમાં હોતા નથી. તેમ વેદની શ્રુતિઓ સ્મૃતિઓના વાક્યો કહે છે. અને તેથી જ તેમના સ્વરૂપને નિર્ગુણ અર્થાત માયાજન્ય કોઈ પ્રકારના ગુણ સ્વભાવથી રહિત છે તેમ કહે છે. એવા હોવા છતાં તે પરમેશ્વર સગુણ મનુષ્યાકૃતિ મનુષ્યના જેવા રૂપને ધારણ કરીને દિવ્ય એવા સમગ્ર કલ્યાણકારી શુભ ગુણોથી યુક્ત છે જે અક્ષરમુક્તોથી પણ પર છે અર્થાત તેમના મહિમાને કે તેમના સ્વરૂપના જ્ઞાનને અક્ષરમુક્તો પણ પાર પામી શકતા નથી. એવા જીવના હૃદયમાં રહેલાં અજ્ઞાન રૂપી અંધકાર અહીં અને મમત્વ રૂપી માયાના અજ્ઞાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિતિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાનશ્રીહરિકૃષ્ણનામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાયણ ભગવાનનું ભજન કર. (૨)

શામદમકૌશલસ્મૃતિતપોબલકાન્તિભગશ્રુત-

શુચિસત્યતાસ્વવશતાર્જવકીર્તિમુખા: ॥

અપરિમિતા ગુણ ધ્યુતવયાત્ર વસન્ત સદા હૃદિ તમજં ભજે

ભવહરં હરિકૃષ્ણમહમ् ॥૩॥

મનુષ્ય શરીર ધારણ કરીને વિચરણ કરતાં એવા ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના સ્વરૂપમાં મુખ્ય પણે સદા સ્થિર થઈને શમ-ઈન્દ્રિયોના વિકારોનું શમન કરવું. દમ-ઈન્દ્રિયોનું દમન કરવું. કૌશલ-નિપુણ પણું જ્ઞાનશક્તિ, ક્યાશાક્રિત ઈચ્છાશક્તિને કાર્યાન્વિત કરવામાં કુશળતા છે. સ્મૃતિ- ભૂત ભવિષ્ય અને વર્તમાન ત્રણોય કાળનું જેમને સદા સ્મરણ રહે ભક્તોની ઉપર કૃપા કરવાનું. તપ-ઈન્દ્રિયોને વિષયોમાં ન જવા દેવી સ્વસ્વરૂપમાં જોડી રાખવી. બલ- જગતની ઉત્પત્તિ સ્થિતિ પ્રલયાદિમાં બલવાન સર્મથ્યાં શક્તિશાળી કાન્તિ- દિવ્ય તેજ સ્વપ્રકાશો યુક્તપણું. ભગ- સૃષ્ટિનું સર્જન વિસર્જન અને

શ્રી સ્વામીનારાયાગુ

સ્થિતિ જેમાં છે અને જ્ઞાનાદિ સહૃષ્ણોની ઉત્પત્તિનું સ્થાન. શ્રુત- સર્વ શાસ્ત્રોના જ્ઞાતા પણું જેમનો મહિમા વેદોની કૃતિઓ શાસ્ત્રોના વચ્યનોમાં સંભળાય છે. શુચિ- જે સદા સર્વદા પરમપવિત્ર છે જેમનું નામ લેવા માત્રથી જગતના જીવો શુદ્ધ અને પવિત્ર થાય છે. સત્યતા- જે વચ્યન બોલે તે સત્ય થાય છે, મન કર્મને વાણીથી જેમાં ત્રાણેય કાળમાં ભૂત ભવિષ્ય અને વર્તમાન સમપણું છે. સ્વવર્ણતા- સમગ્ર જગતને પોતાના આવિન રાખે છે પણ પોતે કોઈને પણ આવિન નથી. આર્જવ- મન વાણી કિયામાં એક પણું, પવિત્રતા કોમળ પણે જેમા રહેલ છે. કીર્તિ- સમગ્ર બ્રહ્માંડોમાં આદરણીય .જેમના નામોનું યશ કીર્તિનું ગુણગાન વેદો ઉપનિષદો અને શાસ્ત્રો સતત કરે છે. જેવા અગણિત કલ્યાણ કારી સહૃષ્ણો વાસ કરીને રહે છે. એવા જીવના હદ્યમાં રહેલા અશાન રૂપી અંધકાર અહું અને મમત્વ રૂપી માયાના અશાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાનશ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાણ ભગવાનનું ભજન કર. (૩)

પ્રકૃતિપરાક્ષરે બૃહત્થિદ્ધમનિ મૂર્તિધરેનિગમનિજાયુદ્ધેશ

નિજપાર્બદમુખ્યગણૈ: ।

ઉર્ઘય ઉપસ્થયતેઽપિ રમયા રમણીયતમુહુર્દિ તમજં ભજે ભવહરં

હરિકૃષ્ણમહમ્ ॥૪॥

કાળ માયા અને પ્રકૃતિ થી પર અર્થાત જ્યાં આ ત્રાણેય પહોંચ્યાતા નથી એવા જે અક્ષર છે તેનાથી પણ પર અર્થાત અક્ષર પણ જેનો મહિમા પુરો સમજી શકતા નથી એવું જે પોતાનું બ્રહ્મધામ તે ધામને વિષે સદા સાકાર મૂર્તિમાન વિરાજે છે. અને પોતાના આયુધો જે શંખ, ચક, ગદા, પદ્મ અને પોતાના મુખ્ય પાર્વદો સેવકો તેણે સહિત રહે છે. તેમ નિગમ અને આગમ કહે છે, અર્થાત વેદો ઉપનિષદો સમૃતિઓ અને શાસ્ત્રો તેવું વર્ણન કરે છે. અને તેની ઉપાસના ભક્તિનું રૂપને ધારણ સ્ત્રીરૂપને ધારણ કરીને સાક્ષાત્ લક્ષ્મીજી પોતાના હદ્ય કર્મનમાં તે હિત્ય સાકાર મૂર્તિને ધારી રહ્યા છે. એવા જીવના હદ્યમાં રહેલાં અશાન રૂપી અંધકાર અહું અને મમત્વ રૂપી માયાના અશાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવાઅને આત્મનિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા

ભગવાનશ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાણ ભગવાનનું ભજન કર. (૪)

નિખિલભગીશ્વ યોગ્યક્ષરપદે દિવિ

દેવગારેખિલવિભૂતિભિર્વિભવભૂમિરૂપાસ્યત એ ।
રતિપતિદર્પહારમણરમ્યકરુપનિર્દ્યદિ તમજં ભજે ભવહરં
હરિકૃષ્ણમહમ્ ॥૫॥

સ્વસંકલ્પ માત્રથી જેની ઉત્પત્તિ થઈ છે તેવા સમગ્ર બ્રહ્માંડોમાં જન્મ ધારણ કરેલા જીવો દેવલોક અને સ્વર્ગલોકના દેવતાઓનો સમુદ્દરાય અને સમગ્ર વિભૂતિ સ્વરૂપો ઈશ્વરો વિરાટાદિ પુરુષો આ પૃથ્વી ઉપર ભૂમિ ઉપર મનુષ્ય શરીર ધારણ કરીને વિચરણ કરતા ભગવાનની ઉપાસના કરે છે. જેમણે એવું તો સુનુદ્ર અને કમનિય રૂપ ધારણ કરેલ છે, કે જેથી સાક્ષાત્ કામદેવનો રૂપાણાપણાનો ગર્વ દર્પ અહુંકાર નાશ થાય છે. અને અનેક પ્રકારની દિવ્ય અલ્ફૂત લીલાઓ કરતાં પોતાના દિવ્ય રૂપમાં જીવમાત્રના ચિત્તને આકર્ષણ કરી લેતા એવા જીવના હદ્યમાં રહેલાં અશાન રૂપી અંધકાર અહું અને મમત્વ રૂપી માયાના અશાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાન શ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાણ ભગવાનનું ભજન કર. (૫)

વિજિતમનોભવા ભુવિભજન્તિ ચ યં સતતં શમદમસાધનૈ:

પ્રશાસ્ત્રમિત્રન્દ્રિયવાજિરાયા: ।

પ્રકટિતમાનુષાકૃતિમિમે મુનિદેવગણા હૃદિ તમજં ભજે
ભવહરં હરિકૃષ્ણમહમ્ ॥૬॥

આ પૃથ્વી ઉપર દેહ ધારણ કરીને જેમણે અતિ કઠોર તપશ્ચર્યા કરીને પોતાના મનને જીતી લીધું છે તેવા મહાન પોગીઓ, તપસ્વીઓ ઋષિમુનિઓ સતત સર્વદા શમ દમ આદિક કઠણ સાધનો કરીને અને પોતાની અતિ બળવાન અશ્ચ જેવી વિષયોમાં જવામાં તત્પર ઈન્દ્રિયોને જીતીને ભજન કરે છે. તેવા આ મનુષ્ય શરીર ધારી રહેલા ભગવાન શ્રીસહજાનન્દ સ્વામી શ્રીસ્વામિનારાયાણને મુનિઓ દેવતાઓનો સમૂહ અને પુરુષાર્થની ઈચ્છાવાળા મનુષ્યો ભજે છે. એવા જીવના હદ્યમાં રહેલાં અશાનરૂપી અંધકાર અહું અને મમત્વરૂપી માયાના અશાનને નાશ કરવા અને

શ્રી સ્વામિનારાયણ

અજ્ઞાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાન શ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાણ ભગવાનનું ભજન કર. (૬)

દ્વિવિજવૃષસાધુગોમુનિગણાનિવિતું ભુવિ યો વૃષભવને

વૃષાદધૃતજનિર્જનકો જગતામ् ।

પ્રકૃતિભુવામપિ પ્રશમિતું યદર્થમકુલં હૃદિ તમજં ભજે ભવહરં
હરિકૃષ્ણમહમ् ॥૭॥

આ ભયાનક કળિયુગના કષ્ટોને સહન કરતાં એવા દ્વિજાતિના મનુષ્યો અર્થાત સંધ્યાવંદનાદિક કર્મ કરીને ભગવાનને પ્રસન્ન કરવાવાળા, વાર્ષિક ધ્રારણા, ક્ષત્રિય, વैશ્ય અને શુદ્ધ અને આશ્રમોમા - બ્રહ્મચર્યાશ્રમ, ગૃહસ્થાશ્રમ વાનપ્રસ્થાશ્રમ અને સન્યાસ્થાશ્રમ. ધર્મો: સત્ય, દયા, શૌચ આદિ સાધુઓ - સરળ અને સાધુ ત્યાગ વૈરાગ્ય પૂર્ણ જીવન જીવતા મનુષ્યો, મુનિગણ- સંસારથી ઉદાસ થઈને એકાન્તમાં ઈશ્વરાધાન કરતા મહાત્માઓનું રક્ષણ કરવામાં પૃથ્વી ઉપર ધર્મદ્વિવ હરિપ્રસાદ વિપ્રના ઘરે તેમની અર્ધાજિન ભક્તિદેવી થકી જેમણે જગતમાં જન્મ ધારણ કરેલ છે. પ્રકૃતિથી ઉત્પત્ત થેલે સર્વ માયિક ગુણો અન્તઃ શત્રુઓ કામ, કોષ, લોભ આદિ નું પ્રશમન કરવા અને અધર્મકુળ જે અસત્ય, હિંસા, વ્યબિચાર, દૂર્જર્મ, અભક્ષણનું ભક્ષણ પાપાચાર જેવા અધર્મનો નાશ કરવા અવતરેલા એવા જીવના હદ્યમાં રહેલાં અજ્ઞાન રૂપી અંધકાર અહં અને મમત્વ રૂપી માયાના અજ્ઞાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાન શ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાણ ભગવાનનું ભજન કર. (૭)

ऋषિભરભિષ્ટો નૃપગણૈન્તપાદતલ: શ્રુતિશિરસાં
ગણૈરુદ્ધિતમૂજ્જવલકીર્તિરસૌ ।

અતિકૃતિભિ: પ્રગીત ઇતિ ય: કવિકોકિલકૈહર્દિ તમજં ભજે
ભવહરં હરિકૃષ્ણમહમ् ॥૮॥

મનુષ્ય દેહ ધારણ કરીને વિચરતાં ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણને મોટા મોટા ઋષિમુનિઓ પાંચસો પરમહંસો સદા સ્તુતિ પ્રાર્થના કરે છે. અને મોટા રાજી મહારાજાઓનો સમૂહ તેમના પાદ પ્રક્ષાલન કરે છે.

અને ચરણોમાં વંદન કરે છે. વેદની શ્રુતિઓ શાસ્ત્રના વચનો જેમની ઉજ્જવલ ક્રીતિનું ગાન કરે છે. કવિઓ પોતાની રસમય વાણીથી અને નવીન કૃતિઓ રચનાઓથી શ્લોકો અથડો કવિતાઓથી યશ ગાન કરે છે. તેવી જ રીતે અહીં હું કવિઓમાં કોકિલ અર્થાત કોયલની ઉપમા મને મારા ઈષ્ટદેવ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ જ આપેલ છે. તે હું પણ તેમની આ રચનાતી સ્તુતિ કરે છું. એવા વીર જીવના હદ્યમાં રહેલાં અજ્ઞાન રૂપી અંધકાર અહં અને મમત્વ રૂપી માયાના અજ્ઞાનને નાશ કરવા અને ભવબંધનથી છૂટવા અને આત્મનિક મોક્ષ પ્રાપ્ત કરવા હે જીવ તું આ કળિકાળમાં મનુષ્યાકૃતિ ધારણ કરીને વિચરતા ભગવાન શ્રીહરિકૃષ્ણ નામ ધારી શ્રીસ્વામિનારાણ ભગવાનનું ભજન કર. (૮)

અમદાવાદ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં
શ્રી નરનારાયણદેવ આદિ દેવોના
થાળ-રસોઈની ચાદી

વિગત થાળ	રસોઈ	
યુરમાના લાડુ	રૂ. ૧,૮૦૦/- રૂ	।
૧૦,૦૦૦/-		
મગશના લાડુ	રૂ. ૧,૮૦૦/- રૂ	।
૧૦,૦૦૦/-		
બુંદીના લાડુ	રૂ. ૧,૮૦૦/- રૂ	।
૧૦,૦૦૦/-		
મોતીયા લાડુ	રૂ. ૧,૮૦૦/- રૂ	।
૧૦,૦૦૦/-		
મોહન થાળ	રૂ. ૧,૮૦૦/- રૂ	।
૧૦,૦૦૦/-		
મગશ-પુરી	રૂ. ૨,૦૦૦/-	
માલપુવા	રૂ. ૨,૦૦૦/- રૂ	।
૧૧,૦૦૦/-		
દુધપાક પુરી	રૂ. ૨,૩૦૦/- રૂ	।
૧૨,૦૦૦/-		
અડદીયાનો થાળ	રૂ. ૨,૫૦૦/- રૂ	।
૧૨,૦૦૦/-		
સાટાનો થાળ	રૂ. ૨,૫૦૦/- રૂ	।
૧૧,૦૦૦/-		

Mo. : 8238001666

શ્રી સ્વામિનારાગયાગુ

ગુરુ પૂર્ણિમાના પાવન પ્રસંગો

પ.પુ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનું આશીર્વયન

- સંકલન : ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા (હીરાવાડી-બાપુનગર)

શ્રી સ્વામિનારાચણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ તા. ૨૭-૭-૧૮ જે દેવના પ્રાંગણમાં બેસવાનું આપણાને મળ્યું છે તે સ્થાન પર સર્વાચિતારી સ્વામિનારાચણ ભગવાને પોતે વિચારણ કર્યું છે, દેવની પ્રતિષ્ઠા કરી છે. સભાઓ કરી છે. સંતો-ભક્તોને રાજુ કર્યા છે અને કલ્યાણ કર્યું છે એ જગ્યા પર આપણે સૌ બેઠા છીએ. તમને મહિમા છે એટલે આવ્યા છો જેથી તમને ઉપદેશ આપવાની મારે જરૂરી નથી. મેં જોયું છે, બહુ દૂર થી ૩૦૦-૪૦૦ કિ.મી. જેટલા અંતરેથી સંતો-ભક્તો દેવના દર્શન કરવા માટે આવ્યા છે. ગુરુ પૂર્ણિમા તો નિમિત્ત છે. આજે સવારે પૂજા કરવા બેઠા તે સમયે વિચાર આવ્યો, આજે ગુરુ પૂર્ણિમા છે. દાતારેયે ૨૪ ગુરુ કર્યા હતા એવું કહેવાય છે. પરંતુ મારા માનવા મુજબ ગુરુ કરવા કરતાય તે દરેકમાંથી ગુણ જોવા. જેમાંથી ગુણ જોયા તેમાં દરેકમાં દોષ પણ હશે જ ! પરંતુ દતારેય દોષને અવગણી દરેકમાંથી ગુણ ગ્રહણ કરીને જીવન પરિવર્તન કરતા શીખવાજું એ સત્ય છે. ૨૪ ગુરુ ન થાય, ગુરુ એક જ થાય અને એ સામે સિંહાસનમાં બેઠા છે. (શ્રી નરનારાચણદેવ અને નરનારાચણદેવ પીઠ સ્થાને સ્વયં શ્રીહરિએ આપશીને ઉત્તર વિભાગમાં અમારા ગુરુ સ્થાને નિમણુંક કરી છે. મોટા પુરુષોનું એ જ લક્ષણ રહ્યું છે કે પોતાનું કચારેય કહેતા નથી) અને એમાં જ કલ્યાણ છે.

આ દેવનો ઉંબરો - આ સંતો - હરિભક્તો અને એમાં પણ આ ચોકમાં પાછળ બેઠેલા અમારા હરિભક્તો, પેલા ફાળિયા વાળા ભગત જાલાવાડના લાગે છે ? અહીં આગળ આવો તમને માળા પહેરાવીએ કારણ કે આગળ બેઠા હોય તેને સૌ માળા કે હાર પહેરાવે, પાછળ વાળાનું કોણ ધ્યાન રાખે ? ધોતીયાવાળા હરિભક્ત બોલાવીને કહ્યું આવો ક્યાં ગામના છો ? બળોલ, બળોલ તો અમે હમણા જ આવ્યા હતા. લો, આ ધોતિયું રાખો અમારા આ પાર્ષ્વ વનરાજ ભગત પણ બળોલના છે. હવે બળોલની જ હમણાની એક સરસ વાત કરું. બળોલ ગામમાં રાધાકૃષ્ણ દેવની મૂર્તિમાં

એક ગરોળી નીકળી, જતી રહી હતી એટલે હરિભક્તોએ નક્કી કર્યું કે જીર્ણોદ્વાર કરી બધું સરખું કરીએ. ભેગા મળી હરિભક્તો અમારી પાસે આવ્યા. અમે સમય આપ્યો. ગરોળીના નિમિત્તથી પ્રોગ્રામ થઈ જાય, દેવનું દર્શન થાય. સંત-હરિભક્તોને મળવાનું થાય. તો ધન્ય છે એ ગરોળીને ! અમે ત્યાં ગામમાં પણ કદ્યું હતું કે પ્રસંગ હોય ત્યારે તો મહેમાનો આવે, ગામ વાળા રસોડામાં તથા આગતા સ્વાગતામાં રોકાયેલા હોય પરંતુ આડ દિવસે જઈએ ત્યારે જેઓ દરરોજ મંદિરે આવતા હોય તેવા ભક્તો મળે એટલે બહુ ગમ્યું. માટે એ ગરોળીને થેંક્સ. પરંતુ દરેક જગ્યાએ ગરોળી ન નીકળે અ ધ્યાન રાખજો !

(પ.પુ. મહારાજશ્રીએ ચ્યામેલીના સફેદ પુષ્પનો હાર પહેરી રાખેલો તેના પરથી વાત કરી કે) દેવની નિષ્ઠા અને સેવા એ આ સંપ્રદાયનો પાચો છે. અમને હાર પહેરવાનો શોખ નથી. છિતાં આ પહેરી રાખ્યો છે. કારણ કે તેના એક એક કુલમાં સેવાની ભાવના અને સુગંધ ભળેલા છે. આ હારને જ્યારે અમે અમારા નિવાસ સ્થાને લઈને મુકીએ છીએ ત્યારે સુગંધ સુગંધ (ચ્યામેલી) થાય છે. આ હાર ૫૦૦૦ કુલથી બને છે. અને એવા સાત-ાઠ હાર રોજ આ શાસ્ત્રી સ્વામી (પુ. નિર્ગુણાસાજુ સ્વામી) ઠાકોરજી માટે બનાવે છે. શદ્ધાની વસ્તુ છે ને! કોણ કહે છે કે ભજન નથી થતું, ભગવાનને અર્થે નથી થતું ? આવું કહેનાર મૂર્ખ છે, તેની બુદ્ધિમાં ઉણપ આવી છે, તેને દવા કરાવવાની જરૂર છે ! આ સત્તસંગમાં સત્યુગ છે અને તેમાં પણ ખાસ કરીને આ નરનારાચણદેવના દરબારમાં ! પોતાના ઘેરથી ભક્તો ડોલ-ડબલા અને પોતા લઈને આ મંદિરના ઉંમરાથી લઈને આખું મંદિર અતાર નાખીને સાફ કરે છે. કોઈ અપેક્ષાથી નહીં કે અમને કંઈક મળશે ! અમને યાદ છે કે, અમે લાલજી મહારાજની ઉંમરના હતા ત્યારે અમે દર્શન કરેલા છે કે હરિભક્ત - નામ નથી આપતો - દેવનું નિજ મંદિરવાળી કચરો સાફ કરી ભેગી થયેલી ધૂળને

શ્રી સ્વામિનારાયાગુ

માથે ચડાવતા - મહિમા આને કહેવાય ? મંદિરમાં બીજું ધૂળ તો જતી નથી. ભક્તોના પગમાં નીચેથી ચોટીને જે ધૂળ ઉપર મંદિરમાં જાય એ રજને માથે ચડાવવાનો જેને મહિમા હોય તો દેવનો મહિમા કહેવાની વાત જ કર્યાં છે ?

નાનામાં નાની સેવા આ દેવને અર્થે થાય છે એ બહુ મોટી વસ્તુ છે. અમદાવાદ મંદિર જ નહિ, ગામડાના દરેક મંદિરોમાં તન, મન, ધનથી હરિભક્તો સેવા કરે છે. સમય કાઢવો અઘરો છે. આજે શુક્રવારનો ચાલુ દિવસ છે. કેટલી ભીડ, કેટલી ધક્કા મુક્કી, કેટલા ઠોંસા ખાવાના, ઇતાં દેવના થઈને રહ્યા છો એટલે તો અવાય છે. ભવિષ્યની પેઢીમાં આ ગળથુથી ઉત્તરે એવો માહોલ આપતા રહીએ. બીજું બધી વસ્તુ મળવાની છે, પરંતુ આ ભગવાન મળવા દુર્લભ છે. અન્ન, ધન, વસ્તુ અને આખરું મહારાજે આપ્યું છે. છે કોઈને પ્રોબ્લેમ ? જે કોઈ પ્રોબ્લેમ હોય તે સ્વભાવનો હોય ! કારણ કે અંતમાં સૌ માણસ છે. ભગવાન સિવાય અમે કે તમે સ્વભાવથી પર નથી. પરંતુ એ સ્વભાવ મૂકીને મંદિરના પગથિયા ચડાય છે એ મહત્વનું છે. દેવ માટે જ્યારે એક માણસ સમય કાઢે છે, તન, મનથી સેવા કરે છે કે ધનનું દાન કરે છે, ધારો કે આ ૧૦૦ રૂપિયાની નોટ છે રૂપિયાનું હું અદુછું. અડચા વિના તો પેટોલ પૂરાતું નથી. જે હરિભક્તે આ નોટ અહીં મૂકી હશે તે પોતાના દીકરાને આપતા દસ વખત વિચાર કરશે પરંતુ અહીં સહેજ પણ વિચાર કર્યા વિના મૂકી દે છે. આ રૂપિયા તો બહુ વધારે છે. પરંતુ જ આના કે આઠ આના જે હાલમાં ચલણામાં નથી તેની કિંમત પણ બહુ મોટી છે. હરિભક્તોના પૈસા હું હાથમાં લઈને સાઈડમાં મૂકું છું. કારણ કે હરિભક્તોના પરસેવાના લોહીના એ રૂપિયા છે. અને એ રૂપિયા દેવ માટે વપરાય છે. ‘આંગન’ માટે ભક્તજનોએ દાન લખાવેલું, એક હરિભક્તે અમને હમણાં પહોંચ દેખાડી. તો દેવ માટે અને તેથી ‘આંગન’ માટે પોતાપણું મનાયું હોય ત્યારે કાર્ય થાય છે. એટલે તન, મન, ધનથી જે સેવા થાય છે, સમર્પણની જે ભાવના છે તેનાથી આપણો સંપ્રદાય ઉજળો છે.

અમે હંમેશા કહીએ છીએ, પહેલા બહુ વખત કીધું છે, ગુરુ એક જ છે, ભગવાન એક જ છે અને એ આ સિંહાસનમાં બેઠા છે (શ્રી નરનારાયણદેવ તરફ અંગુલી નિર્દેશ કરીને) બીજું મથામણમાં પડવાની જરૂર નથી તમે જાણો છો બધા, જે છે તે આ દેવનો ઊંબરો, દેવના ચરણા, દેવની મૂર્તિ એ કોઈ પ્રતિમા નથી. મહારાજ પ્રત્યક્ષ છે. મહારાજનું વચ્ચન છે અમે આ મૂર્તિમાં પ્રત્યક્ષ રહ્યા છીએ ને રહેલા છે... છે જ.... એમાં બે મત નથી.

દેવના થઈને રહીએ, પતી ગયું. ખોટી મહેનત કરવાની જરૂર નથી. શિક્ષાપત્રીમાં ૨ ૧ ત શ્લોક અમે ક્યાંય લખ્યો છે ? અમારી સાત પેઢીમાં કે આઠમી પેઢીમાં કોઈ દિવસ ૨ ૧ ૩ મો શ્લોક ક્યાંય આવ્યો ? અમે ક્યારેય કોઈને કહું કે આવું નહીં ને આવું કરજો ? મહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં જેટલું કહું એટલું પાલન થાય તો બહુ થઈ ગયું. ઓછું પળાતું હોય તો પ્રયત્ન કરીએ કે આજ્ઞામાં રહીએ એટલે Enough (પૂર્તું) છે. શિક્ષાપત્રીનું વિવેચન ‘શિક્ષાપત્રી ભાષ્ય’માં આપ્યું છે તેનાથી વિશેષ વિવેચન સત્સંગિજીવનમાં છે. આનાથી વધારે આપણે કાંઈ કરવાનું નથી. અમે અહીં બેઠા છીએ તેનું કારણ મહારાજે આ પદ મૂક્યું છે. આ દેવ, સંતો, હરિભક્તો, વડીલથી લઈને નાના સૌ પ્રત્યે હેત અને લાગણીથી બંધાઈને રહીએ. આ પદનું (આચાર્ય પદ) ગોરવ છે. આ સ્થાનનું ગોરવ છે, વ્યક્તિનું નહીં. તે પદનું જેટલું ગોરવ અને ગાદિમા જળવાશે તેટલો સંપ્રદાયનો વિકાસ અને વિસ્તાર થશે. સ્થાનનું ગોરવ નહીં હોય તો પછી ભગવાન પર મૂકી દેવાનું. આ ઊંબરો મુકાય નહીં. તમારા ગામની અંદર પણ એજ ભગવાન છે જે અહીં છે. તેમાં બાદબાકી કરવાની નથી. પૂનમે આવો કે ક્યારેક એકમે આવો કે ગમે ત્યારે આવો ભગવાન તો એ જ રહેશે. આવા ભગવાન મળવાના નથી. આવતી પેઢીમાં ગમે તે રીતે પણ આ માહોલ આપણે આપી શકીએ તેવી શક્તિ મહારાજ આપણને આપે. આ માણા બહુ ગમી ખૂબજ સુંદર છે.

સત્સંગ અર્થે ગામડા ફરવાની જવાબદારી જે સંતોએ લીધી તે દરેક સંતોના નામ પ.પૂ. મહારાજશ્રીએ ગામના નામ સાથે સ્વયં વાંચી સંભળાવ્યા અને વિશેષમાં કહું કે, એકાદ - બે ગામડા વધારવા હોય, ક્યાંય રહી જતું હોય તો કોઠારમાં કે અમને ધ્યાન દોરશો પરંતુ એવો દુરાગણ ન રાખતા કે સંતો આટલા દિવસ અમારા ગામમાં

આપણા આગામી ઉત્સવો

બાદરવા સુદ-૧૧ ગુરુવાર તા. ૨૦-૯-૨૦૧૮ જલજીલણી અકાદશી શ્રી ગણપતિજીનો વરઘોડો બપોરે ૧-૦૦ કલાકે સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર.

આસો સુદ-૧૦ દશોરા (વિજય દશમી) શુક્રવાર તા. ૧૮-૧૦-૨૦૧૮ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીનો પ્રાકટ્યોત્સવ, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુરમાં ધામધૂમશ્રી ઉજવાશે.

શ્રી સ્વામીનારાયાગુ

રહેવા જ જોઈએ. કારણ કે સત્સંગનો વિકાસ, વિસ્તાર તથા ગામડા વધતા જાય છે. આ ફાળિયા અને ધોતી પહેરલા જે ભક્તો છે તેની પણ આગળની પરંપરાના વડીલોને પૂછો તો ઘ્યાલ આવશે કે વડીલો મંદિરમાં બેસીને કથા વાર્તા કરતા. વચ્ચામૃત વાંચે કે સત્સંગિજીવન વાંચે કે ભૂપણ વાંચે સત્સંગની જવાબદારી સંતોની અને અમારી તો છે જ પરંતુ સંયુક્ત રીતે આપણા બધાની છે. મહારાજે સત્સંગ કોઈ એકને લખીને આપ્યો નથી. તેમ છાતાં તમને સૌને સંતુષ્ટિ મળે એવા પ્રયત્ન કરીશું. અઠવાડિયે બે નવા પ્રોજેક્ટ આવે છે, મંદિરો થતા રહે છે.

શ્રી નરનારાયણાદેવ આપ સૌને ખૂબ આશીર્વાદ પાઠવે, એમાના થઈને રહીએ. આ જૂના મંદિરો જુઓ, અહીં (સભા મંડપમાં) બેઠા બેઠા દેવના દર્શન કરી શકીએ છીએ. આ સભા મંડપમાં કેટલીય કથાઓ થઈ છે, કેટલાય ભક્તનોએ બેસીને ભજન કર્યું છે. ત્યાં બેસવાનો આપણને મોકો મળ્યો છે. સંતોને ગામડાની જવાબદારી લિધી છે તે સંતોને અનેકાનેક ધન્યવાદ. હરિભક્તો પણ સંતોનું એટલું જ ધ્યાન રાખે છે. આ સત્સંગ, દેવ, સંતો, હરિભક્તો, ભાઈઓ, બહેનો, દીકરા, દીકરીઓ એક જૂથ થઈને દેવના

થઈને રહીએ. આપ સૌને આપના પરિવાર સહિત શ્રી નરનારાયણાદેવ રૂડા આશીર્વાદ પાઠવે, પાછળ જુઓ, ઝિષ્મનિઓની જેંબ આ હરિભક્તો તપ કરે છે તે સૌનું મંગળ રૂંદું કરે એવો નરનારાયણાદેવના ચરણોમાં પ્રાર્થના.

આ પ્રસંગો પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ આશીર્વચનમાં શ્રી નરનારાયણાદેવનો મહિમા કહેતા કહ્યું હતું કે, આપણા સૌના ગુણ ગણો કે મા-બાપ ગણો એ શ્રી નરનારાયણાદેવ છે અને એના કારણે જ આપણે સૌ સુખી છીએ. એ દેવની નિષ્ઠા આપ સૌના જીવનમાં છે જ તો પણ ઉત્તોતાર વધતી ને વધતી જ રહે એવી શ્રી નરનારાયણાદેવના ચરણોમાં પ્રાર્થના.

અંતમાં પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી સભામાં બિરાજમાન થયા નહોતા તેમ છાતાં તેઓશ્રીના શબ્દો ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે લખવા અતિ આવશ્યક હોવાથી લખીને લેખનને વિરામ આપું છું. સંપ્રદાયમાં જે સંતો કે ભક્તો શ્રીજી મહારાજ અને શ્રી નરનારાયણાદેવને જુદા માને છે કે અધિક-ન્યૂન માને છે તેવા સંતોને, વિમુજ્જ જાણવા અને તેવા સંતોના મુખેથી કથા પણ ન સાંભળવી. (પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી)

સંતોનાં તપ

- ચંદ્રકાન્ત મોહનલાલ પાઠક (ગાંધીનગર)

લગભગ મધરાતને સુમારે ભગવાન શ્રીહરિ પાંચ-છ કાઠીયો સાથે એક ગામના પાદર પાસેથી પસાર થતા હતા. એ સમયે કોઈ હરિભક્ત નજીકમાં રહેતા હશે તે લઘુ શંકા કરવા ઉઠયા હશે. તેઓ હે દ્યાનિધિ ! હે દ્યાનિધિ ! એમ બોલતા હતા. અવાજ સાંભળી શ્રીહરિ ઉભા રહ્યા. હરિભક્ત તો પાછા સૂઈ ગયા હશે પણ શ્રીહરિએ સુરા ખાયરને પૂછ્યું. એ કોણ બોલતું હતું ? સુરા ખાયરે તેની લાક્ષણિક શૈલીમાં કહ્યું, ઈ તો ઓલ્યો મોતીરામ તરવાડી મૂતરવા ઊઠચો હશે ઈ બોલતો હતો.

શું બોલતા તા ?

દ્યાનથી, દ્યાનથી એમ બોલતા' તા.

એવું કહેતા હતા ?

હા.

કોનામાં દ્યાનથી ?

કોનામાં શું તમારામાં દ્યાનો છાંટોય નથી !

એમ કેમ કહો છો ?

હાડ થીજીવી નાખે એવી ઢરીમાં ઓદ્યા સાખુ ઘેલાને કંઠે ઉઘાડા ડિલે સૂએ છે. ઢરી સહન થતી નથી એટલે બાપડા ખાડો ખોટ છે. એમાં ટૂટિયું વાળીને સૂઈ જાય છે અને શરીરને રેતીથી ઢાંકી ટે છે. એકલો મોઢો બા'ર દેખાય. પરભાતિયા સુધી આમ પડ્યા રે' છે.

અને તમે ? તમે શું કરો છો ? અક્ષર ઓરડીમાં હે.... ય ને મણ એક રૂના ગાદલામાં બે, બે ગોદા ઓઢીને પોઢો છો. તમને શું ખબર પડે કે બહાર શિયાળો કેવો જાયો છે ! માણસ બહાર નીકળે ત્યારે ટાઢી ડાઢી ડગડગતી હોય. મોઢામાંથી ખુમાડા નીકળતા હોય.

સુરા ખાયર ! શ્રીહરિએ કહ્યું, કાલથી બધા સાધુ ધર્મશાળામાં સૂવાડવા અને દાદા ખાયરને કહેજો કે દરેક સાધુને બે, બે ગોદાં આપે. એક પથારીને સૂવા માટે અને બીજું ઓઢવા માટે.

ગુણગુણ ગુણગુણ

- અતુલ ભાનુપ્રસાદ પોથીવાલા (અમદાવાદ)

કોઈપણ વચનામૃત લઈએ, એમાં પ્રારંભમાં જે તે વચનામૃત નો સમય હોય પછી શ્રીજી મહારાજની શોભાનું વર્ણન હોય અને ત્યાર પછી - પોતાના મુખારવિંદની આગળ મુનિ તથા દેશ દેશના હરિભક્તની સભા ભરાઈને બેઠી હતી..... એમ આવે.

તો આ દેશ દેશના હરિભક્ત એટલે કોણ ? તો એ માટે સ.ગુ. નિર્ઝૂણાનંદ સ્વામી રચિત ભક્તચિંતામણિ ગ્રંથ અવશ્ય જોવો પડે. ગુજરાત, સૌરાષ્ટ્ર, કાઠિયાવાડ તથા સમગ્ર હિન્દુસ્તાનના વિવિધ પ્રાંત-પ્રદેશને અલગ અલગ દેશરૂપે આલોચ્યા છે. જેમ કે, પંચાળા દેશ, વાળાંક દેશ, સોરઠ દેશ, હાલાર સમેત કચ્છ પ્રદેશ, સૌભીર દેશ, કાનમ દેશ, ભાલ પ્રદેશ, દંડાવ્ય દેશ તથા નિમાડ, બુંદેલખંડ, ખાન દેશ, મારુ દેશ વિગેરે વિગેરે.

આ વિવિધ દેશ પ્રદેશોમાં વસતા હરિભક્તોમાં શા શા ગુણો હતા ? કેવી ભક્તિ કરતાં ? કેવો સત્સંગ રાખતાં હતાં ?

સ્વામીએ પ્રત્યેક દેશના હરિભક્તોના ગુણગાન ગાયાં છે. સહેજ પણ અતિશયોક્તિ વગર-તેઓ જોવા હતાં તેવાં જ રજૂ કર્યા છે.

ભક્તિ જેવી ગુજરાતમાં, તેવી આજ નથી ગ્રિભુવન રાત્યદિવસ અમ પાસાટે, વળી ઉભા રહે એક પગો મૂર્તિ ન મેલે મિટથી, વળી મટકું ન ભરે દગે ગાતાં ગુણ ગોવિંદના, વહી જાય સર્વે જમની. કાય નહિ કીર્તન કરતાં, ભાવિક બહુ નર ભામિની અતિ દુર્બલ કળ ન પાડે, ફળ કુલ ખાઈ રહે જ્યારે અમે જમ્યાનું કહીએ ત્યારે જમ્યા છીએ એમ કહે એક એકથી અધિક અંગો, રંગ છે સત્સંગનો એવા જનનો જોઈને, આનંદ ઉમંગો અંગાનો.

એ વખતે સમગ્ર ગુજરાતમાં સત્સંગનો રંગ કેવો હતો તેનું આબેહુબ વર્ણન ઉપરોક્ત પંક્તિઓમાં જોવા મળે છે. એક એકથી અધિક અંગ હતાં સર્વે હરિભક્તનાં, કીર્તન

કરતાં કયારેય થાકે નહીં, ગોવિંદના ગુણ ગાતાં ગાતાં ક્યારે રજની વહી ગઈ એની પણ ખબર ન પડે ! અરસ પરસ અંગોમાં ઈર્ધાભાવ નહોનો. શ્રધાએ સહિત અને ઈર્ધાએ રહિત એવી ભક્તિ રાત-દિવસ કરતાં રહેતાં અને એટલે જ મહારાજ કહે છે કે - “એવા ભક્તજનને જોઈને અમારા અંગમાં આનંદ આનંદ છયાઈ જાય છે.”

એકવાર શ્રીહરિ સોરઠ દેશમાં દશ-વીશ દિવસનું વિચરણ કરી પિપલાણે પધાર્યા ત્યાંથી માણાવદર, જાળિયા બંધિયા વિગેરે ગામોનાં ભક્તજનનોને દર્શન સુખ આપતાં આપતાં વળી પાછા ગઢે પધાર્યા.

ઘણા દિવસોનો વિરહ હતો એવા ગઢાવાસી મહારાજને કહે છે :

પછી પૂછ્યું જને લાગી પાચ કેવા સત્સંગી સોરઠમાંચ કહો કૃપા કરીને અમને, કેવું હેત કરતા તમને.

શ્રીહરિ સોરઠવાસી ભક્તજનનોના વખાણ કરતાં કહે છે :

સોરઠદેશના સત્સંગી જેહ, અતિ નિર્મણ કોમળ તેહ નહીં છળ કપટ લગાર, બહુ વિશ્વાસી છે નરનાર દણું નહિ દહાપણ ચતુરાઈ, નિશ્ચય પ્રભુનો પ્રવત પ્રાઈ જે દિના સ્વામી મહાયા છે તે દિનાં સર્વે સંશાય ટળ્યા છે નિરાસ્યાન છે નર ને નારી, એક એકથી સમજાએ ભારી

અત્યંત સરળ સ્વભાવ, લગારેય છળ કપટ નહિ ડહાપણ ચતુરાઈ ભલે ઓછી છે પણ સહજાનંદ સ્વામી મહાપ્રભુનો નિશ્ચય પર્વત સમ અડગ છે. જે દિનીથી એમણે મહારાજનાં દર્શન કર્યા છે તે દિવસથી મન-અંતરનાં સર્વે સંશયો ટળી ગયા છે. નર હોય કે નારી બધા જ સમજણમાં એક એકથી અધિક છે !

ભક્ત શિરોમણી જીણાભાઈનાં ગામ એવા પંચાળાનાં ભક્તજનનો કેવાં હતાં ?

શ્રી સ્વામિનારાયાગુ

ધન્ય ધન્ય પંચાળાના જન, જેનાં નિર્મળ ઉદાર મન પ્રભુ પદ્ધરાવ્યા સાંથે ભવને, નિયમ રાજ્યાંતાં નરનારી જને

હવે ઘણાં દિવસોની વાટ જોડાવ્યા પછી દીન દયાળ મહાપ્રભુ જ્યારે પંચાળ પધાર્યા અને ઘેર ઘેર ભક્તનોને દર્શન દીખાં ત્યારે.

બહું પ્રેમેશુ લાગિયા પાચ હેતે આવ્યા છે હૈયાં ભરાય બોલે ગદ્ગદ ગીરા વચણે, હાલ્યાં હેતનાં આંસુ નચણે

શ્રીહરિને પ્રત્યક્ષ જોતાં જ તન ભાન ભૂલી ગયા. શ્રીહરિએ એવી કરુણાદષ્ટિ કરી જાણે મૃત્યુ પર અમૃતવૃષ્ટિ!

શ્રીહરિની આવી કરુણા સભર દષ્ટિથી જાણે સર્વે ભક્તજન સચેત થયા અને શ્રીહરિને એ જ પ્રાર્થના કરવા લાગ્યા.

કહે આજ થયાં કૃતારથ, પ્રભુ આવ્યે સર્વા સર્વે અર્થ આજ ધન્ય ધડી ધન્ય વાર, તમે પધાર્યા પ્રાણ-આધાર પુણ્ય અમારાનો નહિ પાર, જાગ્યાં ભાગ્ય અતીશે અમાર

બસ મહારાજ ! આપનાં દર્શન થયાં અમારાં ભાગ્ય અતીશે અપાર ખીલીઉઠાં.

ભક્તાચિત્તમણિ માહાકાવ્ય એટલે ભગવાન અને ભક્ત બંસેનું સરખું મહિમાગાન !

વંદુ હું ભક્ત વાળકના જન વિશવારી વિશેક અચલ પ્રભુનો આશરો, વળી ગ્રહી ન મુકે ટેક

સુંદર ભક્ત સૌભીર દેશો, જેનાં અતિ મન ઉદાર તન મન ધન તુચ્છ કરી, હરિ ભજુ ઉંતર્યા ભવપાર

દાખું દાસ દંટાવ્યનાં ભક્ત અતિ ઘણાં ભાવિક દેટ મતિ ધીરજ અતિ, જાણે સત્ય અસત્ય વિવેક.

મોટાં ભક્ત માર્ઝ દેશનાં અને મોટાં જેનાં મન સંગ કુસંગને ઓળખી વળી થયા હરિના જન.

ચંદું જન ચડોતરના જેનાં ઉજ્જવળ અંત:કરણ તન મન ધન અર્પણ કરી થયાં સ્વામી શ્રીજીને ચરણ

વડા ભક્ત વાકળમાં, અતિ મહાલ્યી મન ઉદાર હરિ હરિજન ઉપરે, જેના પ્રેમનો નહિ પાર

સુંદર ભક્ત સુરતના, અતિ હોંશિલા હરિજન સ્વામી સેવામાં સમાર્થ જેણે તન મનને ધન

નકી ભક્ત નિમાડના જેનાં અતિ આકર્ષણ અંગ કરડાં કઠણ વચન જેને શિશ સાટે સત્સંગ

શ્રીહરિની સાથે પાંચસો પરમહંસની મંડળી સદાય સાથે રહેતી.

એકવાર મહારાજે સર્વે સંત મંડળને પૂછ્યું : “આમા કોણ કઠણ વ્રતે પૂરા છે તે કહો.”

અને તરત જ બધા સંત ઉઠ્યા અને શ્રીહરિને હાથ જોઈને કહેવા લાગ્યા.

પછી સંત ઉઠ્યા જોડી હાથ, જેમ કહો તેમ કરીએ નાથ કહો તો મટકું ન ભરીયે મીટે, કહો તો અશ ન જીમીયે પેટે કહો તો તજુયે છાદનો સંગ, રહીયે હિમમાં ઉદાક અંગ કહો તો પીવું તજુ દેયે પાણી, રહીયે મોન ન લોલીયે વાણી કહો તો લેસીયે આસન વાળી, નવ જોયે આ દેછ સંભાળી એમ હિંમત છે મન માંચ તમે કહો તે કેમ ન થાય

મુનિજીજોની આવી વાત જાણી મહારાજ અતિપ્રસન્ન થયા અને એ સર્વે સંતને “સાધુ-શૂર” કહીને નવાજ્યા.

દેશદેશના હરિભક્ત કેવા હતા ? કેવાં તેમનાં મન હતાં ? કેવો સત્સંગ રાખતા ? શ્રીહરિનાં દર્શન ન થાય તો કેવા વિહેવળ બની જતાં ?

અતિ નિર્મળ ચિત્તે ભક્તાચિત્તમણિ ગ્રંથનો પાઠ કરીએ તો દેશદેશના હરિભક્તનો મહિમા મનને પ્રકુલ્પિત કરી દે એવો મધુર અવશ્ય છે !

નીચેના મહામંદિરોમાં નિત્ય દર્શન માટે

જેતલપુર : www.jetalpurdarshan.com

છપીયા : www.chhapaiya.com

નારણધાર : www.narayanghat.com

પ્રયાગ : www.prayagmilan.org

ઇડર : www.gopinathjiidar.com

ધોળકા : www.swaminarayanmandirdholka.co.in

મહેસાણા : www.mahesanadarshan.org

દોરદા : www.swaminarayanmandirtorda.com

વડનગર : www.swaminarayanmandirvadnagar.com

અયોદ્ધા : www/ayodhyaswaminarayanmandir.com

નારણપુરા : www.sankalpmurti.org

શ્રી સ્વામિનારાયણ મુર્તિશિલ્પી... મૂળીમાં ઘેલા જોધીને ત્યાંના પ્રસાદીના લીમડાની ડાળીઓ

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ અક્ષરધામમાંથી પોતાના મુક્તોને સાથે લઈને આ પૃથ્વી ઉપર અનંત જીવોના કલ્યાણને અર્થે પધારેલ. આ મુક્તોમાંથી કેટલાકે સંતો, હરિભક્તો, બાઈઓ, રાજાઓ, વૃક્ષો, નદીઓ વગેરેના દેહધર્મ સ્વીકારેલ.

શ્રીજ મહારાજને સાક્ષાત્ મણ્યા હોય એવા મનુષ્ય દેહધારીઓના દર્શન હવે આપણને થાય તેમ નથી. પરંતુ શ્રીજ મહારાજના સાક્ષાત્ સ્પર્શને પામ્યા હોય તેવા વૃક્ષો હજી છે. ગઢાનો ખીજડો, જેતલપુરની બોરસલી, રાજકોટની બોરડી વગેરે આના ઉદાહરણો છે.

કાળકમે આ વૃક્ષો પણ ધીમે ધીમે નાશ પામે છે. પરંતુ તેના અવશેષોના તો દર્શન થાય છે. એ જ આપણું અહો ભાગ્ય છે. દુનિયાના લોકો ઈજ્જપત્રમાં આવેલા મમીઓ જોવા જાય છે - જે એવા વ્યક્તિઓના શબ છે કે તેઓ કોણ હતા, કેવા હતા તે પણ આપણે જાણતા નથી અને તે આપણા સંબંધીઓ પણ નથી!

જ્યારે આ તો એવા વૃક્ષોની વાત છે કે જેને સાક્ષાત્ પુરુષોત્તમ નારાયણનો સંબંધ હતો અને તે પ્રસાદીના અવશેષોના દર્શન મોટા ભાગ્ય સિવાય થતા નથી. નંદ સંતો તો વૃક્ષને પણ વર્તમાન ધરાવીને તેને સત્સંગી બનાવતા ! ધન્ય છે તે સંતોની ઉમદા ઉદાર ભાવનાને અને તે વૃક્ષોમાના જીવોને કે જેમની ઉપર આટલી બધી કૃપા વરસતી.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ જ્યારે મૂળી પધારેલા ત્યારે એક વખત ત્યાં ઘેલા જોધી નામના હરિભક્તને ત્યાં ઉત્તરેલા અને ત્યાં પ્રાંગણમાં આવેલા એક લીંબડાના વૃક્ષની ડાળી ઉપર તેમણે પોતાની જોળી લટકાવેલી ! કલ્યાણના ભાથાં પીરસતી તે જોળીમાંથી હજી આજે પણ મૂળીમાં કલ્યાણનો જમણવાર થાય છે. જોળી લટકાવીને મહારાજ બોલ્યા કે ‘લ્યો ભગત ! હવે તો અમે અહીંજ બેઠા છીએ.’ શ્રીજ મહારાજ આજે પણ મૂળી મંદિરમાં સાક્ષાત્ બિરાજમાન છે.

જે લીંબડાની ડાળ ઉપર શ્રીજએ જોળી લટકાવેલી તે ડાળના દર્શન અત્યારે આપણને સ્વામિનારાયણ મુર્તિશિલ્પમાં હોલ નં. ૪ માં થાય છે. નિરંતર કલ્યાણનો પ્રસાદ વહેંચતી જોળીને જે ડાળોએ સાચવી હતી, તે ડાળોના દર્શનનો લાભ આપણને મળે છે. આજે પણ તેના દર્શન આપણને રોમાંચિત કરી દે છે. સૌ હરિભક્તો ભાવપૂર્વક તેના દર્શન કરજ્યો અને શ્રીહરિના દાખડા સામું જોજ્યો.

- પ્રો. હિતેન્દ્રભાઈ નારણભાઈ પટેલ

પ. પુ. મોટા મહારાજશ્રીના સ્વરવાળી કોલરટચ્યુન (ફક્ત વોડાફોન ધારકો માટે)

પ.પુ. મોટા મહારાજશ્રીના સ્વરવચનવાળી કોલરટચ્યુન મોબાઇલમાં ડાઉનલોડ કરવા નીચે મુજબ કરવું.
મોબાઇલમાં [ct>સ્પેસ> 270930 ટાઇપ કરી. 56789 નંબર પર SMS કરવાથી કોલરટચ્યુન શરૂ થશે.](http://www.sprc.org.in)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમ બેટ - ઓગસ્ટ-૨૦૧૮

રૂ. ૨,૫૦,૦૦૦/- ઓસ્ટ્રેલીયા પ્રવાસ દરમ્યાન પ. પૂ. મોટા મહારાજશ્રીની આવેલ ચરણ બેટ

રૂ. ૧,૫૧,૦૦૦/-	અ.નિ. પ.ભ. શ્રી નંદલાલભાઈ કોડારી (ભાવલા મંડળ) અમદાવાદ પંથમ પુષ્પતિથિ અધાદ વદ-૪ નિમિત્તે હેતુ રૂચિવાળા સર્વ હરિભક્તો તરફથી
રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/-	પ.ભ. વિશરામ ગોપાલ પિંડોરીયા, પ.ભ. કાંતિભાઈ વિશરામ પિંડોરીયા, અ.સૌ. પુષ્પાભેન કાંતિભાઈ પિંડોરીયા, શ્રી ધૃતુ કાંતિભાઈ પિંડોરીયા, જલ્લાબેન ધૃતુ પિંડોરીયા અને હિરલબેન કાંતિભાઈ પિંડોરીયા - ગામ માધાપર (કચ્છ - હાલ ઓસ્ટ્રેલીયા)
રૂ. ૧૧,૦૦૦/-	ઠક્કર પ્રવિષ્ણભાઈ આશંકા, પ.પ. વસંતીબેન ચોબારી - કચ્છ (મુજ) - હાં. સાંઘ્યયોગી નીતાબેન.
રૂ. ૧૧,૦૦૦/-	પ.પૂ. લક્ષ્મીસ્વરૂપ અ.સૌ. મોટા ગાદીવાળાશી તરફથી
રૂ. ૧૦,૦૦૦/-	અ.નિ. પંકજભાઈ (મોંડુભાઈ) દશરથભાઈ પટેલના મોકાર્થે - હ. ખોડીદાસ યતુરદાસ પટેલ પરિવાર - કુંડળ
રૂ. ૧૦,૦૦૦/-	અતુલભાનુપ્રસાદ પોથીવાલા - અમદાવાદ
રૂ. ૧૧,૦૦૦/-	ચિરાગ નિશભાઈ સોલંકી (મદ્રાસ વેલ્કો ક્રૂ. માં નોકરી મળી તે નિમિત્તે) - મેમનગર
રૂ. ૫,૧૦૦/-	હાર્ટિકનિશભાઈ સોલંકી (લવજીભાઈ સોલંકી) - મેમનગર
રૂ. ૫,૦૦૧/-	એક હરિભગત - ચુડા, જ. - સુરેન્દ્રનગર
રૂ. ૫,૦૦૦/-	કરિયા કાનજીભાઈ નારાયણભાઈ - રાજકોટ - હ. તેજેશભાઈ - બોપલ
રૂ. ૫,૦૦૦/-	મીનાબેન કે. જોષી - બોપલ
રૂ. ૫,૦૦૦/-	અમૃતભાઈ સેંધ્યાભાઈ પટેલ - (કુંડળવાળા) અમદાવાદ
રૂ. ૫,૦૦૦/-	હસમુખભાઈ સોમાભાઈ પટેલ - મારુસણા

શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં નોંધાયેલ શ્રી નરનારાયણ દેવની મૂર્તિના અભિષેકની યાદી ઓગસ્ટ-૧૮

તા. ૦૧-૦૮-૧૮	પટેલ નારાયણભાઈ શિવાભાઈ - હ. સંજયભાઈ તથા નિતિનભાઈ - મહેસાણા
તા. ૧૦-૦૮-૧૮	યોરેન્ટો મંદિર - કેનેડા
તા. ૧૨-૦૮-૧૮	શ્રી મહિલા મંડળ સ્વામિ. મંદિર બહેનોનું બાલાસિનોર - પ્રે. સાં.યો. રાજકુવરબા તથા ઉપાબા - દરબારગઢ મોરબી
તા. ૧૫-૦૮-૧૮	શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળ મહેસાણા - હ. ભાનુભાઈ, અજયભાઈ, પ્રવિષ્ણભાઈ, મિતેષભાઈ, ભરતભાઈ તથા પ્રવિષ્ણભાઈ (બપોરે) શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર - કાલુપુર - હ. અરૂણાબેન
તા. ૧૭-૦૮-૧૮	શ્રી સુમેશભાઈ પટેલ - બોસ્ટન
તા. ૧૮-૦૮-૧૮	શનાભાઈ શંકરભાઈ પટેલ - ઘાટલોરીયા - હ. વિરેન્દ્રભાઈ એસ. પટેલ.
તા. ૧૯-૦૮-૧૮	શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર મહિલા મંડળ બહેનોનું - હ. સાં.યો. રંજનબા તથા નાનીબા - વિરાટનગર.
તા. ૨૪-૦૮-૧૮	ક્રિટભાઈ ગોકણદાસ પટેલ - લવારપુરવાળા

શુભ પ્રસંગો બેટ આપવા માટે અથવા પોતાના અંગત સંગ્રહ માટે શ્રી નરનારાયણદેવની પ્રતિમાવાળા ૫/૧૦/૨૦ ગ્રામ ચાંદીના સિક્કા મ્યુઝિયમમાં મળશે.

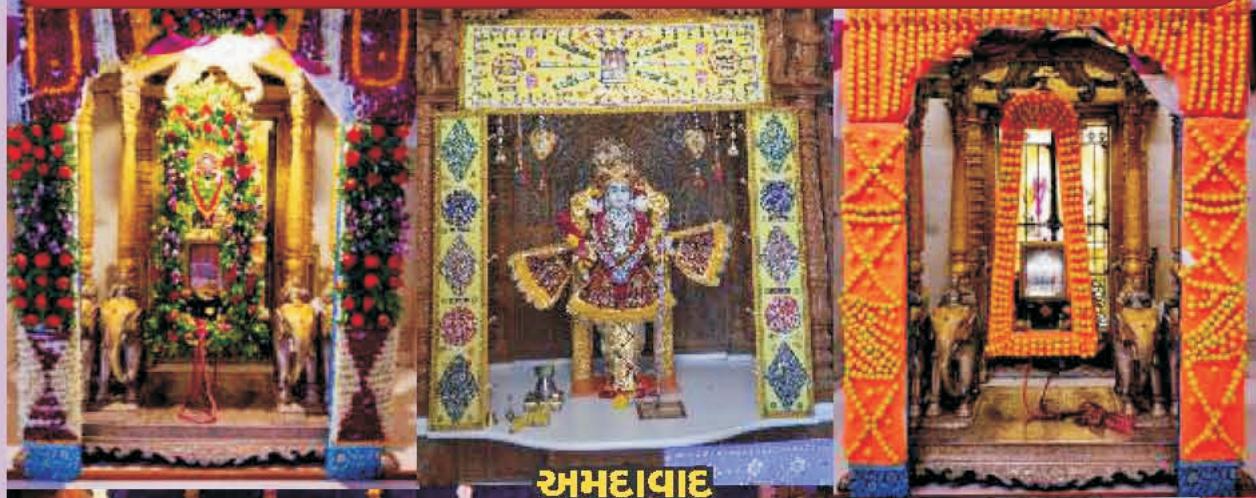
સ્થૂયના : શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં દર પૂનમે પ. પૂ. મોટા મહારાજશ્રી સવારે ૧૧-૩૦ કલાકે આરતી ઉતારશે.

સંપ્રદાયમાં એક માત્ર વ્યવસ્થા શ્રી સ્વામિનારાયણ મ્યુઝિયમમાં મહાપૂજા / મહાબિષેક નોંધાવવા સંપર્ક કરો.

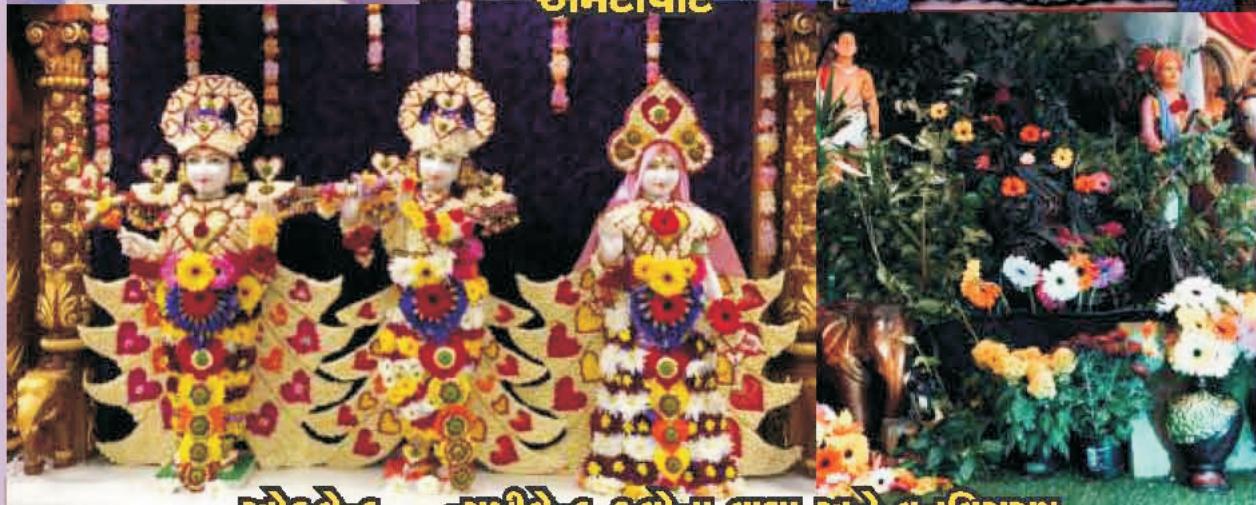
મ્યુઝિયમ મોબાઇલ:- ૯૮૭૯૮૪૮૫૮૫૭, પ.ભ. પરપોતમભાઈ - દાસભાઈ (બાપુનગર) : ૯૮૨૫૦૪૨૬૮૬

www.swaminarayanmuseum.org/com email: swaminarayanmuseum@gmail.com

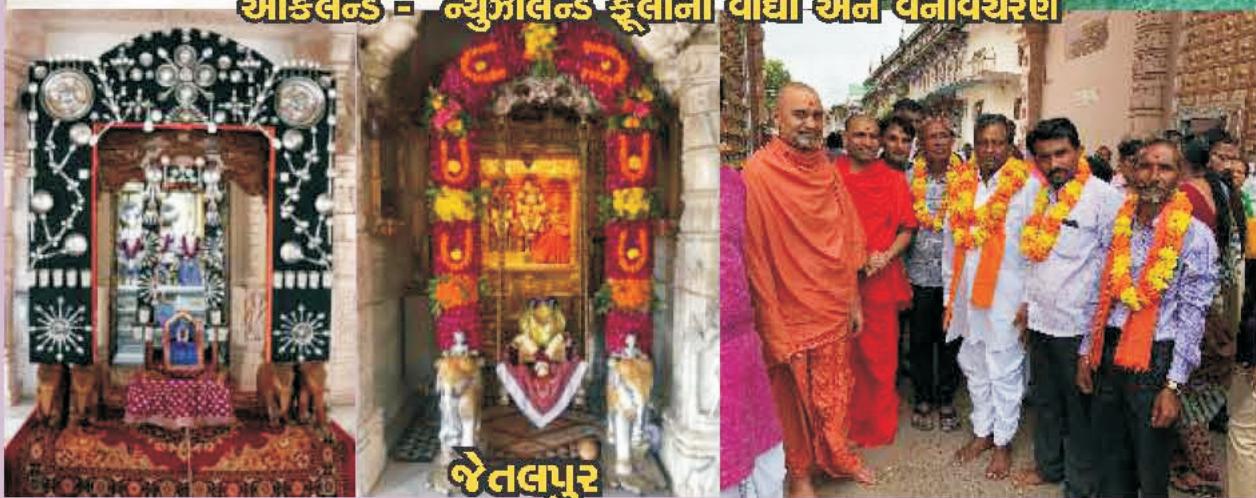
પવિત્ર શ્રાવણમાસમાં દેશ-વિદેશના આપણા મંદિરોમાં હિંડોળા દર્શન

અમદાવાદ

ઓકલેન્ડ - ન્યુઝીલેન્ડ ફૂલોના વાદ્યા અને વનપિચરણ

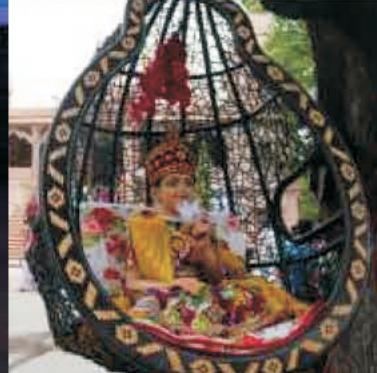
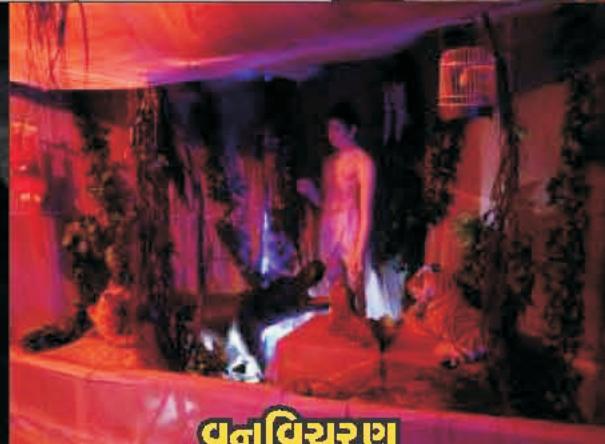
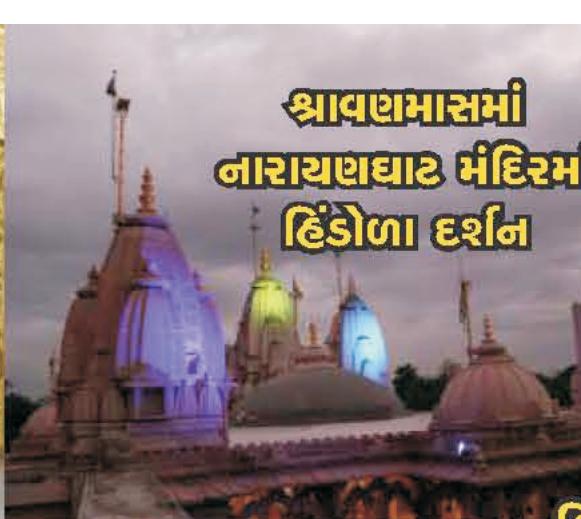

જેતલપુર

મહેસાણા

આશપુર રાજસ્થાનના એમ.એલ.એ. ઉપરોક્તિ કિ.મી. ચાલીને જેતલપુર શ્રી રેવલીભગદેવજી હરિકૃષ્ણા મહારાજના હિંડોળાના દર્શને પદ્ધાર્યા ત્યારે તેમનું સ્વાગત કરતા સંત હરિભક્તો

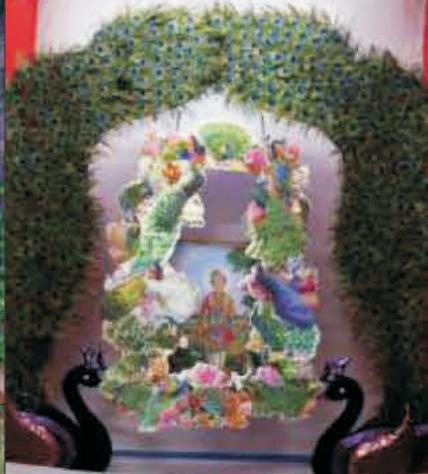
શ્રાવણમાસમાં
નારાયણધાર મંદિરમાં
હિંડોળા દર્શન

ii

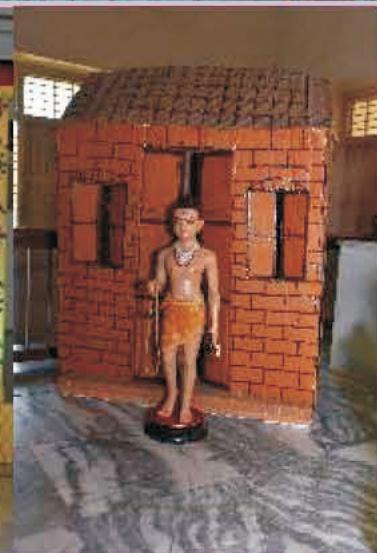

હેંડોળા દર્શનનું ઉદ્ઘાટન કરતા પૂરુષ મહિત સ્વામી કાલુપુર તથા અન્ય સંતો

અપ્રોય - બાપુનગર

મોટેરા - અમદાવાદ

માણેકપુર ચોઘરી

સ્નેહસ્નેહ અંદરું ધૂંધિકા

સંપાદક : શાસ્ત્રી હરિકેશવદાસજી (ગાંધીનગર)

ચરણારવિંદનો મહિમા

- શાસ્ત્રી હરિપ્રિયદાસ (ગાંધીનગર)

બાળમિત્રો ! આજે તમને એક મજાની વાત સંભળાવું વાત છે સાંગપુરની. જીવા ખાચરના ઓરડાની ઓસરીમાં સ્વામિનારાયણ ભગવાન ચરણ લાંબા કરીને વિરાજેલા છે. મહાનુભાવાનંદ સ્વામી ગુજરાતમાંથી ત્યાં પહોંચ્યા. હંડવત કર્યા અને મહારાજના ચરણારવિંદ લાંબા હતા તે જ્યાં સ્વામીએ ચરણ દાબવા માટે ચરણારવિંદ ઉપર હાથ મુક્યો એટલે મહારાજે ચરણારવિંદ ખેચી લીધા. પલાંઠી વાળી લીધી. સ્વામી કહે છે, મહારાજ ! કેમ કાંઈ નારાજ થયા છો ? આ ચરણની સેવા માટે તો અમે ઘર છોડ્યું. મહારાજ ! આ ચરણારવિંદની સેવા માટે અમે જગતના ત્રાસ અને તિરસ્કાર સહન કરીએ છીએ. કોઈ ગામમાંથી અમને ગાળો દઈને બહાર કાઢે છે, કોઈ અમારી બિક્ષામાં ધૂળ નાખે છે, કોઈ જોળીઓ ફાડી નાખે છે.... આ બધું અમે સહન કરીએ છીએ, શા માટે ? આ ચરણારવિંદની સેવા માટે. તો હે દ્યાળું ! આજે કેમ ચરણારવિંદ પાછા મેંચી લો છો ? હવે, ભગવાન જવાબ આપે છે.

સ્વામી ! એક વાત સાંભળો. એક યાત્રિક હતો. એક ગામથી બીજે ગામ ચાલ્યો જાય છે. યાત્રા કરતો જાય છે. થાકી ગયેલો છે. સાંજ પડી કોઈ ગામ આવ્યું. ગામમાં એક વણિકની દુકાન. રાત પડી ગઈ એટલે ગ્રાહકો આવતા બંધ થઈ ગયા. એટલે વણિકે દુકાનનો દરવાજો બંધ કર્યો. ગંદરની બાજુ ઘર એમાં રહેતો હતો. આ યાત્રિકને એમ થયું આ દુકાનનો ઓટલો સારો છે, રાતે અહીં પડી રહીશું. ઓટલા ઉપર થોડી ધૂળ હતી. ક્યાંકથી સાવરણી લઈને ઓટલો વાળ્યો. કપડું લઈને જાપટવા લાગ્યો. ઓટલો વાળી, ચોંખો કરી પછી એ સૂર્ય ગયો. આખી

રાત સૂર્યો રહ્યો. સવારે જાગ્યો અને સાંકળ ખવડાવી, આ વેપારી જાગ્યો, કેમ ભાઈ ! શું છે ? કેમ મારું બારણું ખખડાવો છો ? કેમ આટલા ગરમ થઈ ગયા છો ? આ યાત્રિક કહે છે, જલ્દી કર. મારી મજૂરી આપી દે, મોડું થાય છે. શાની મજૂરી ? કેમ, રાતે મેં, આ ઓટલો વાળ્યો છે એટલે મને દશ શેર (પાંચ કિલો) સોનું આપી દે મજૂરીનું. આ તારો ઓટલો વાળ્યો છે, કાંઈ ઓછું કામ નથી કર્યું. એટલે દસ શેર સોનું જોઈએ. આ વેપારી કહે છે, મેં તમને યાત્રિક જાણીને આ ઓટલે પડી રહેવા દીધા, કાંઈ વિરોધ કર્યો નહીં. એ વિચારતો નથી અને સામેથી સોનું માગે છે ! વેપારીને મનમાં લાગ્યું, આને ક્યાંક મનોચિકિત્સક પાસે લઈ જવો પડશે. ઓટલો વાળે ને કદાચ મજૂરી માંગો તો બે પૈસા થાય, કાંઈ દસ શેર સોનું થોડું થાય ?

સ્વામિનારાયણ ભગવાના કહે છે, “મહાનુભાવાનંદ સ્વામી ! તમારી આ સંસાર યાત્રામાં તમને એમ લાગ્યું કે સુખ અને વિશ્રાંતિનું સ્થળ અમારો આશરો છે અને તમે સંસારના થોડા તિરસ્કાર સહન કર્યા, ઘરનો ત્યાગ કર્યો, માન-અપમાન સહન કર્યા અને હવે માંગો છો ચરણારવિંદની સેવા ! તે આ બધું અમે સહન કર્યું છે. સ્વામી ! એના બદલામાં ચરણ સેવા તો દશ શેર સોનું માગવા બરોબર છે. એ એમ કાંઈ ન મળે.

શ્રીજ મહારાજ કહે છે, “સ્વામી ! તમને ખ્યાલ હશે કે આ ચરણની સેવા માટે તો મોટા મોટા યોળીઓ, મહર્ષિઓ, તપસ્વીઓ માટીના રાફડા થઈ ગયા, મોટા મોટા સૌભરી જેવા, ચ્યવન ઋષિ જેવા એ હજારો વર્ષની તપસ્યા કરી છે. આ ચરણારવિંદના સાક્ષાત્કાર માટે આખી જીંદગી તપમાં ખાપ જાય છતાં ચરણારવિંદની સેવા નથી મળતી સ્વામી ! અને તમે જરા કોઈ એ બે ખોબા ધૂળ નાંખી અને કહો છો, અમે બહુ સહન કર્યું ! લાવો, ચરણારવિંદની સેવા એમ તો કાંઈ મળતી હશે !

મહાનુભાવાનંદ સ્વામી કહે છે, સારું મહારાજ ! જેમ તમે રાજુ એમ. અમે ઓટલો વાળ્યો છે એમ અમે માનીએ છીએ એ અમારી ભૂલ. ચરણારવિંદની સેવા નહીં માંગીએ. તમે રાજુ રહેજો.

પછી શ્રીજ મહારાજે ચરણ લાંબા કર્યા, લ્યો દાબો, દાબો, હે મહાનુભાવાનંદ સ્વામી ! આ તો અમે તમને અધીરા બનાવવા વાત કરી. બાકી તમે તો પૂર્વના મુક્તા

શ્રી સ્વામિનારાયણ

છો. તમારા જેવા સંતની જે સેવા કરશે એનું કલ્યાણ થઈ જશે. તમારા જેવા સંતની સેવા જેને મળે એને એટલાં પૂર્વના પુણ્ય હશે. સ્વામિનારાયણ ભગવાન કહે છે, “જેને સંત સેવામાં રૂચિ હોય, રૂચિ એટલે પ્રેમ, શ્રદ્ધા એ સંસાર સાગર તરી જાય છે.”

“સંત સેવ્યા તેણે સર્વે સેવ્યા, સેવ્યા શ્રીહરિ ભગવન, અથિમુનિ સેવ્યા દેવતા, જેણે સંત કર્યા રાજુ મન.”

ભગવાન કહે છે - “જેમાં જગતનો દોષ લગીરે ન હોય એવા તમારા જેવા ભગવાનના પવિત્ર સંતની જેણે સેવા કરી એનો બેડો પાર થઈ જાય. સ્વામી ! આ ચરણારવિંદ હાજર છે.” પછી સ્વામીએ ભગવાનના ચરણારવિંદની સેવા કરી.

મિત્રો ! કેવી સરસ વાત છે ! જંદગીમાં યાદ રાખીએ કે ભગવાને આપણી ઉપર અપાર કૃપા કરી છે. જેથી આપણને સહેજે સહેજે નરનારાયણદેવ, આચાર્ય મહારાજ, સંતો અને આ દિવ્ય સંતસંગની પ્રાપ્તિ થઈ છે. અના બદલામાં આપણે ભગવાન માટે કંઈ જ કરતા નથી. ભગવાન દયાળું છે, એ આપણી પાસે બદલો માગતા નથી. પણ ભાવથી ભગવાનની ભક્તિ કરવી, ભજન કરવું, સેવા કરવી એ આપણું કર્તવ્ય છે.

હિંમત રાખે તેને હરિ મદ્દ કરે

- નારાયણ વી. જાની (ગાંધીનગર)

સંઘે શક્તિ કલોયુગે..... કણિયુગમાં સંઘમાં શક્તિ રહી છે. સંગઠન દ્વારા જે કંઈ પણ કાર્ય કરવામાં આવે તે સફળતા આપાવે છે. સંગઠનની સફળતા માટે સંગઠનના તમામ સભ્યોનો સંપ મહત્વની ભૂમિકા ભજવે છે. જે કોઈ પણ સમુદ્દરય સંપ દ્વારા મક્કમતાથી કોઈ કાર્યની શરૂઆત કરે તો તેમાં ભગવાનની સહાય ભણે છે. અને સફળતાની પ્રાપ્તિ થાય છે. આજની આ વાત પણ આપણને આવું જ કંઈક શીખવશે તો ધ્યાનની આ વાતનું વાંચન કરીએ.

જગતના બધા પ્રેમમાં માતાનો પ્રેમ શ્રેષ્ઠ છે. બાળકો ! તમને પણ તમારી માતા કેટલો બધો પ્રેમ આપે છે. તમને માતાનું વ્યાલ કેવું આનંદકારી લાગે છે. સાચી વાત છે ને ? માતા મનુષ્યમાં જ પ્રેમ વરસાવે છે તેવું નથી. પણ, પક્ષીમાં પણ માતા પોતાના બચ્યાં પ્રત્યે એટલી જ પ્રેમાળ હોય છે. પક્ષી કે પણું બચ્યાંને કોઈ જરા પકડવા જાય તો માતા તરત જ પોતાના બચ્યાંના રક્ષણ માટે દોડાંડોડ કરી મુકે છે.

પક્ષીઓને હાથ ન હોવા છતાં પણ બચ્યાંને જન્મ આપતા પહેલા તેને રહેવા માટે સારો માળો બનાવવાની તૈયારી કરી દે છે અને જન્મ પછી પણ બચ્યાંની ખૂબ સારી સંભાળ લે છે.

પક્ષી જગતમાં ટિટોડીનું નામ તો તમે બધાએ સાંભળ્યું જ હશે. આવું એક ટિટોડી દંપતી દરિયાકાંઠે રહેતું હતું. તે ખૂબ સંતોષી અને આનંદી હતું. બને પરસ્પર સંપસદ્ભાવથી રહેતા હતા. આવા સદ્ભાવી દંપતીમાં પણ એક વાતે કાર્યમ ઝઘડો થતો. તે કારણ હતું - દરિયો ટિટોડીના ઈંડા તાણી જતો. જ્યારે ઈંડા મુક્યા પછી આ બંને ખોરાકની શોધમાં જતાં ત્યારે સમુદ્રની ભરતીના પાણી ઈંડાને ખેંચી જતા. આવું એકવાર નહીં પણ બે-ત્રાણ વાર થઈ ગયું હતું તેથી હવે માદા ટિટોડીએ તેના પતિને બીજે રહેવા માટે જતા રહેવા વિનંતી કરી પણ પતિને પોતાનું કાયમી ધર ખૂબ વ્યાલું હોવાથી તે બીજે જવા માનતો નહીં. પત્નીને ઈંડાની ચિંતા રહેતી તેથી આ બાબતે બંને વચ્ચે ઝઘડો થઈ જતો હતો. દર વખતે પરિણામ સ્વરૂપ ઈંડાને સમુદ્રના પાણી ખેંચી જતા. હવે તો આ વખતે માદા ટિટોડી ખૂબ ખીજઈ અને કહેવા લાગી. હવે મારે દરિયાકાંઠે રહેવું નથી. આપણે બીજે જતા જ રહીએ. તો એનો પતિ કહેવા લાગ્યો. તું ડરીશ નહીં. આ વખતે સમુદ્ર આપણને હેરાન નહીં કરે. જો હેરાન કરશે તો હું તેની સાથે યુદ્ધ કરી તેને હરાવીશ. પતિના આ વચનો

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુરની ઓફિસ નંબર

Mo. No. : 82380 01666

WhatSapp No. : 99099 67104

શ્રી સ્વામીનારાયણ

સાંભળી તે શાંત રહી.

આ વખતે પણ ઈડા મુકીને બંને ખોરાકની શોધમાં ગયા પાછા આવીને જોયું તો ઈડા અદ્રશ્ય થઈ ગયા હતા. આ દ્રશ્ય જોઈ માદા ટિટોડી તો ખૂબ બિજાઈ. ગુસ્સામાં આવી કહેવા લાગી - “પહેલા તમે ડંફસો મારતા હતા કે જે સમુદ્ર ઈડા લઈ જશે તો તેની સાથે યુધ્ય કરી તેને હરાવીશ. તો હવે મને ઈડા પાછા લાવી આપો. નહીં તો હું સમુદ્રમાં દુબી મરીશ.”

પટિએ પત્નીને શાંત પાડી અને સમુદ્રને વિનંતી કરવા લાગ્યો. ભાઈ સમુદ્ર ! તું તો વિશાળ હદ્યનો છે, અમને નાનકડા પક્ષીને શા માટે તું હેરાન કરે છે ? અમારા ઈડા અમને પાછા આપી હે. પણ ધમંડી સમુદ્ર આવા નાના પક્ષીની વિનંતી કાંઈ કાને ધરે ખરો ! તે તો કહેવા લાગ્યો કે તારાથી જે થાય તે કરી લે. હું તારા ઈડા પાછા આપીશ નહીં.

સમુદ્રની આવી અભિમાનભરી વાણી સાંભળી નર ટિટોડીને ધણ્ણો ગુસ્સો આવ્યો. તેણે તો બીજા ટિટોડી પક્ષીઓની આખી જમાત ભેણી કરી. તેની આગળ આખી વાત રજૂ કરી. સહૃદે સંગઠિત થઈ સમુદ્ર સાથે લડાઈ કરવાનો નિર્ણય કર્યો. બીજા બધા પક્ષીઓ પણ આ જમાતના નિર્ણય મુજબ કાર્ય કરવા સંમત થયા ને એવો હરાવ કર્યો કે “આપણે સર્વ પક્ષીઓએ ભેગા મળી સમુદ્રમાં પથરા ફેંકી સમુદ્રને પુરી નાંખવો.”

પછી તો સહૃદ્દ ભેગી મળી પોતપોતાની ચાંચમાં જે પથર કે કાંકરી આવે તે ઉપાડી ઉપાડી સમુદ્રમાં નાંખવા લાગ્યા. પણ આવા નાના કાંકરાથી સમુદ્ર થોડો સૂકાય ! પણ પક્ષીઓ મહેનત કરવા લાગ્યા. આ પક્ષીઓને મહેનત કરતા જોઈ દ્યા લાવવાને બદલે સમુદ્ર તેમની મશકરી કરવા લાગ્યો. “તમે બધા ભેગા થઈને મને હરાવશો ! તમારી શું તાકાત !” પણ પક્ષીઓ હિંમત હાર્યા નહીં અને પોતાનો પ્રયત્ન બમણા વેગે વધારી દીધો. પક્ષીઓની આ પ્રવૃત્તિ પુરજોશમાં ચાલતી હતી તે વખતે ભગવાન વિષ્ણુ ગરૂડ ઉપર બિરાળને ત્યાંથી પસાર થતા હતા. તેમણે આ દ્રશ્ય જોયું. વાત જાહી તેમણે ગરૂડજીને આજી કરી કે તમે આ પક્ષીઓને મદદ કરી

ટિટોડીનું દુઃખ દૂર કરો.

ગરૂડનો પક્ષીઓના રાજા. રાજ પોતાની પ્રજાનું દુઃખ કરી રીતે જોઈ શકે ! તેથી પ્રભુની આજી મળતા તેઓ તૈયાર થઈ ગયા. તેમણે તો મોટા મોટા પહાડો ઉંચાઈને સમુદ્રમાં નાંખવા માંગ્યા. તેથી થોડીવારમાં તો સાગર પુરાવા લાગ્યો. સાગરને આ વાતની ખબર પડી કે હવે તો ગરૂડજી પણ આ પક્ષીઓની સાથે ભજ્યા છે તેથી મારુ આવી બન્યું સમજો. તેથી સમુદ્ર ગરૂડના શરણે આવ્યો. ગરૂડજીની માઝી માંગી, ટિટોડીના ઈડા પાછા લાવી આપ્યા. પછી ગરૂડજીએ પહાડો ને મોટા પથરો નાંખવાના બંધ કર્યા.

મિત્રો ! તમને કદાચ ખ્યાલ નહીં હોય પણ સમુદ્રમાં જે પહાડો ને મોટા મોટા પથરો હોય છે તે આ ગરૂડજીના નાંખેલા છે. ટિટોડી તથા બીજા નાના-નાના પક્ષીઓને સંપ અને ઉત્સાહથી થાક્યા વિના કાર્ય કરતા જોયા અને ભગવાનની આજી થઈ તો પક્ષીરાજ ગરૂડજીએ આ પક્ષીઓની સહાય કરી એ સહાયથી નાના-નાના પક્ષીઓ વિશાળ સમુદ્રને હરાવી શક્યા. હિંમત રાખીને સંપ દ્વારા સંગઠિત થઈ જો કાર્ય કરવા લાગે તો તેમાં ભગવાનની સહાય ભણે છે. અને ભગવાન સહાય કરે પછી તો તેની જીત જ હોય. તેમાં કોઈ શંકા નહીં.

બાળ મિત્રો ! તમે જો કોઈ પણ કાર્ય સંપ અને સદ્ભાવથી સાચી દિશામાં કરવાનું ચાલું કરશો, સાચી મહેનત કરશો તો ભગવાનની સહાય તેમાં ભણશો અને ભગવાનની સહાયથી તમે પણ સફળતાના સોપાનો સર કરી શકશો. તેથી જ કહેવત છે કે - “હિંમતે મર્દા તો મદદ ખુદા.” બહાદુરીશી હિંમતપૂર્વક કાર્ય કરનારને ભગવાનની સહાય પ્રામ થાય છે અને તેનો જ વિજય થાય છે. આપણા બ્રહ્માનંદ સ્વામી પણ કહે છે “જો હોય હિંમત રે નરને ઉરમાંહી ભારી, દટ્ઠતા જોઈને રે તેને મદદ કરે મોરારી.”

**શ્રી નરનારાયણેદેવના ૨૪ કલાક દર્શન માટે જુઓ વેબસાઇટ
WWW.Swaminarayan.in**

ભારતીય સમય મુજબ આરતી દર્શન : મંગળા આરતી ૫-૩૦ ● શાશ્વત આરતી : ૮-૦૪

● રાજભોગ આરતી ૧૦-૧૦ ● સંધ્યા આરતી ૧૮-૦૦ ● શયન આરતી ૨૦-૩૦

॥ સત્તિસુધા ॥

(પ. પૂ. અ. સો. ગાદીવાળાશ્રીના આશીર્વચનમાંથી)
એકાદશી સત્સંગ સભા પ્રસંગે કાલુપુર મંદિર-
હવેલી) “બીજા નિયમની સાથે ‘ધ્યાન’ કરવાનો
પણ અભ્યાસ કરજો”

(સંકલન : કોટક વર્ષા નટવરલાલ ઘોડાસર)

જે સહેલાઈથી થઈ જાય તે ‘નિયમ’ બધા લેતા હોય છે. પરંતુ જે રોજ કરતા હોઈએ જલ્દી પતી જાય એવેં નહિ પણ જે વસ્તુ અધરી લાગેને એમ થાય કે મારાથી આ નથી થતું તો એ નિયમ લેવાનું. તો સોથી અધરં શું છે? તો ‘ધ્યાન’ કરવાનું. ધ્યાન જલ્દી થતું નથી. તો અનું કારણ શું છે? તો આપણે મૂર્તિના દર્શન કરીએ છીએ ત્યારે બિસકોલીની જેમ કરીએ છીએ. બિસકોલીને તમે જુઓ તો બિસકોલીનું ધ્યાન ચારે બાજુ હોય છે. થોડું ચાલે અને ચારે બાજુ જુઓ. બધી બાજુ ધ્યાન રાખે. તેમ આપણે પણ મૂર્તિનું દર્શન કરીએ છીએ ત્યારે આપણી પાછળ કોણ છે? કોણ આપણને ધક્કો મારે છે. બધું જ ધ્યાન રાખીએ છીએ. પરિણામે આપણે ધ્યાન કરવા બેસીએ છીએ ત્યારે મૂર્તિની સાથે આ બધું પણ દેખાય છે. ‘ધ્યાન’ શોના માટે જરૂરી છે. તો ધ્યાનના માદ્યમથી કારણ શરીરની વાસના ટળે છે. આપણા કારણ શરીરની અંદર જે વાસના છે તે મૃત્યુ સુધી જતી નથી. ‘વાસના’ અને ‘આત્મા’ જુદાં પડતા નથી. ધ્યાન કરવાથી જ આ શક્ય બને છે. સોયના નાકા જેટલી પણ જો વાસના રહી જાય તો ‘મુક્તિ’ મળતી નથી.

મહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં શ્લોક નં. ૧ ૧ ૫ માં લખ્યું છે કે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના જે અવતાર તે જે તે ધ્યાન કરવા યોગ્ય છે તથા શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનની જે પ્રતિમા તે પણ ધ્યાન કરવા યોગ્ય છે. માટે એમનું ધ્યાન કરવું અને મનુષ્ય તથા દેવાદિક જે જીવ તે તો શ્રીકૃષ્ણ ભગવાનના ભક્ત હોય અને બ્રહ્મવેતા હોય તો પણ ધ્યાન કરવા યોગ્ય નથી. માટે એમનું ધ્યાન ન કરવું. ॥૧ ૧ ૫॥

તો એ વસ્તુ ખાસ ધ્યાનમાં રાખવી પડે કે જ્યારે ‘ધ્યાન’ કરવું ત્યારે ભગવાનનું જ ધ્યાન કરવું.

અને મહારાજે વચનામૃતમાં પણ કહ્યું છે કે : “રાધિકાએ સહિત એવા જે શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન તેનું ધ્યાન કરવું.” તો ધ્યાનને મનમાં એવો સવાલ થાય છે કે ભગવાન સિવાય કોઈનું ધ્યાન થાય નહિ, તો રાધિકાજીની જગ્યાએ શ્રીજી મહારાજના પરમ એકાંતિક મુક્તો છે. તો ભગવાન સાથે મુક્તો છે તેમને રાધિકાની ‘ઉપમા’ અપાય છે. ભગવાન પોતાના પરમ એકાંતિક ભક્તો સાથે જ હોય છે.

અને પછી એમ પણ કહ્યું છે કે “અને તે ધ્યાન કરતા મૂર્તિ હૃદયને વિષે ન દેખાય તો પણ ધ્યાન કરવું કાયર થઈને ધ્યાનને મૂકી દેવું નહિ.” પણ પ્રયત્ન કરવો. તો આપણે ‘પ્રયત્ન’ ચાલુ રાખવાનો છે. જેમ ચકલી એક એક તણખલું લઈ માળો બાંધવા પ્રયત્ન કરે છે. તેમ આપણે પણ ધ્યાન માટેના જે સાધન બનાવ્યા છે તેમાં એક એક કરી આગળ વધાય તેવો પ્રયત્ન કરવાનો છે તો ‘ધ્યાન’ માટેના સાધનો કચા છે. તો અષાંગ યોગમાં જે આઠ યોગ બતાવ્યા છે. તેમાં ‘ધ્યાન’ સાતમાં કમે આવે છે. તો ધ્યાન સિદ્ધ થાય તેના માટે આગળના છ સાધી લઈએ ત્યારે તો ‘ધ્યાન’ શક્ય બને છે. તો આગળના છ માં પહેલું આવે છે. ‘ધ્યમ’ તો ચયમાં શું આવે? તો સત્ય, અહિંસા, અસ્તોચ, બ્રહ્મચર્ય, અપરિગૃહ તો

(૧) સત્ય એટલે જે કથન ધર્મસહિત હોય અને બધાને માટે હિતકારી હોય એવા કથનને ‘સત્ય’ કહે છે. (હિત પ્રીત અને મીત વાણી)

(૨) અહિંસા એટલે મન, વચન અને કર્મથી કોઈને પણ પીડા ન થાય તેને અહિંસા કહેવાય છે.

(૩) અસ્તોચ એટલે પોતાને નહિ આપેલું પરધન તેનું પરોક્ષપણે કે બળજબરીથી ક્યારેય ગ્રહણ ન કરવું.

(૪) સીને પુરુષનો અને પુરુષને સીનો આઠ પ્રકારે ત્યાગ એ બ્રહ્મ ધામની પ્રામિ કરાવનારુ બ્રહ્મચર્ય છે.

શ્રી સ્વામીનાગયાગુ

(પ) અપરિગ્રહ એટલે પોતે વિચાર કરી ત્યાગ કરેલા પદાર્થનો સંગ્રહ ન કરવો.

બીજું આવે છે 'નિયમ' તો નિયમમાં શું આવે છે તો શૌચ, સંતોષ, તપ, સ્વાદ્યાચ, ઈશ્વરપ્રણિધાન તો

(૧) શૌચ એટલે બાધ્ય અન આભ્યંતર (આંતરિક) એમ બે પ્રકારની શુદ્ધિ જોઈએ.

(૨) સંતોષ તો ઈશ્વરેછાથી જે કાંઈ પ્રામ થયેલ છે તેમાં સંતોષ માનવો.

(૩) તપ એટલે ચાંદ્રાયણ આદિ વ્રતથી શરીરનું શોષણ એ બાધ્ય તપ છે. આભ્યંતર તપમાં ઈન્દ્રિયોને સંયમમાં રાખવાની મનને બધી વસ્તુ આપી નહિ દેવાની, વાણીનું પણ તપ હોય છે.

(૪) સ્વાધ્યાય એટલે શાસ્ત્રોનું અધ્યયન.

(૫) ઈશ્વર પ્રણિધાન એટલે શ્રીહરિનું મનથી વાણીથી વિન્યતવન શરીરથી સ્તુતિ અને પૂજન કરવું.

યોગનું ત્રીજું અંગ છે. 'આસન' તો આસનો બહુ પ્રકારના છે. તેમાં જે આસન સ્થિર સુખવાળું પોતાને થાય તેનો આશ્રય કરવો. શરીરના રોગોનો નાશ અને પ્રાણાયામમાં અધિકારપણું આ સર્વ કોઈ આસનોનું કૂળ કહેલું છે. અને પછી આવે છે. 'પ્રાણાયામ' તો પ્રાણાયામ એટલે શાસ પર નિયંત્રણ. પ્રાણાયામના મુખ્ય ત્રણ પ્રકાર છે. પૂરક, કુંભક અને રેચક. તો પૂરક એટલે શાસ લેવાનો, કુંભક એટલે શાસને રોકી રાખવાનો અને રેચક એટલે શાસ છોડવાનો.

પછી આવે છે 'પ્રત્યાહાર' તો પ્રત્યાહાર એટલે પોતાની જે ઈન્દ્રિયો છે તેને બાધ્ય જગતમાંથી અનાસક્ત કરી આત્મા તરફ વાળવી તેને પ્રત્યાહાર કહેવાય છે. કાચબાની જેમ બધી ઈન્દ્રિયોને સંકોચાઈને રાખવી. વર્થનું બોલવાનું નહિ, ખાવાનું નહિ, બધું નિયમમાં રાખવું જેનાથી ઈન્દ્રિયોની પરવશતા થકી 'મુક્તિ' મળે છે.

પછી 'ધારણા' એટલે દઠ નિશ્ચય સાથે એકાગ્રતા હદય વિષે ભગવાનની મૂર્તિમાં પ્રાણ સહિત મનનું જે સ્થિરિકરણ તે ધારણા કહી છે. ધારણાનું કૂળ એ ધ્યાનની સિદ્ધિ છે.

યમાદિ છ અંગોના અભ્યાસથી કર્મદોપો ક્ષીણ થાય છે. ત્યારે સત્ય, અહિસા, બ્રહ્મચર્ય, અપરિગ્રહ, શૌચ, સંતોષ,

તપ, સ્વાધ્યાય ઈન્દ્રિયોની પરવશતાથી મુક્તિ આ બધા ગુણો સહેજે વર્તે છે. અનુભવવામાં આવે છે. તેના માટે પ્રયત્ન કરવો પડતો નથી. કોધ, માન, માયા, લોભ એ બધા કષાયોથી આપણે ઘણે બધે અંશે મુક્ત થઈ ગયા હોઈએ છીએ. અને આપણામાં સરળતા, સહજતા, ધેર્ય, સૌમ્યતા, મૃદુતા, નમ્રતા આ બધા ગુણો પ્રગટ થાય છે. અર્થાત્ મન, બુદ્ધિ, અંતરાત્મા બધું હિંદે ઉઠે છે. ચિંતાની નિરોધતા થાય છે. ચિંતાની નિરોધતા એટલે આ જે પરિપ્રતનશીલ જગત છે. તેના પ્રભાવથી માણસ મુક્ત બને છે. વિક્ષિપતાથી મુક્તિ મળે છે. અને ત્યાર પછી ધ્યાન કરવાનું સરળ થઈ જાય છે. અર્થાત્ આપણું મન ભગવાનમાં 'પ્રેમવૃદ્ધિ' કરનારું થાય છે અને આપણે 'ધ્યાન' કરવા બેસીએ એટલે તરત ભગવાન મળી જાય તે શક્ય નથી. આપણે સ્કૂલમાં ભષણ બેસીએ અને તરત કોલેજની ડીગ્રી મળી જાય તે શક્ય નથી. તેમ આધ્યાત્મિક જગતમાં પણ પરમાત્મા પ્રામ કરવા માટે મહેનત કરવી પડે છે. અને બધું શક્ય છે. પરંતુ અભ્યાસ કરવો પડે છે.

જેમ આપણે કોઈ વસ્તુ પ્રામ કરવી હોય તો જ્યાં સુધી નથી મળી જતી ત્યાં સુધી આકાશ-પાતાળ એક કરી દઈએ એટલી મહેનત કરીએ છીએ અર્થાત્ શરીરની ક્ષમતા કરતા પણ વધારે શરીર પાસેથી કામ લઈએ છીએ. ગમે તે કરી પરંતુ તે વસ્તુ પ્રામ કરી લઈએ છીએ. તો આપણે જગતની સામાન્ય વસ્તુ મેળવવા માટે પ્રયત્ન કરવાનું નથી હોડી દેતા તો પરમાત્માને પ્રામ કરવા માટે પણ રોજ અભ્યાસ કરવો પડે છે.

માટે બધાએ જે કાંઈ 'નિયમ' લીધું હોય તે કરજો પણ 'ધ્યાન' કરવાનો પણ થોડો અભ્યાસ રાખજો.

અને એક 'નિયમ' બધા ચોક્કસ લેજે કે આપણા નિમિત્તથી કોઈના આંખમાં આંસુ કચારેય ના આવે. કેમ કે? આપણે સૌથી પહેલા સારા માણસ બનવું પડે છે. તમારા લીધે એક પણ વ્યક્તિના આંખમાં આંસુ આવતા હોય તો બધું નિર્બંહ છે. અને આજના દિવસે મહારાજના ચરણોમાં પ્રાર્થના કે તમારા લીધેલા બધા નિયમો પુરા થાય.

શ્રી સ્વામીનાગયાગુ

તંદુરસ્તીની ચાવી - યોગ

- ઠક્કર વીજાબેન નરેન્દ્રભાઈ (બોપલ)

યોગ એ ભારતની પ્રાચીન વિરાસત છે. જેનાથી માણસનો શારીરિક, બૌધ્ધિક, આધ્યાત્મિક વિકાસ થાય છે. યોગ એ શરીરની એકતા, શાસોનો લય અને મગજના વિચારોને અંકુશમાં રાખવાનું કામ છે. ‘યોગ’ એ શરીરનો વ્યાયામ છે. મનનો નિયમન છે અને આધ્યાત્મિકનું આગમન છે. માટે ૧૧ મી ડિસેમ્બર-૨૦૧૪ ના દિવસે ૨૧ મી જૂનને આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસ જાહેર કરવામાં આવ્યો. ટૂંકમાં ‘IDY’ કહેવાય છે. એના ભાગ રૂપે આ દિવસે ઠેર ઠેર યોગ-આસનોની શિબિરો ચાલે છે. તંદુરસ્તી જીવનવા માટે અનેક લોકો આમાં ભાગ લે છે. ‘પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા’ જો શરીરને તંદુરસ્ત-નિરોગી રાખવું હોય તો યોગની જરૂર છે.

સમગ્ર ગીતામાં યોગ સૂત્રો છે. દા.ત. સમત્વે યોગ ઉચ્ચયતે યોગ કર્મસુ ક્રોશલમ્બ કર્મમાં કુશળતા એ યોગ જ છે. યોગીઓની બે અવરસ્થા છે. કર્મયોગી અને શાનયોગી. ગીતા સ્વયં અવિનાશી યોગ છે. જે સૌ પ્રથમ ભગવાને સૂર્યને અને પણી મનુષે ઈક્ષ્વાકુ ને કહ્યો હતો. એ જોતા તો યોગ સૂર્ય છે. ત્યારથી જ છે. જે યોગ યુક્ત છે તે રોગ મુક્ત છે. ભોગ મુક્ત છે. યોગ કરે તે યોગી-યોગી બને ઉપયોગી. ભક્તિની દટ્ઠિએ જોઈએ તો યોગ એટલે ભગવાન સાથે જોડાવું.

આજે માણસ પાસે સમય નથી. ધનસંપત્તિ અને પૈસો માણસ પાસે છે જ. પણ શાંતિ નથી અને શાંતિ મેળવવા માટે જ આપણા ઋષિમુનિઓ જંગલમાં જઈને શાસને પોતાના ઈષ્ટદેવની આરાધનામાં રોકીને હજારો વર્ષો સુધી તપસ્યા કરતા હતાં. આ રીતે પ્રાણાયામ દ્વારા મંત્રોચ્ચાર સાથે શાંતિથી સાચા મનથી સાચા દિલથી ભગવાનની ભક્તિ કરીને, ભગવાનનો સાક્ષાત્કાર કરીને લાંબુ અને આરોગ્યમય આયુષ્ય મેળવી શકતા હતાં.

સંરકૃતધાતુ યુજૂ-પરથી યોગ શબ્દ બન્યો છે. યુજૂનો અર્થે છે, જોડાવું આત્માને પરમાત્મા સાથે જોડવાની શાસ્ત્રોક્તન પદ્ધતિમાં યોગનો સમાવેશ થાય છે.

મહારાજ જ્યારે વન-વિચરણ સમયે બુટોલનગરથી આગળ ઉત્તર દિશામાં જતાં રસ્તામાં તેમને ગોપાળયોગી

મળે છે અને તેમની પાસેથી યોગ શાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરે છે. ભક્તિચિત્તામણી પ્રકરણ-૩૦ માં કહું છે.

દ્વાણ ગોપાળયોગીને પાસ રે,

કર્યો યોગશાસ્ત્રનો અભ્યાસ રે ।

કાવે જે કોઈ અષ્ટાંગ યોગ રે,

શિખ્યા જેથી મટે ભવરોગ રે ॥

મોટી બુદ્ધિવાળા ઘનશ્યામ રે,

શિખ્યા યોગ અંગ કહું નામ રે ।

ચમ-નિયમ આસાન જેહ રે,

પ્રાણાયામ પ્રત્યાહાર તેછ રે ॥

ધારણા વળી દ્યાન જે કહીએ રે,

આઠમું અંગ સમાધિ લઈએ રે ॥

મહારાજ ત્યાર પછી જ્યારે લોજમાં રહેતા ત્યારે પણ દરેકને યોગકણ શીખવતા. આ વાત પણ ભક્તિચિત્તામણી પ્રકરણ-૪૪ માં આવે છે.

માટે શરીરને કેળવવા જેમ કસરત જરૂરી છે તેમ મનને કેળવવા યોગની જરૂર છે.

આહાર-વિહાર કાળજી, જાગવા-ઉંઘવામાં નિયમિતતા, વાણીનો સંયમ, હકારાત્મક વિચારો, અહિસા, જેવા યમ-નિયમના પાલન માટે યોગમાં ખાસ આગ્રહ છે.

ઈષ્ટદેવના મંત્રોચ્ચાર સાથે યોગ કરવાથી આંતરિક બુધ્ધિને બળ મળે છે. જેથી જીવનની કઠીન પરિસ્થિતિમાં સાચો નિર્ણય લેવાની શક્તિ મળે છે. તનાવ મુક્ત રહી શકીએ અને દરેક રોગમાંથી હંમેશને માટે મુક્ત થઈ શકાય છે, શાસોચ્છવાસનું નિયમન કરી શરીર સૌષ્ઠવ ઉપાર્જન કરી શકાય છે. મનનું માજન કરી શકાય છે.

‘મનુષ્યાણોનામ્ બંધન મોક્ષયો કારણ.’

અર્થાત્ માનવીનું મન જ મોક્ષ કે બંધન માટે જવાબદાર છે.

માટે શરીરને ધ્યાન મળ અને યોગમજન બનાવવા સ્વાસ્થ્યનો મહિમા વધારવા, સમાજમાં ચેતના અને જાગૃતિ જગાવવા આજના સમયમાં દરેક માણસની નેતૃત્વ ફરજ છે જે આપણને “IDY ૨૧ જૂન” ની યાદ અપાવે છે.

પ્રશ્નપેટી

સાધુ ભક્તિનંદનદાસ ગુરુ શા.સ્વા. પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસજી
(શ્રી સ્વા. મંદિર, જેતલપુર)

- પ્ર. ૧ શ્રીજી મહારાજે શિક્ષાપત્રીના ક્યા શ્લોકમાં આશા રૂપે શ્રી મહાદેવજીનું પૂજન બિલ્વપત્રાદિકે કરવાનું કહું છે.
- પ્ર. ૨ એકાદશીનો ઉપવાસ કરવો તેનું શું લક્ષણ છે?
- પ્ર. ૩ જે નવ વાના રાખે તેને કલ્યાણના માર્ગમાં કોઈ રીતે વિઘન ન આવે તે નવ વાનાં ક્યાં?
- પ્ર. ૪ “ગમે તેવો આપત્કાળ પડે અને પોતાના ધર્મમાંથી ન ખશે તે કયે લક્ષણો કરીને ઓળખાય?”
- પ્ર. ૫ સ.ગુ. ભાઈ રામદાસ સ્વામીએ દેહ મૂક્યો તેના પછી મહારાજ ઉદાસ રહેતા હતા. સ.ગુ. મુક્તાનંદ સ્વામીએ મહારાજને કહું, આમ કેટલા દિવસ ઉદાસ રહેશો. તો શ્રીહરિ કહે સ્વામી! ભાઈની યાદ અમોને સતાવે છે. હવે અમે કોને ભાઈ કહેશું?” - શ્રીજી મહારાજે કોને ભાઈ બનાવ્યા હતા.
- પ્ર. ૬ નંદ ભુવન આવી વ્રજનારી, હાલાજીને વધાવા રે, લાલતણાં વારણીયા લઈને, ગીત મનોહર ગાવા રે.
- પ્ર. ૭ સ્વામિનારાયણ ભગવાન તાવી ગામમાં કેટલી વખત પધાર્યા છે?

ઓગસ્ટ-૨૦૧૮ માસના પ્રશ્નપેટીના સાચા ઉત્તરો અને ઉત્તરો આપનારના નામ

(૧) ગ.અં. ૨૧ માં. (૨) દિવબંદરના. (૩) ભીજ્ઘપિતાએ. (૪) રૂમાલ. (૫) કૃતદ્દી. (૬) પાપી.

(૭) અયોધ્યાપ્રસાદજી મહારાજ

૧	ડાલી પ્રભાતસિહ કંશરજી (ડાંગરવા)	૨૮	પટેલ રેખાબેન કીર્તિકુમાર (ઉંઝા)
૨	પટેલ વિનોદભાઈ પી. (હહેલાલ)	૨૯	ભાવસાર રંદુષભાઈ પુરુષોત્તમદાસ (નવાવાડજ)
૩	સીતાપરા ગોરથનભાઈ વાલજીભાઈ (બાપુનગર)	૩૦	પટેલ રક્ષાબેન ગણપતભાઈ (મેમનગર)
૪	સોની દશાબેન ઘનશ્યામભાઈ (શી.જ. રોડ)	૩૧	પટેલ સંગીતા અરુણભાઈ (અંબાપુર)
૫	પટેલ લીલાબેન જોઈતારામ (જુલાસણ)	૩૨	સાં.યો. કંચનભા, હીરાભા, ભગવતીભા, (ગ્રાંગધા)
૬	પટેલ જોઈતાભાઈ આત્મારામ (જુલાસણ)	૩૩	સાં.યો. ભારતીભા, મંજુભા (સ્વા.મંદિર કાલુપુર હવેલી)
૭	પટેલ વંદનાબેન કંનેયાલાલ (રાણીપ)	૩૪	પટેલ અલકાબેન હિનેશકુમાર (લુણાવાડા)
૮	પટેલ ગંગાબેન ભક્તિભાઈ (જુલાસણ)	૩૫	ખંડેડીયા ભાવનાબેન કમલેશકુમાર (મોરબી)
૯	પટેલ જ્યોતસનાબેન રાજુભાઈ (આનંદપુર)	૩૬	સાં.યો. બહેનો સ્વામી. મંદિર જીનું બહેનોનું (મોરબી)
૧૦	પટેલ ભક્તિભાઈ ભોગાભાઈ (જુલાસણ)	૩૭	અડાલજા કંચનબેન બાબુભાઈ (રતનપર)
૧૧	પટેલ મીનાબેન કમલેશભાઈ (કુણા)	૩૮	ભાવસાર રંજનબેન બંસોલાલ
૧૨	મહંત શા. સ્વા. પ્રેમપ્રકાશદાસજી (હિંમતનગર)	૩૯	સોની પલ્લવીબેન આર. (સુરેન્દ્રનગર)
૧૩	પટેલ વિષ્ણુભાઈ જીવાભાઈ (સીતાપુર)	૪૦	પૂજારી મહેશ ભગત (જીવરાજપાક)
૧૪	ઠક્કર રીટાબેન જ્યોતશભાઈ (વખાપુર)	૪૧	દ્રષ્ટિ, નિષિ, જલક, માનસી, રાષ્ટ્રિકા પટેલ (તુરખા)
૧૫	ગાંધી જ્યોતસના એચ. (સુરેન્દ્રનગર)	૪૨	ગાબાણી હસમૂલભાઈ સવજીભાઈ (તુરખા)
૧૬	સાં.યો. કોકીલાભા, ઉધાભા (સુરેન્દ્રનગર)	૪૩	પટેલ લલિતાબેન રમણભાઈ (સાબરમતી)
૧૭	પટેલ વિષ્ણુભાઈ મહાનદાસ (ડાંગરવા)	૪૪	પટેલ મીના એસ. (અંબાવાડી)
૧૮	ડૉ. પટેલ અરુણભાઈ દેવજીભાઈ (રાણીપ)	૪૫	શાહ કોકીલાબેન કાતીલાલ (કપડવંજ)
૧૯	પટેલ જ્યોતિભાઈ અંબાલાલ (માણસા)	૪૬	પટેલ કોકીલાબેન બાબુલાલ (સાબરમતી)
૨૦	પટેલ વલ્લભભાઈ શીવાભાઈ (સોજા)	૪૭	પટેલ શારદાબેન રતિલાલ (સાબરમતી)
૨૧	ભાવસાર મહેન્દ્રભાઈ સોમાભાઈ (માણસા)	૪૮	પટેલ કિંજલ ભરતકુમાર (સાબરમતી)
૨૨	પટેલ શારદાબેન રાવજીભાઈ (સાબરમતી)	૪૯	ડાભી ઈશ્વરજી રામાજી (ડાંગરવા)
૨૩	પટેલ શારદાબેન હીરાભાઈ (સાબરમતી)	૫૦	ડાભી મફાજી સરદારજી (ડાંગરવા)
૨૪	પટેલ કેલાસબેન વિષ્ણુભાઈ (નાંદોલ)	૫૧	પટેલ ધર્મિષાબેન રવિન્દ્રભાઈ (રાજપુરવાળા)
૨૫	સાં.યો. બહેનો (વાવોલ)	૫૨	સોની ભરતભાઈ અમૃતલાલ (માણસા)
૨૬	પટેલ ઉધાબેન એમ. (વાવોલ)	૫૩	ખટાણા દાનુભાઈ ડાલ્યાભાઈ (બળોલ-ભાલ)
૨૭	પટેલ શારદાબેન એચ. (વાવોલ)	૫૪	

મહારાજા સમાવેશ

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર અમદાવાદમાં શ્રી
નરનારાયણાદેવના સાનિધ્યમાં ભવ્ય હિંડોળાનાં દર્શન

ભરતાખંડના ૨૧ાધિરાજ પરમકૃપાળું શ્રી
નરનારાયણાદેવની પૂર્ણકૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય
મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું સમગ્ર ધર્મકુળના
આશીર્વાદથી તેમજ અમદાવાદ મંદિરના મહંત સ.ગુ. શાશ્વી
સ્વામી હરિકૃપાદાસજીની પ્રેરણા માર્ગદર્શનથી શ્રી
સ્વામિનારાયણ મંદિર અમદાવાદમાં પરમ કૃપાળું શ્રી
નરનારાયણાદેવના સાનિધ્યમાં શ્રાવજ માસમાં ભવ્ય હિંડોળા
સૂક્મેવા, લીલા મેવા-ફળો, ચોકલેટ, પવિત્રા, કુલ આદિ
વિવિધ પ્રકારના ભવ્ય હિંડોળા બનાવીને સાંજના ઠાકોરજીને
ઝુલાવવામાં આવ્યા હતા. ઘણા શ્રધ્યાવાન પ્રેમી હરિભક્તોએ
હિંડોળામાં યજમાન બની મહા લાભ લઈ ધન્ય ધન્ય બન્યા
હતા. સમગ્ર સેવામાં સ્વામી હરિયરણાદાસજી (કલોલ),
ભંડારી જે.પી. સ્વામી, કોઠારી જે.કે. સ્વામી, ભક્તિ સ્વામી,
શા. નારાયણમુનિ સ્વામી અને કોઠાર સ્ટાફ આદિએ સુંદર
સેવા બજાવી હતી. (ચેતન જંગલે-કોઠાર ઓફિસ)

મોરબી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (જુનું મંદિર) કથા
પ્રસંગે શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિકાના આજીવન સત્યોને
સોજન્ય ભેટ

પ.પૂ.ધ.સૌ. લક્ષ્મીસ્વરૂપ ગાદીવાળાશ્રીની આજા-
આશીર્વાદથી મોરબી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (જુનું)માં
સેવાપૂજા કરતા સાં. રાજકુંવરબા - ઉષાબાની પ્રેરણાથી શ્રી
સ્વામિનારાયણ અંકના ૧૫ સભ્યોને પચાસ ટકા, સૌજન્ય
સેવા પ.ભ. મનોજભાઈ ઉલ્લીયાવાળા પરિવારે કરી હતી.
તેમને ખૂબ ખૂબ ધન્યવાદ, તેમને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી
અંતઃકરણના આશીર્વાદ પાઠે છે.

(પ્રતિ. અનિલ દુરેજુયા - પ્રાંગધા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ઓપ્રોચ (બાપુનગર) કથા
એવમું હિંડોળ ઉત્સવ

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણાદેવની કૃપાથી તથા
પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજાથી અને સમગ્ર
ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા મહંત સ.ગુ. શાશ્વી

લક્ષ્મણજીવનદાસજીની પ્રેરણાથી પ.ભ. લાલજીભાઈ
પુનાભાઈ ડોબરીયાના મુખ્ય યજમાન પદે તથા મનસુખભાઈ
અમ. શેલડીયાના સહયજમાન પદે શ્રાવજ માસમાં તા. ૧૨-
૮-૧૮ થી તા. ૧૮-૮-૧૮ પર્યન્ત કોઠારી સ્વામી
હરિકૃપાદાસજીના વકતાપદે શ્રીમદ્ ભાગવત સમાઝ
પારાયણ ધામધૂમથી સંપત્ત થઈ. કથામાં આવતા ઉત્સવો
ધામધૂમથી ઉજવાયા હતા. છેલ્લા દિવસે તુ કલાક શીહરિ
નામ સ્મરણ ધૂન કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ તમામ
ભક્તોને યજમાન તરફથી ભોજન પ્રસાદ જમાડવામાં આવેલ.
આ પ્રસંગે પ.પૂ.ધ.સૌ. મોટા ગાદીવાળાશ્રી બહેનોના
મંદિરમાં બહેનોને દર્શન આશીર્વાદ આપવા પધાર્યા હતા.

તા. ૨૯-૭-૧૮ થી તા. ૨૮-૮-૧૮ પર્યન્તા
ઇલેક્ટ્રોનિકના અવનવા કલાત્મક હિંડોળ દર્શન અને સમાજ
ઉપયોગી પ્રદર્શન યોજાયું. જેમાં પર્યાવરણ, વૃક્ષ વાવો,
વ્યસનમુજિની, અક્ષરધામની ટ્રેન આદિ સુંદર પ્રદર્શનનું
આયોજન કર્યું હતું. જેના હજારો મુમુક્ષુઓએ દર્શન કરી
જીવનને ધન્ય બનાવ્યું હતું. આ પ્રસંગે શ્રી નરનારાયણાદેવ
યુવક-યુવતી મંડળની સેવા પ્રેરણારૂપ હતી.

(ગોરધનભાઈ વી. સીતાપરા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર બોપલ શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન
પારાયણ

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણાદેવની કૃપાથી તથા
પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજાથી અને સમગ્ર
ધર્મકુળ પરિવારના આશીર્વાદથી આપણા બોપલ શ્રી
સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં પ.ભ. ભીમજીભાઈ ભગવાનભાઈ
(મેડાવાળા)ના પુત્રો શ્રી ગોવિંદભાઈ તથા શ્રી રતીભાઈના
યજમાન પદે શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન રાનીય સમાઝ પારાયણ
તા. ૧૩-૮-૧૮ થી તા. ૧૫-૮-૧૮ પર્યન્ત સ.ગુ. શા. સ્વામી
ધ્યાનપ્રિયદાસજી (બાવળા મંદિર)ના વક્તાપદે થઈ હતી.

પુરુષોત્તમ માસમાં બોપલ, બાવળા, વડોદરા શ્રી
સ્વામિનારાયણ મંદિરના ઉપકમે આ જ ગ્રંથની કથા
હરિદ્વારમાં યોજાઈ હતી તેના અનુસંધાને યજમાન પરિવારના
સંકલ્પથી આ કથામાં ઉપરોક્ત ત્રણોય મંદિરોની આસપાસ
વસતા હરિભક્તોએ કથા શ્રવણનો લાભ લીધો હતો.

પારાયણ દરમાન કાલુપુર મંદિરના મહંત શા. સ્વામી
હરિકૃપાદાસજી અને મૂળીના વજવલ્લભ સ્વામી આદિ સંતો
પણ પધાર્યા હતા.

અને મંદિરના સંત ધર્મસુતપ્રિયદાસજી અને બાવળા
મંદિરના સંતોએ નંદ સંતો રચિત સુંદર કીર્તનનું ગાન કર્યું હતું.
કોઠારીશ્રી અમૃતભાઈ પટેલ સાથે સહયોગી હરિભક્તો શ્રી
અરવિંદભાઈ, નવીનભાઈ, રાજુભાઈ, વિપુલભાઈ,
મહેન્દ્રભાઈ અને શ્રી નરનારાયણાદેવ યુવક મંડળો રાતે પ્રસાદ

શ્રી સ્વામિનારાયણ

(કિરાળ) અને છેલ્લા દિવસે ભોજન પ્રસાદમાં સુંદર સેવા બજાવી હતી.
(પ્રવિષ્ટ ઉપાધ્યાય)

બાપુપુરા (માણસા)

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજાથી અને સમગ્ર ધર્મકુળ પરિવારના આશીર્વાદથી તથા સ.ગુ. મહંત શા. પી.પી. સ્વામી (ગાંધીનગર સે-૨)ની પ્રેરણાથી અત્રે બાપુપુરા ગામે તા. ૨૪-૮-૧૮ ના રોજ પ.ભ. ચૌધરી જેણંગભાઈ સવાભાઈની જીવન અમૃત પર્વ નિમિત્તે સત્સંગ સભાનું સુંદર આપોજન કરવામાં આવ્યું હતું. સંતોષે ભગવાન શ્રીહરિના લીલા ચરિત્રાની વાતો કરી હતી. બાપુપુરા ગામ અને આજુબાજુના ગામોના ૧૫૦૦ જેટલા હરિભક્તોએ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણની મહામંત્ર ધૂન-કીર્તન કરી સંતોની અમૃત વાડીનો લાભ લઈ પ્રસાદ ત્રણણ કરી ધન્ય બન્યા હતા. (પંડિત - ચૌધરી - બાપુપુરા)

મૂળી પ્રદેશના સત્સંગ સમાચાર

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર રણજીતગઢ

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની આજાથી અને સમગ્ર ધર્મકુળ પરિવારના આશીર્વાદથી તથા અત્રે રણજીતગઢ મંદિરના સંત સ.ગુ. સ્વામી ભક્તિહરિદાસજીની પ્રેરણાથી તા. ૨૭-૭-૧૮ ગુરુ પૂર્ણિમા ઉત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો હતો. સભામાં પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની ચિત્ર પ્રતિમાનું પૂજન સંત-હરિભક્તોએ વિષિવત રીતે કર્યું હતું.

પૂ. સ્વામીએ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે પોતાના સ્થાને પ્રસ્થાપિત કરેલ ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પરંપરાના આપણા આચાર્ય મહારાજશ્રીએ સત્સંગને જ પોતાનો ગણીને પોતાનું જીવન સમર્પિત કરેલું છે. શ્રીહરિના ત્રણ ગૃહ સંકલ્પો દેવ, આચાર્ય અને શાસ્ત્ર એ આપણી અદ્ભૂત પરંપરા છે. એમ આપણી વેદ પરંપરાની ગુરુ પરંપરા સુંદર રીતે સમજાવી હતી. સૌ હરિભક્તોએ પ્રસાદ લઈ વિદાય થયા હતા.

(પત્ર. અનિલ દૂધરેજ્યા - ધ્રાંગધ્રા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ધ્રાંગધ્રા

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી અને સમગ્ર ધર્મકુળ પરિવારના આશીર્વાદથી ધ્રાંગધ્રા આપણા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર દ્વારા દર સોમવારના જુદાં જુદાં હરિભક્તોને વૈર નિયમિત સત્સંગ સભા થાય છે.

તા. ૨૦-૮-૧૮ ના દેવ-આચાર્યશ્રીના નિહાવાન પ.ભ. નટુભાઈ પૂજારાના ઘરે સભા થઈ હતી. જેમાં મૂળી મંદિરના

સંતો સ્વામી ધર્મજીવનદાસજી તથા ભક્તિહરિ સ્વામી આદિ સંત મંદળે કથા વાર્તા, ધૂન-કીર્તનનો સુંદર લાભ આપેલ ૫૦૦ જેટલા હરિભક્તોએ સભાનો લાભ લીધો હતો. સભા સંચાલન વિશ્વવંદન સ્વામીએ કર્યું હતું.

(પત્ર. અનિલ દૂધરેજ્યા - ધ્રાંગધ્રા)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર (જુનું) મોરલી સત્સંગ સમા

મૂળીધામ નિવાસી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ હરિકૃષ્ણ મહારાજની કૃપાથી તથા પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું પ.પૂ.અ.સૌ. લક્ષ્મીસ્વરૂપ ગાદીવાળાશ્રીના રૂડા આશીર્વાદથી અત્રે મોરલી ખાતે તા. ૨૮-૭-૧૮ ના રોજ અમદાવાદ શ્રી નરનારાયણદેવ અને મૂળી શ્રી રાધાકૃષ્ણાદેવ અને ધર્મકુળના ખૂબજ નિહાવાન પ.ભ. મનોજભાઈ ચંહુલાલ દયાળજીભાઈ રાણપરા (ઉલીવાળા)ના માતુશ્રી અ.નિ. મુક્તાબેનાની પ્રથમ પુષ્ય તિથિ નિમિત્તે સાં. રાજકુવરબા, સાં. ઉધાબા અને તેમના શિષ્ય મંદળની પ્રેરણાથી સુંદર મહિલા સત્સંગ સભા થઈ હતી. ૫૦૦ ઉપરાંત બહેનોએ સાંખ્ય્યોગીબાના વક્તાપદે કથા વાતાનો લાભ લીધો હતો.

અ.નિ. મુક્તાબાએ પરિવારમાં મૂળ સંપ્રદાય અને તેની પરંપરા ધર્મકુળ પરિવારની અનહં નિહાનું અદ્ભૂત ઉદાહરણ અને માતા એ કુટુંબમાં કેવું અદ્ભૂત પાત્ર છે જે ચલચિત્ર દ્વારા સમજાયું હતું.

સભા સંચાલન અનિલ દૂધરેજ્યાએ સંભાયું હતું. (પત્ર. શ્રી અનિલ દૂધરેજ્યા - ધ્રાંગધ્રા)

વિદેશ સત્સંગ સમાચાર

શિકાગો (ઇટાસ્કા) શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર

દ્વિદશાસ્ત્રી મહોત્સવ ઉજવાયો

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાનિપત્તિ પ.પૂ.ધ.ધુ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્દ્રપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું પરમ પૂજય મોટા મહારાજશ્રી, પ.પૂ. લાલજ મહારાજશ્રી, પ.પૂ.અ.સૌ. ગાદીવાળાશ્રી અને સમગ્ર ધર્મકુળ પરિવારના આશીર્વાદથી તથા અત્રે મંદિરના મહંત શા. સ્વામી યજાપ્રકાશદાસજી, પૂજારી સ્વામી શાંતિપ્રકાશદાસજી, શા.સ્વા. ભક્તિનંદનદાસજી (જેતલપુર) આદિ સંતોના માર્ગદર્શન અને પ્રેરણાથી શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર શિકાગો (ઇટાસ્કા)નો દ્વિદશાસ્ત્રી મહોત્સવ ધામધૂમથી ઉજવાયો.

આ મહોત્સવના ઉપલક્ષમાં ૨૦૦ કલાકી મહામંત્ર ધૂન, દર એકાદશી તેમજ દર પૂનમના મહાપૂજા અને સભાનું આપોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ શ્રી વિષ્ણુસહસ્રનામ મહાયજ શ્રી સ્વામિનારાયણ મહામંત્ર લેખન બુકના નિમિત્તે કરવામાં આવેલ. વિશાળ સંખ્યામાં ભાવિક હરિભક્તો

શ્રી સ્વામિનારાયણ

ઉપરોક્ત આયોજનમાં સવાર-સાંજ પધારતા અને દર્શન કરી ખૂબજ ધન્યતા અનુભવતા હતા. આ પ્રસંગે નિજ મંદિર, સભા મંડળ, સિંહાસનની આજુબાજુ સુંદર મારબલ, કિચન અને સંત નિવાસમાં રિનોવેશન કરવામાં આવ્યું હતું. મહોત્સવ અંતર્ગત શ્રીહરિયાગ, પોથીયાત્રા, શોભાયાત્રા, નવ દિવસ પર્યાન્ત સવાર સાંજ શ્રીમદ્ સત્યસિંહજીવન પારાયણ, રિષ્ણસિદ્ધ માતાની પ્રાણ પ્રતિષ્ઠા, શ્રી ગણેશજી-શ્રી હનુમાનજીના નવા શિખર-કળશ, ગુલાબની અસંખ્ય પાંડીઓથી ઢાકોરજીનો રાજોપચાર, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ, રંગોત્સવ, સહિતાપાઠ, ધર્મકુળ પૂજન, સંત પૂજન, હિંડોળા દર્શન, નવ નવ દિવસ અવનવા છાપન ભૌગ અન્નકૂટ, મહાભિષેક, બ્લડ ડોનશન સેવા, યુવક મંડળ તરફથી સવાર સાંજ મહાપ્રસાદ વિતરણ, આદિ આયોજનો ધામધૂમથી ઉજવાયા.

આ દ્વિદ્શાખી મહોત્સવના મુખ્ય યજમાન પ.ભ. ડાલ્યાભાઈ અને જસુમતીભેન પટેલ (સાપડ) અને પારાયણના મુખ્ય યજમાન પ.ભ. કેયુરભાઈ પંકજભાઈ પટેલ (વડુ) પરિવાર રહ્યા હતાં. બીજી અન્ય સેવામાં ધણા હરિભક્તોએ લાભ લીધો હતો.

શ્રીમદ્ સત્યસિંહભૂપણ નવાંહ પારાયણના વક્તાપદે મહેત શા. સ્વા. ધણપ્રકારણાસજી, શા. સ્વામી ભક્તિનંદનદાસજી (જેતલપુર) બિરાજ્યા હતા. બત્રે વક્તાશ્રીની મુખે સંગીતના સુંદર તાલે હરિભક્તોએ કથાનું શ્રવણ કરી ધન્ય બન્યા હતા. સાથે મૂળી મંદિરના સુન્ત્રત સ્વામી અને નિલકંઠ સ્વામીએ કથામાં કીર્તન ભક્તિની રમણી બોલાવી હતી.

દેશ-વિદેશથી અનેક હરિભક્તો અને ૨૦ થી વધુ સંતો જેમાં પૂ. શાસ્ત્રી શ્રી પી.પી. સ્વામી (જેતલપુર) આદિ પધારેલા સંતોએ શ્રીહરિના અનુપમ અલોકિક લીલા ચરિત્રોનું પાન કરાવ્યું હતું.

આ મહોત્સવ અંતર્ગત શ્રી નરનારાયણદેવ યુવક મંડળે આપણા પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીનો ૨૧ મો પ્રાકટ્યોત્સવ પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પૂ. શ્રીરાજ અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી સાથે સભામાં કેક કાપીને હજારો હરિભક્તોની ઉપસ્થિતિમાં ભવ્યતાથી ઉજવ્યો હતો.

પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીએ અત્રેના સત્સંગ અને યુવક મંડળની સુંદર પ્રવૃત્તિને બિરદાવી રૂડા આશીર્વાદ પાઠ્યા હતા.

છેલ્લે પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ અહીંનું સંત મંડળ, દેશ-વિદેશથી પધારેલા હરિભક્તો, ઢાતાઓ, સ્વયં સેવકો, કિચન કમિટીના સભ્યો વગેરેની સેવાને બિરદાવી રૂડા આશીર્વાદ પાઠ્યા હતા. તદ્વપરાંત આઈ.એસ.એસ.ઓ. એને યેનકેન પ્રકારે સહયોગ આપવા અનુરોધ કર્યો હતો.

સંસ્થાના નવા પ્રોજેક્ટ “દેવસ્ય” જે આપણી ભાવિ પેઢી માટે આપોજીત કરવામાં આવ્યો છે. તેમાં સૌને યેનકેન પ્રકારે સહયોગ આપવા અનુરોધ કર્યો હતો.

શિકાગો મંદિર દ્વારા નવું પ્રકાશન “મહારાજ વખતના હરિભક્તો” અને શિકાગોના છેલ્લા ૨૦ વર્ષનો મંદિરને લગતા ઈતિહાસને આવરી લેતું ‘સોવિનિયર’નું પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રી અને પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રીના હસ્તો વિમોચન વિધિવત રીતે થયું હતું. તમામ પ્રકારની સેવા કરનાર હરિભક્તોનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. છેલ્લે પ.ભ. જગદીશભાઈ પટેલ (આઈ.એસ.એસ.ઓ. પ્રમુખ) આભાર વિધિ કરી હતી. (વસ્તાત્ત્રિવેદી-શિકાગો)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર ટોરન્ટો (કેનેડા)નો ભવ્ય દશાદ્વિ મહોત્સવ

પરમ કૃપાળુ શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાશિપતિ પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્નપ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું પરમ પૂજ્ય મોટા મહારાજશ્રી, પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી, એવમું સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા બ્રહ્મનિષ સંતો અને હરિભક્તોના સુંદર પ્રયાસથી શ્રી સ્વામિનારાયણ હિન્દુ મંદિર કલ્યારલ સેન્ટર ટોરન્ટો આઈ.એસ.એસ.ઓ. કેનેડાનો દશાદ્વિ પાટોત્સવ ભવ્યતાથી ઉજવાયો.

તા. ૨-૮-૧૮ ના કથા પારાયણના પ્રારંભમાં સાંજે ૪ વાગે પોથીયાત્રા કાઢવામાં આવી હતી. તા. ૨-૮-૧૮ થી તા. ૬-૮-૧૮ પર્યાન સ.ગુ. નિષ્કળાનંદ સ્વામી રચિત “શ્રીહરિ સ્મૃતિ કાવ્ય” પંચાંહ પારાયણ શા. સ્વામી યોગીચરણાસજી અને શા.સ્વા. પ્રજબ્ધષણાસજીના વક્તાપદે થઈ હતી.

તા. ૪-૮-૧૮ ના સાંજે સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ બાળકો અને યુવાન વિદ્યાર્થીઓ અને સત્સંગી બહેનો દ્વારા આપણા સંપ્રદાયના લી રતો, જીવુબા, લાડુબાની વાતો, કૃષ્ણભક્તિ નૃત્ય, નરસિંહાની હુંડી, ગરબા, પ.પૂ.અ.સો. ગાદીવાળાશ્રીનો સંકલ્પ “ઓંગન” પ્રોજેક્ટના હુલહુનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

તા. ૫-૮-૧૮ ના રોજ સવારે ૮ વાગે ઢાકોરજી સમક્ષ સમૂહ મહાપૂજા શ્રી વિરલભાઈ, અભિષેક ભગત અને ગણ્યપત ભગત કરાવી હતી.

સાંજના આપણા પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રી શિકાગોથી કેનેડાના હરિભક્તોને દર્શનનાં સુખ આપવા પધાર્યા હતા. સાથે પૂ. પી.પી. સ્વામી (જેતલપુર) પધાર્યા હતા.

તા. ૬-૮-૧૮ ના પાટોત્સવના શુભ દિને સવારે ૮ કલાકે પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના વરદ્દ હસ્તો શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજનો પોડશોપચાર મહાભિષેક નિજ મંદિરમાં બિરાજમાન ઢાકોરજીનું પૂજન આદિ વિધિવત રીતે સંપત્ત થયું.

શ્રી સ્વામિનારાયણ

કથાની પૂર્ણાહુતિની આરતી બાદ સભામાં પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીનું પૂજન-અર્થન આરતી યજમાન હરિભક્તો દ્વારા કરવામાં આવી હતી. અને સંતોનું પૂજન પણ કરવામાં આવ્યું. યજમાનશ્રીએ તરફથી ચાંદીના સિક્કાથી શ્રીહરિકૃપા મહારાજની રજત તુલા પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીના વરદ્દ હસ્તે કરવામાં આવી હતી. એન.એન.ડી.વાય.એમ. આપોજીત ઈસોડિકેટ ટુન્નમેન્ટમાં વિજેતા ટીમને મેન ઓફ ધ મેચ, બેસ્ટ બોલર - બેસ્ટમેન, એમ્પાયર, કોમેન્ટેટર, વગેરેને ટ્રોફી મેડલ પ.પૂ. મહારાજશ્રીના વરદ્દ હસ્તે એનાયત થયા હતા.

પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીએ આપણા સત્સંગી યુવાનોની પ્રવૃત્તિને બિરદાવીને ઢૂડા આશીર્વાદ આપતા જણાવ્યું કે, મંદિરના વિકાસમાં, સત્સંગમાં તમામ નાના-મોટા હરિભક્તો ભાગ લઈ સત્સંગને દ્વિપાત્ર અને આપ સૌતન, મન અને ધનથી સંપત્ત બનો અને સૌનું શ્રીહરિ શ્રેય અને મંગળ કરે તેવી શ્રી નરનારાયણદેવને પ્રાર્થના કરી હતી. પ.પૂ. મહારાજશ્રીએ ડિકેટના સ્પોન્સર, મહેમાનો, મહાનુભાવો, મિદિયા અને યજમાનશ્રીનું સુંદર સન્માન કરી આશીર્વાદ પાઠવ્યા હતા.

સમસ્ત સત્સંગી બહેનો દ્વારા બનાવેલ સુંદર છઘન ભોગ અશ્રફૂટ ટાકોરજી સમક્ષ ધરાવીને પ.પૂ. મહારાજશ્રી સાથે યજમાનશ્રીએ આરતી ઉતારી હતી. તમામ પ્રસંગોમાં હરિભક્તોએ યજમાન બની અને ઉત્સવમાં ભાઈઓ-બહેનો અને વરીલ હરિભક્તોની તમામ પ્રકારની સેવા પ્રેરણારૂપ હતી. છીલ્દે પ્રેસિ. પ.ભ. દશરથભાઈ ચૌધરીએ આભાર વિધિ કરી હતી. સમગ્ર મહોત્સવનું સુંદર સભા સંચાલન પ.ભ. રસિકભાઈ પટેલે કુશળતા પૂર્વક સંભાળ્યું હતું.

(ભાઈલાલભાઈ પટેલ - ટોરન્ટો)

છપૈયાધામ પારસીપની ગુરુ પૂર્ણિમા મહોત્સવ

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્પ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું પરમ પૂજય મોટા મહારાજશ્રી, પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી, એવમું સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તેમજ પારસીપની મંદિરના મહેત સ્વામીની પ્રેરણાથી આપણા છપૈયાધામ હિન્દુ શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ૨૮-૭-૧૮ શનિવારે સાંજના પ થી ૮ સંત-હરિભક્તોએ ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવનું સુંદર આયોજન કર્યું હતું. નિજ મંદિરમાં ટાકોરજી સમક્ષ મહામંત્ર ધૂન, કીર્તન, ભક્તિ કરીને પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની તસવીરનું પૂજન કરીને સ્વામીએ ગુરુ પૂર્ણિમા અને સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં સ્વયં શ્રીહરિએ પોતાના સ્થાને પ્રસ્થાપિત કરેલ ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજશ્રીની ગુરુ પરંપરા વેદ પરંરાગત

સમજાવી હતી. યજમાન પરિવારનું સન્માન કરી ટાકોરજીને થાળ આરતી નિયમ કરી સૌથે પ્રસાદ ગ્રહણ કરી ધન્ય ભાગી બન્યા હતા. (પ્રવિષણ શાહ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયા ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્પ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું પરમ પૂજય મોટા મહારાજશ્રી, પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી, એવમું સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા માર્ગદર્શનથી આપણા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કોલોનીયા ખાતે ૨૮ મી જુલાઈ સાંજના પ થી ૮ દરમ્યાન ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે ટાકોરજી સમક્ષ સૌથે પ્રથમ યુવા હરિભક્તોએ શ્રીહરિનામ સ્મરણ ધૂન-કીર્તન કરીને સભામાં આપણા સૌના ગુરુ એવા પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય મહારાજશ્રીની તસવીરનું પૂજન-અર્થન યજમાન પરિવારે પણ સાથે કર્યું હતું.

ભરત ભગતે સમસ્ત સંપ્રદાયના ગુરુ સ્થાને વિરાજમાન ધર્મવંશી આચાર્ય મહારાજશ્રી અને ધર્મકુળનું મહિમા-માહાત્મ્ય સૌને સરળ ભાષામાં સમજાવ્યું હતું. ત્યારબાદ યજમાનોનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું. થાળ અને શયન આરતી કરી ટાકોરજીને પોઢાઈને નિયમ કરી સૌથે પ્રસાદ લઈ વિદાય થયા હતા. (પ્રવિષણભાઈ શાહ)

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વ્યુસ્ટન

પરમ કૃપાળું શ્રી નરનારાયણદેવની કૃપાથી તથા શ્રી નરનારાયણદેવ પીઠાધિપતિ પ.પૂ.ધ.ધ. આચાર્ય ૧૦૦૮ શ્રી કોશલેન્પ્રસાદજી મહારાજશ્રીની આજાથી એવમું પરમ પૂજય મોટા મહારાજશ્રી, પ.પૂ. લાલજી મહારાજશ્રી, એવમું સમગ્ર ધર્મકુળના આશીર્વાદથી તથા વ્યુસ્ટન મંદિરના પૂજારી સુવ્રત સ્વામી અને મહેન્દ્ર ભગત અને હરિભક્તોના સુંદર સહયોગથી આપણા વ્યુસ્ટન શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરમાં ૧૪ જુલાઈ શનિવાર સાંજના રથયાત્રા મહોત્સવ ભવ્યતાથી ઉજવાયો. સંત-હરિભક્તોએ રથને શાશગારી શ્રી નિતીનભાઈ શુક્લે સંસ્કૃતના શ્લોક બોલીને ટાકોરજીને વિરાજમાન કરી ધૂન-ભજન-કીર્તન કરતા અષલક્ષ્મી મંદિર પહોંચ્યા હતા. છીલ્દે આપણા મંદિરમાં ટાકોરજીને રથ સાથે પદ્ધરાવી આરતી ઉતારી હતી.

યજમાન પરિવાર સુંદર લાભ લઈ ધન્ય બન્યા હતા. શ્રી હનુમાનજી મહારાજની સમૂહ આરતી કરીને શ્રી હનુમાન ચાલીસા - જનમંગલ પાઠ કર્યા હતા. યજમાન પરિવારનું સન્માન કરી ટાકોરજીને થાળ ધરાવી નિયમ કરી સૌથે પ્રસાદ લઈ વિદાય થયા હતા. (પ્રવિષણ શાહ)

શ્રી સ્યામિનાગયાગુ

અમદાવાદ મંદિરમાં શ્રી ઠાકોરજુને થાળ તથા સંત-વણી પાર્ષ્ડોને રસોઈ આપનારની યાદી

તિથિ

અધિક જેઠ વદ-૮
અધિક જેઠ વદ-૧૦
અધિક જેઠ વદ-૩૦
નિજ જેઠ સુદ-૧
નિજ જેઠ સુદ-૧
નિજ જેઠ સુદ-૧
નિજ જેઠ સુદ-૧
નિજ જેઠ સુદ-૨
નિજ જેઠ સુદ-૨
નિજ જેઠ સુદ-૪

રસોઈ આપનાર

પટેલ મેનાબેન પ્રહલાદભાઈ (મોહનથાળ)
શાંતાબેન ભગવાનભાઈ ચાણસભીયા (મોહનથાળ)
યોધ્યી જનુરામ મેધારામ (મોહનથાળ)
અ.નિ. હાલાઈ ભીમજી કુવરજી (મેસુબ)
શિવ, શ્રીયા અને કુવનાજમ્ પ્રસંગે હ. વિનોદભાઈ (રસપુરી)
રાજેન્દ્રકુમાર સોમશ્વરભાઈ (મગસ)
જીવરાજભાઈ પરસોતમભાઈ ડાલ્ઘાભાઈ (મેસુબ)
પાલડીયા શીવીબેન રામજીભાઈ (મોહનથાળ)
અમભાઈ કરશન (મોહનથાળ)
પટેલ ભાવનાબેન હિનેશકુમાર (ગુલાબજાંબુ)
ધનશ્યામભાઈ નિમભોવનદાસ (મેસુબ)
પટેલ આકશ માનોજભાઈ (મેસુબ)
પટેલ વારીભાઈ ચિમનભાઈ (મેસુબ)
નુંગરા હીરાબેન ઈશ્વરલાલ (મોહનથાળ)
ભાવસાર નીતિનભાઈ (ચુરમાના લાડુ)
ભાવસાર નંદલાલ સોમાલાલ (મેસુબ)
ફરાણી - ઢક્કર માલવ પરેશભાઈ (શ્રાયકૃટ હલવો)
પટેલ યોગેન્દ્રભાઈ ભગુભાઈ (શ્રાયકૃટ હલવો)
રાણછોડભાઈ ભગત (શ્રાયકૃટ હલવો)
શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર સરધાર સ. ગુ. શા. સ્વા. નિત્યસ્વરૂપદાસજી (કાજુબદામ મેસુબ)
સ. ગુ. પૂરાણી સ્વામી હરિસ્વરૂપદાસજી (રસપુરી)
યોધ્યારી વરવાભાઈ પ્રભુદાસ (ચુરમાના લાડુ)
નાના માધીયાણ સત્સંગ મહિલા મંડળ (રસપુરી)
પ્રેમ સાખી મહિલા મંડળ (ચુરમાના લાડુ)
મિનાશીબેન (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ કુંકુબેન મણીલાલ (મગસ)
પટેલ દેવાંગભાઈ મુક્ષશભાઈ (આલપુંવા)
પટેલ ધનશ્યામભાઈ નરોમબાઈ (રસપુરી)
પટેલ અંબાલાલ કોદરદાસ (સાટા)
કાર્ણિબેન પ્રભુદાસ (મગસ)
ભીમાભાઈ ગોવિંદભાઈ પરમાર (રસપુરી)
પટેલ જ્યા યોગેશભાઈ (મગસ)
પટેલ પ્રવિશુભાઈ ગોવિંદભાઈ (રસપુરી)
પટેલ અંબાલાલ કાળીદાસ (મગસ)
હર્ષદ કોલોની સ્વા. મંદિર મહિલા મંડળ (ચુરમાના લાડુ)
અ.નિ. ગોવિંદભાઈ રામજીભાઈ પટેલ (ચુરમાના લાડુ)
પટેલ કિંજલબેન પવનન્કુમાર (મેસુબ)
સત્સંગી બહેનો (માલપુચ્છ)
અ.નિ. નરમદાબેન વસંતભાઈ ટાક (રસપુરી)
પટેલ નનુથાઈ મણીભાઈ (મોહનથાળ)
અ.નિ. કુવરજીદાદા, પટેલ વર્પાબેન મનસુખભાઈ (મેસુબ)
રાધીયા ખીમજીભાઈ નારાણ (મેસુબ)
ગજજર વાસુદેવભાઈ (મોહનથાળ)
સોલંગી ઈલાબેન રામજીભાઈ (મોહનથાળ)
પટેલ હરેશકુમાર કાલીદાસ (મોહનથાળ)
રાધીયા શાંતાબેન બયુભાઈ (મેસુબ)
સુરેલીયા જ્યાતોલાલ નારાણદાસ (બુઢી)
પટેલ વીણાબેન રાવજીભાઈ (મોહનથાળ)
હવેલી મહિલા મંડળ (રસપુરી)
એક હિબકતબેન (મોહનથાળ)
ગીરીશભાઈ રાવજીભાઈ (શ્રાયકૃટ હલવો)
અ.નિ. મંધબાઈ વિરજ રાબીયા (શ્રાયકૃટ હલવો)
પટેલ વસંતભાઈ નટવરલાલ (મોહનથાળ)

ગામ

વડુ
ઉંઝા
દેવદાકગોલીયા (રાજ.)
લંડન
અમદાવાદ
રનેલા

ઉંઝા
દાહીસરા-કર્ચણ
રાજપુર
ચૂડા
અમદાવાદ
રાણીપ
ઉંઝા
અમદાવાદ
વિસનગર
અમદાવાદ
ગાંધીનગર
કુણસાણ

ગાંધીનગર
બાલવા
લંડન

દેદાદરા
અમેરિકા
વાગોસણા
અમદાવાદ
દેઉસણા
ગવાડા
સાબરમતી
નવા વાડજ
કલોલ
પલીયડ
ડાંગરવાણા
બાપુનગર
ઈન્ફોર

અમદાવાદ
સાબરમતી
અમદાવાદ
નાગલપુર-કર્ચણ
અમદાવાદ

श्री स्वामिनारायण

ତିଥି

રસોઈ આપનાર

પટેલ કન્યાવાલ પ્રહલાદભાઈ (મગસ) અ.નિ. પટેલ ગંગાબેન રતિભાઈ (ટોપરાપાક) પટેલ રમેશભાઈ જીવાભાઈ (મોહનથાળ) મોદી પ્રવિષ્ટભાઈ મણીલાલ (ચુરમાના લાડુ) જાલા સુરોસેહ ચંદ્રસેહ (મગસ) કંકલ પ્રણાવકુમાર જગદીશભાઈ (રસપુરી) સોની પ્રવિષ્ટદ્રોગ મગનલાલ (દ્રાઈકુટ હલવો) અ.નિ. વરસાણી રામજી દેવજી (ચુરમાના લાડુ) રાખીયા પ્રેમભાઈ વિશ્રામ (મોહનથાળ) સા. રસીલાલા (ચુરમાના લાડુ) હિરાણી ભારતી જાદુવજી (ચુરમાના લાડુ) બેનાણી ધનભાઈ નાથા (ચુરમાના લાડુ) કેસરા હરજી નારાણા (ચુરમાના લાડુ) હાલાઈ બીનાબેન મનજીભાઈ (ચુરમાના લાડુ) શ્રીહરી અંતર્ધાન તિથિ શ્રી સુમિત્રાનારાયણ મંદિર કાલુપુર (ચુરમાના લાડુ) સ.ગુ. શા.સ્વા. નિત્યવસુપદાસજી (શ્રી.સ્વા. મંદિર સરધાર) (મૈસુબ) પાટીયા મનીપભાઈ તુરુભાઈ (મોહનથાળ) વંકરીયા શામજીભાઈ કાનજી (મોહનથાળ) મોદી ભરતભાઈ કયરાલાલ (મોહનથાળ) સોની દિપકભાઈ મણીલાલ (મગસ) પટેલ યતુરભાઈ ગોવિંદભાઈ (મોહનથાળ) મોદી પ્રવિષ્ટભાઈ મણીલાલ (મૈસુબ) કામદાર મયેકભાઈ અનેતભાઈ (મગસ) અ.નિ. પટેલ શાંકરભાઈ ગોબરભાઈ (મગસ) સિધ્ધપુરા કિશન રધુણીદિપભાઈ (ચુરમાના લાડુ) અ.નિ. પટેલ ગંગાબેન જીવાભાઈ (ચુરમાના લાડુ) અ.નિ. નસીલ વલલભભાઈ ભુરાભાઈ (સાટા) ડૉ. જગદીશ ધનજીભાઈ હાલાઈ (ચુરમાના લાડુ) સ.ગુ. શા.સ્વા. નિત્યવસુપદાસજી (શ્રી.સ્વા. મંદિર સરધાર) (મોહનથાળ) રાયવાણી કરસન કાનજી (મોહનથાળ) પ્રાણભાઈ પીતાંબરદાસ (મોહનથાળ) ડૉ. નિબય મદારાણા (ચાલપુરો) પરમાર કિશોરસેહ બહાદુરસેહ (દ્રાઈકુટ હલવો) સોની વિનોદંદ નારણાદાસ (મોહનથાળ) પટેલ મંગબેન ભલાભાઈ (દ્રાઈકુટ હલવો) વિલલાણી રાધાબેન વનમાળીદાસ (ચુરમાના લાડુ) સ્વામી ધનશ્યમપ્રકાશદાસજી (ચુરમાના લાડુ) અ.નિ. હિનાબેન શ્રીશિકભાઈ રાજપરા (ચુરમાના લાડુ) જયસિયારામ દેવું ભગત (ચુરમાના લાડુ) અ.નિ. પરમાર કરશનભાઈ ડાલ્યાભાઈ (ચુરમાના લાડુ) હાલાઈ અરાવેદ કંશા (ચુરમાના લાડુ) પટેલ શૈલેષુકુમાર ઢાલાલાલ (ચુરમાના લાડુ) અ.નિ. છાલાડીયા ચાલાભાઈ કુવરજી (મગસ) અ.નિ. કુવરભાઈ લક્ષ્મણભાઈ (મગસ) અ.નિ. ચેંડ્રકાબેન ચંપ્રકાન્ત મહેતા (દ્રાઈકુટ હલવો) અ.નિ. સ્વામી છુંચરજીવનદાસજી (બુંદીના લાડુ) સરંગી મહિલા મંડળ (ચુરમાના લાડુ) મીસી બચ્યભાઈ દેવસીભાઈ (મોહનથાળ) પટેલ કેવન જુસુભાઈ (મોહનથાળ) સ.ગુ. શા.સ્વા. નિત્યવસુપદાસજી (શ્રી.સ્વા. મંદિર સરધાર) (મૈસુબ) ગૌધરા મહિલા મંડળ (મોહનથાળ) પટેલ દિપ મનહરભાઈ (મોહનથાળ) પટેલ ભોણીબેન બિન્દેશભાઈ (મોહનથાળ) અ.નિ. હાલાઈ રનાભાઈ ડરજીભાઈ (પોહનથાળ) સા.યો. જોપોત્સનાબા (પોતેયા લાડુ) અ.નિ. દેવજી કરશન (મોહનથાળ) નાકરાણી લાલજી રામજી (મોહનથાળ)

ੴ ਸਤਿਗੁਰ

કોઠા
ઉવારસદ
મોટેરા

આણંદ

કર્ણ
માંડવી-કર્ણ
ભારાસર (કર્ણ)
માધાપર-કર્ણ
મદનપુર-કર્ણ
ભારાસર-કર્ણ
માંડવી-કર્ણ

अमदावाद
बुण्डीया-कड्यु
नरोडा
अमदावाद
जँडाल
મोડासा
पोरबंदर
सायरा
अमदावाद
પोर
अमदावाद
नारधपर-कड्यु

બળદીયા-કર્ણા
 હળવદાવાણ
 અમદાવાદ
 ગોધાવી
 અમદાવાદ
 કુલભાગ
 મુંબઈ
 કલ્યાણપુરા
 અમદાવાદ
 પોરંબંદર
 બળોલ-ભાલ
 બળદીયા-કર્ણા
 ભાઉપુરા
 માર્ડેપુરી-કર્ણા
 બળદીયા-કર્ણા
 અમદાવાદ
 ગઠુપુર
 ધોળકા
 અમદાવાદ
 અમદાવાદ

વડુ
ગાંધીનગર
ગોડપર-કર્ણા
હળવદ
બળદીયા-કર્ણા
આમારા-કર્ણા

શ્રી સ્વામીનારાગયાગ

શ્રીસામિત્રારાગયાગલેટેરીઝેન્ટ્સ

પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રી અને સમર્પણ ધર્મકુળના આશીર્વાદી શ્રીજી
પ્રસન્નાર્થે

૧૫૦૧/- કાચા ટેલર પરિવાર કાચા લક્ષ્મણભાઈ, રમણીકભાઈ, મુરજીભાઈ, ચંદુભાઈ, વિનોદભાઈ, પ્રકાશભાઈ આર, પ્રકાશ એમ. કપીલ, સૂરજ, કુલદિપ, આકાશ, કર્ણલ, પૃથ્વીરાજ ચૌથાણ, સહજ અને વિહાન આદિ પરિવાર	લેસ્ટર
૧૫૦૨/- પ.પૂ. મોટા મહારાજશ્રીના રાજ્યા અર્થે ઈસ્ટ લંડન-ફોટો(કચ્છ) ભૂરીયા કાંતિલાલ કેસરા	
૧૫૦૩/- પ.પૂ. એ.સો. મોટા ગાદીવાળાશ્રીના લંડન-ફોટો(કચ્છ) રાજ્યા અર્થે એ.સો. જસતંતીબેન કાંતિલાલ ભૂરીયા	ઈસ્ટ લંડન
૧૫૦૪/- પટેલ તુલસીબેન શ્રીહરિ અને ધર્મકુળ પ્રસન્નાર્થે	દહેગામ
૧૫૦૫/- અ.નિ. હંસાબેન હર્ષદભાઈ પટેલ માસિક પુષ્ય તિથિ નિભિતે	જાબુંડાવાળા
૧૫૦૬/- મેવાડ રમેશભાઈ અ.નિ. ભાષો અધ્યિનભાઈ ધીરજીભાઈના સ્મરણાર્થે	ખૂલાસણ
૧૫૦૭/- બારોટ ધર્મિલાબેન બળદેવભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	દાંગરવા
૧૫૦૮/- પટેલ બળદેવભાઈ વિસાખભાઈ શ્રી નરનારાયણટેવ પ્રસન્નાર્થે	ખૂલાંકોટ-નાઈરોબી
૧૫૦૯/- પરમાર જગદીશ ભયુલાલ શ્રી નરનારાયણટેવ પ્રસન્નાર્થે	અમદાવાદ
૧૫૧૦/- મોદી લીલાબેન રમેશયંદ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ઝુલાસણ
૧૫૧૧/- પટેલ છનાભાઈ પ્રહલાદભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાયાદ
૧૫૧૨/- પટેલ કપીલાબેન જ્વાભાઈ લંડનના વિજા મળ્યા તે નિભિતે નાંદોલ	નવાવાડજ
૧૫૧૩/- બારોટ ઉસ્વક્કુમાર ધનશયમભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	કલોલ
૧૫૧૪/- મોદી વિનુભાઈ નાથાલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	મોટેરા
૧૫૧૫/- ભાવસાર હિમાંશુ મહેશભાઈ જન્મ દિને	ભાયલા
૧૫૧૬/- પરમાર ભગવતસ્થિંહ ગેમરભાઈ નવુંડેક્ટર લાભ્યા તે નિભિતે	વડનગર
૧૫૧૭/- પ્રાણપતિ રૂદ્ર નરેન્દ્રકુમાર જન્મ દિને	પૂના
૧૫૧૮/- પટેલ હાર્દિક કનુભાઈ કંપનીમાં મેનેરો બન્યા તે નિભિતે અમદાવાદ	વિહાર
૧૫૧૯/- પટેલ એકતા કનુભાઈ લંડનમાં લગ્ન થયા તે નિભિતે	ગોવિંદપુરાવડા
૧૫૨૦/- અ.નિ. ભાવસાર પરસોતમદાસ વનમાળીદાસ પ્રથમ પુષ્ય તિથિ નિભિતે	
૧૫૨૧/- મકાવાણ પુષ્પાબેન અમૃતભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગવાડા
૧૫૨૨/- પટેલ નિલેશ હરિકૃષ્ણભાઈ એચ-૧ અમેરિકાના વિજા નિભિતે	પ્રાંતિક
૧૫૨૩/- પટેલ અવનિ નિલેશભાઈ એચ-૧ અમેરિકાના વિજા નિભિતે વિહાર	અમદાવાદ
૧૫૨૪/- પટેલ ગાંડાભાઈ ઈથરદાસ ચિ. પૌરી હર્ષના જન્મ દિને	સેટેલાઈટ
૧૫૨૫/- મોદી અમૃતલાલ મગનલાલ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે	ગવાડા
૧૫૨૬/- ડાકર રમાબેન શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	પ્રાંતિક
૧૫૨૭/- પટેલ આદર્શ વિકમભાઈ ઓસ્ટ્રેલીયાના વિજા નિભિતે	અમદાવાદ
૧૫૨૮/- મોદી નટવરલાલ અંગારામ પૌત્રીના જન્મ પ્રસંગે	વડુ
૧૫૨૯/- એક હરિભક્ત શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	હિલોલ
૧૫૩૦/- પટેલ રૂદ્ર અનિલભાઈ અમૃતભાઈ જન્મ દિને	અમદાવાદ
૧૫૩૧/- પટેલ રંજનબેન પ્રકાશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	
૧૫૩૨/- પટેલ રૂવિન પાર્થકુમાર જન્મ દિને	

૧૫૩૩/- કિયેદી ધનશયમભાઈ એમ. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગાંધીનગર
૩૦૧ વાસ શશીકાન્તપી. ચિ. પુત્ર મિતેશના જન્મ દિને	ગાંધીનગર
૨૦૦/- પટેલ જીતેન્દ્રભાઈ જયંતીભાઈ નવી ગાડી લાભ્યા તે નિભિતે	દેસ્ટ
૪૦૦/- પટેલ દશિત જનકભાઈ કેનેડાના વિજા મળ્યા તે નિભિતે	ધમીજ
૧૦૦/- ક. પટેલ હાર્દિક નિતીનભાઈ જન્મ દિને	કપડવંજ
૧૦૦/- પટેલ મિતેશકુમાર કશેવલાલ નવું એકટીવા લાભ્યા તે નિભિતે નરોડા	અમદાવાદ
૧૦૦/- પટેલ અસુલભાઈ નવું બાઈક લાભ્યા તે નિભિતે	
૨૫૧/- સાપરીયા હસમુખભાઈ હિરજીભાઈ ફોર્ડ એસપાયર ગાડી લાભ્યા તે નિભિતે	સુરત
૫૦૦/- જોશી કિંજલબેન સત્યાર્થકુમાર કપડવંજ ગર્વમેન જોબ મળી તે નિભિતે	કપડવંજ
૨૦૦/- પટેલ પંકજભાઈ જીનેશ અને ખુશીને	ગાંધીનગર
૩૦૧/- મારવી લખાલબેન લખવાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	જાનવડ
૧૦૦/- પટેલ ભાઈ લખાલભાઈ ખેમાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	જાનવડ
૧૦૧/- વાંદેલા કિરીટસિંહ લખવલસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગરોડીયા
૧૦૦/- વાંદેલા વધ્યાબા કિરીટસિંહ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગરોડીયા
૨૦૦/- વણોલ ભાવનાબેન નારાણભાઈ ચિ. નૈતિકાના જન્મ દિને	ડુમાણા
૧૧૧/- પટેલ ચંદ્રકાબેન ગોરધનભાઈ નોકરીમાંથી નિવૃત થયા તે નિભિતે	કરી-કુંડાલ
૧૦૦/- પટેલ લક્ષ્મણભાઈ ધનશયમભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	વહેલાલ
૧૦૦/- પટેલ રેયાન્સ પ્રતિકભાઈ જન્મ પ્રસંગે	દાંગરવા
૧૦૦/- મારવી રજેન-યચ્છી ગુરુ પૂર્ણિમા નિભિતે	મુખુઈ
૧૦૦/- ચોટલીયા પ્રિયંકાબેન પ્રેમજલભાઈ જન્મ દિને	ઘૂડકોટ
૧૦૦/- પટેલ ભૂમિબેન ચંદ્રેશભાઈ જન્મ દિને	બાપડ
૧૦૦/- પટેલ અધ્યિનભાઈ સીતારામ ચિ. અવિન બી. ઈ. સિવિલમાં ફસ્ટ કલાસ નિભિતે	ઉંઝા
૧૦૧/- પૂજારી અધ્યિન શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	કલોલ
૧૦૧/- પટેલ હરસિંહભાઈ ભરતભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	ગોડીબા
૧૦૦/- પટેલ પ્રાતિબેન જસુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	લવારપુર
૧૦૦/- પટેલ ભૂમિબેન મધુરભાઈ જન્મ દિને	ચંદ્રાલા
૧૦૦/- ગંગાશી મગનભાઈ વેલજભાઈ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે	અમદાવાદ
૧૦૫/- પટેલ અશોકભાઈ પૂજાભાઈ દ૪ માં જન્મ દિને	ધનસુરા
૨૦૦/- અ.નિ. પટેલ વિજયકુમાર પરસોતમભાઈ	વાલાખેરી
૧૦૦/- પુષ્યતિથિ નિભિતે	
૧૦૦/- પટેલ અમૃતભાઈ પૂંઝાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સઈજ
૧૦૦/- પટેલ રમેશભાઈ સુખાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સઈજ
૧૦૧/- પટેલ મારોકલાલ મણીલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સઈજ
૧૦૧/- પટેલ સુરેન્દ્રભાઈ વલલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રાયશીલીયા
૧૦૦/- પટેલ મનસુભાઈ રામભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રાયશીલીયા
૧૦૦/- પટેલ જશાબેન ગોશેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રાયશીલીયા
૧૦૦/- પટેલ અંબાલાલભાઈ વલલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	રાયશીલીયા
૫૦૦/- પટેલ રમશભાઈ સોમાભાઈ શ્રી નરનારાયણટેવ પ્રસન્નાર્થે	વાંદેલ
૧૧૧/- પટેલ હિરિચલબેન વાડીલાલ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે	ગોઠીબ
૧૦૦/- પટેલ વિવિબેન જયાદિપભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સીમરીકાપા
૧૦૦/- પટેલ સમીરભાઈ મદેન્દ્રભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	સીમરીકાપા
૧૦૦/- યૌધરી હર્ષિલ નારાણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાલવા
૧૦૦/- યૌધરી નિતૃષ્ય ગોપાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થે	બાલવા

શ્રી સ્વામિનાગયાગ

૧૦૦/- પટેલ પરેશ રણથોડભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- ચૂગર મૌલિનભાઈ હર્ષવદન શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૧/- વાંદેલા વસુભાઈ મુખ્યમાં શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- પટેલ વિષ્ણુભાઈ અંબાલાલ ભગત ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે
 ૧૦૦/- પટેલ સંજ્યકુમાર ગોવિંદભાઈ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે
 ૧૦૦/- પટેલ ધનરંધ્રામભાઈ ડાલાભાઈ
     નવા મકાનમાં રહેવા ગયા તે નિભિતે
 ૨૦૦/- પટેલ ધ્યાન ધનરંધ્રામભાઈ ધો-પ માં ૮૮ ટકા
     અને જવાહર નવોદય પરીશાખામાં નંબર આવ્યો તે નિભિતે
 ૧૦૦/- ચૌહાણ આયુષસિંહ જાહેર પુષ્ય તિથિ નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ જગદીશભાઈ હેમાભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- પટેલ ગોવીશભાઈ ગોવિંદભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- પટેલ પિયુષભાઈ ગોવીશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૧/- મોરી ભરતકુમાર અમૃતલાલ
     શિ. રિન્કલન પ્રમોશન નિભિતે
 ૫૦૦/- ચાવડા જયદિપ રમેશભાઈ ગ્રહણ નિભિતે
 ૧૫૧/- છક્કર રંજાભન સુરેશભાઈ રેવાબાની
     પુષ્યતિથિ નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ રમીલાલન કનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- અ.નિ. મોરી ધૂળીભન રૂપાભાઈના સમજાર્થ
 ૧૦૧/- પટેલ રંજાભન માણેકલાલ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે
 ૧૦૧/- પટેલ આશ્રન્દુકુમાર ચંદુલાલ
     શ્રી નરનારાયણદેવ પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૧/- વસાણી સોનથ રમેશભાઈ જન્મ દિને
 ૧૧/- અ.નિ. મોરી રણથોડલાલ સુરયંદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૧/- અ.નિ. મોરી ચંયળભન રણથોડલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૧/- અ.નિ. મહેતા મણીલાલ મુલયંદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૧/- અ.નિ. મહેતા ઢાઈભન મણીલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- જયમી હર્ષલકુમાર જન્મ દિને
 ૨૦૦/- પટેલ દ્રશ્ય રવિરભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- ચૌહાણ મહેશભાઈ મનસુખભાઈ સંહિપ-ગ્રીત
     ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે
 ૫૦૨/- પટેલ જ્યા રાજ પટેલ ધીલોન રાજ
     બિટીશ પાસપોર્ટ મળ્યો તે નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ અમિતભાઈ નટવરભાઈ નવી ગારી નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ આયશભાઈ નટવરભાઈ જન્મ દિને
 ૫૦૧/- પોરીયા સંગીતભન ભાષજીભાઈ શિ. જ્યાના જન્મ પ્રસંગે
 ૧૦૦/- પટેલ કિંદા નેશભાઈ જન્મ દિને
 ૧૦૦/- પટેલ હસમુખભાઈ રાવજીભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- પટેલ કુલદિપ મહેશભાઈ જન્મ દિને
 ૨૫૧/- પટેલ બાબુલાલ મફતલાલ શિ. રાજુલ તથા
     ધાર્મિકાન જન્મ પ્રસંગે
 ૧૦૦/- પટેલ ડાલાભાઈ મગનદાસ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૨/- પટેલ અલ્યેશભાઈ વિષ્ણુભાઈ શિ. સંજ્યાના લગ્ન પ્રસંગે આનંદપુરા
 ૧૦૦/- ડાલ્ભી જનકભન રમેશભાઈ
     શિ. બિન્કના ભાણના જન્મ પ્રસંગે (વાળાધરી)
 ૧૦૦/- પટેલ મંજુલા દિનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૫૦/- ચૌહાણ કોશલ ભાષજીભાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે
 ૧૦૧/- વોરા હંસાભન માંચાભાઈ ગ્રહણ નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ આકશ રમણભાઈ જન્મ દિને
 ૧૦૦/- પટેલ રમણભાઈ ગોપાલદાસ શક્રીભનેની
     પુષ્યતિથિ નિભિતે

કલોલ ૧૫૦/- પટેલ મંજુલાભન જીવણલાલ નવું મકાન લીધું તે નિભિતે મારુસણા વિહાર
 અમદાવાદ ૧૦૦/- પટેલ જત્નભાઈ બી. ચિ. રાજના જન્મ પ્રસંગે બાલાસિનોર
 બામણાવા ૧૦૧/- શુનિભેન પ્રજોશકુમાર જન્મ દિને
     વડુ ૧૦૦/- પટેલ કોરીલાભન રમેશભાઈ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે ધનસુરા
     વડુ ૧૦૦/- પટેલ કેલાશભન ગોવિંદભાઈ ગુરુ પૂર્ણિમા પ્રસંગે ધનસુરા
 અમદાવાદ ૧૦૧/- વડુ વિશાલ મહેશભાઈ જન્મ દિને જીરાગઠ
     ઉંઝ ૧૦૦/- પટેલ રમાભન મનહંતરભાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે અમદાવાદ
     ૧૦૦/- પટેલ જીવાભન મહેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ બાયડ
 ટાંકીયા ૨૦૦/- પટેલ નંબુભન જીવણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ બાયડ
 પરઢોલ ૧૦૦/- એક હરિભક્ત શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ તેમાર
 પરઢોલ ૧૦૧/- પરમાર પ્રથાવ ભાવેશભાઈ જન્મ દિને રાજકોટ
 પરઢોલ ૧૦૧/- પટેલ પરસોતમ વલબાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ સૂકાટીયા
 માણસા ૧૦૧/- પટેલ બયુબાઈ જીવાભન પુષ્ય તિથિ નિભિતે મેડા
     ૧૦૦/- પટેલ રોહિતભાઈ પ્રહલાદભાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે ભાઉપુરા
 વિરમગામ ૧૦૦/- પટેલ ડેત ચેતનકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ બાયડ
 વેજલપુર ૧૦૦/- પટેલ યુવરાજકુમાર ગોપાલભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ બાયડ
     ૧૦૦/- માંદી બાબુલાલ માધવલાલ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે બાયડ
 આનંદપુરા ૨૦૦/- પટેલ ભાવશિક્ષકાંત જન્મ દિને નરોડા
 ડેવીયાસા ૫૦૦/- ચૌધરી લીલાભન સોમાભાઈ દિરામોતી
 અમદાવાદ ૩૦૦/- ચૌધરી કોરીલાભન શિ. અશોકભાઈ (અમેરિકા)ના જન્મ દિને બાલવા
     ૩૦૦/- ચૌધરી રથિતાભન ભાબો હરિકુષા (અમેરિકા) બાલવા
 તોરીયામપુર ૨૦૦/- ચૌધરી રવિ તથા કલેશ ગુરુપૂર્ણિમા જન્મ દિને બાલવા
     મહેસાણા ૨૦૦/- પટેલ ચ્યોમ પ્રિયકુમાર - હથ અંકિતકુમાર જન્મ દિને વહેલાસ
     મહેસાણા ૧૦૦/- પટેલ અરવિંદભાઈ નિકિમભાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે કરળસણ
 સાબરમતી ૧૦૦/- મોરી અશોકભાઈ કાનજભાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે કાલીયાણ
 સાબરમતી ૧૫૦/- પટેલ ભગભાઈ દ્વારકાદાસ આનંદપુરા (કુ.)
 અમદાવાદ ૩૦૦/- ચૌધરી સુરેશભાઈ સેંધામાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે બાલવા
     મુંબઈ ૧૦૦/- ચૌધરી વિષ્ણુભાઈ સેંધામાઈ ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે બાલવા
     ૧૦૦/- કા. સ્મિત, રાવ, પ્રેરક ગુરુપૂર્ણિમા પ્રસંગે લુણાવાડ
 અમદાવાદ ૧૦૦/- મોરી દીવીભન શંકરભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ ડેવીયાસા
     ૧૦૧/- દરજી મોજોજાઈ અશોકભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ નરોડા
 સાબરમતી ૧૦૦/- દરજેન અરવિંદભાઈ જન્મ દિને અમદાવાદ
 સાબરમતી ૨૦૧/- પટેલ હિનાભન રજનીકુમાર જન્મ દિને કાલીયાસા
     સુરત ૨૦૦/- છક્કર જીવણલાલ નાથાલાલ નવું મકાન લીધું તે નિભિતે વેજલપુર
 ઉવારસદ ૧૦૦/- પટેલ કિંદા જીનેશભાઈ તા. ૧૦-૮ જન્મ દિને અમદાવાદ
 ઉવારસદ ૧૦૦/- પટેલ અરુણભન ક્રિટેકુમાર ડાંગરવા
 એરવાડા ૧૦૦/- કા. હરિકુષા કનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ એરવાડા
     ૧૫૦/- ડૉ. ઉમ્ભગ કિશોરભાઈ ચૌહાણ
 નારણપુરા કડી ૧૦૦/- એમ. ડી. માં એડમિશન નિભિતે
     ૨૫૦/- સુથાર કુજ કુણાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ રાબડીયા
 બાનાટઈ ૧૦૦/- ચૌહાણ દેવન કેનાંશુ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ રાજકોટ
 સુરેન્દ્રનગર ૧૦૧/- સોની કાશીમીરાભન તથા વિમલ મહેશકુમાર જન્મ દિને કંકરિયા
     ૧૫૦/- મોજદારા કંચનભાઈ ભરતભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ મહીનગર
 અમદાવાદ ૧૦૦/- છક્કર વીણાભન નરેન્નભાઈ
     રંગપુર ૧૦૦/- પટેલ સૂજલ અલ્દેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ બોપલ
     મારુસણા ૧૦૦/- પટેલ ખ્વાઈશ ધવલકુમાર શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ નાંદોલ
     મારુસણા ૨૫૧/- દૂધાત અલ્યેશભાઈ કાળુભાઈ દહેગામ નિકોલ
     નવા મકાનમાં રહેવા ગયા તે નિભિતે

શ્રી સ્વામિનારાયણ

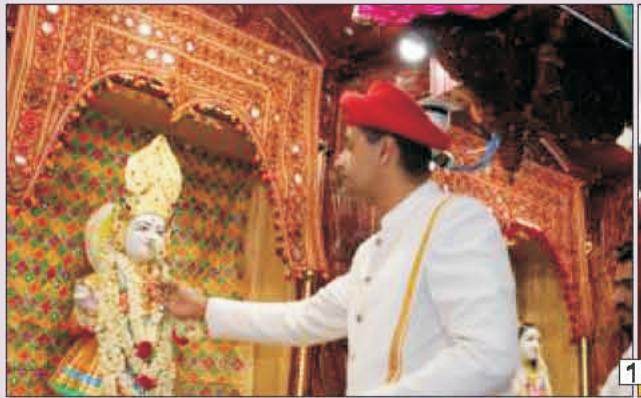
૧૦૦/- દૂધાતપ્રિયંકાઅલેશભાઈ જન્મ દિને
 ૧૦૧/- પટેલહિર સમીર જન્મ દિને
 ૧૦૦/- અ.નિ. અમીન સુલોચનાબેન દિનુભાઈ
 પુષ્યતિથિ નિભિતે
 ૧૦૧/- કા. મુકુંદભાઈ શાંતિલાલ
 ઓપરશન સફળ થયું તે નિભિતે
 ૧૦૦/- મોદી અમરતલાલ મગનલાલ હિંગોળા નિભિતે
 ૫૦૧/- પટેલ અરવિંદા ત્રિકમાસ
 ચિ. પલના જન્મ દિને પ્રસંગે
 ૧૦૦/- શ્રીમણી મધુબેન વિનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- મોરી એકાબેન યોગશકુમાર સગાઈ નિભિતે
 ૨૦૦/- પટેલ સુરેશભાઈ કેશભાઈ જન્મ દિને
 ૧૭૧/- મંગુલા (૮૪ વર્ષ) પરસોતમદાસ (૮૭ વર્ષ)
 સારા સુંદર સ્વાસ્થ્ય નિભિતે
 ૧૦૦/- રાવળ પ્રવિષ્ટાભાઈ છગનભાઈ
 નવી આપોએટીકા ગારી નિભિતે
 ૧૦૧/- પટેલ મોલિક દિનેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૧/- પટેલ પ્રતિક કનુભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૦/- ચાવડા વાલીબેન જસુભાઈ પૌત્ર હિતાર્થના જન્મ દિને
 ૨૦૦/- અ.નિ. પટેલ ભીખાભાઈ નારાણાદાસના સ્મરણાર્થ
 ૧૦૧/- કા. ચિમનલાલ મણીલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૧/- સુલગીયા ચંદ્રકાબેન શશીકાંતભાઈ
 નવા મકાન નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ રંજનબેન પ્રકાશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૧૦૧/- મહેતા જવાનિકાબેન લક્ષ્મીકાંત
 ચિ. કોમલબેનનું ઓપરેશન સફળ થયું તે નિભિતે
 ૨૧૦/- યોધરી કલ્પનાબેન સંઘોપરી સ્વામિનારાયણ
 મહામંત્રની સર્પ કરડાયાચી રક્ષા કરી તે નિભિતે
 ૧૧૧/- પટેલ નિલેશભાઈ રજનીકાંત શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ
 ૩૦૦/- પટેલ રાજનુકુમાર કચ્ચરાભાઈ
 અમરિકામાં સોટીઝન થયા તે નિભિતે
 ૧૦૦/- પટેલ દીલીપકુમાર કચ્ચરાભાઈ જન્મ દિને
 ૧૦૧/- યોધરી કેનિશ ધનશયભાઈ શંખભૂષાઈ જન્મ દિને
 ૧૦૧/- અ.નિ. ડાભી હિરાબા બાદરજ ગલાજ
 ચિ. રાજજ પરિવાર
 ૧૦૧/- અ.નિ. ડોરીયા સૂજાબા ધીરુભાઈ
 પ્રથમ માસિક પુષ્યતિથિ નિભિતે
 ૧૦૧/- અ.નિ. પરમાદ્રગ્રભાસિંહ અદેસિંહના સ્મરણાર્થ
 ૧૦૧/- પટેલ ધૂઢી નિવેશકુમાર તા. ૧-૮ જન્મ દિને
 ૧૦૦૧/- પટેલ બાબુભાઈ મફનલાલ નવા ધર નિભિતે
 ૧૦૧/- દક્કર ગુણવંતભાઈ ચતુરભાઈ જન્મ દિને
 ૧૦૦/- કા. વિપલેશભાઈ મનુકાન્તભાઈ જન્મ દિને

નિકોલ ૧૦૦/- કા. કરણ વિપલેશભાઈ જન્મ દિને	મુંબઈ
મોખસણ ૧૫૧/- અ.નિ. વિવેલા રણજિતસિંહ અર્જુનસિંહના સ્મરણાર્થ	ગોધાવી
દહેગામ ૧૫૧/- અ.નિ. વાધેલા રમેશભાઈ અર્જુનસિંહના સ્મરણાર્થ	ગોધાવી
૧૫૧/- અ.નિ. વાધેલા વિરેન્સિંહ મહેન્સિંહના સ્મરણાર્થ	ગોધાવી
અમદાવાદ ૧૫૧/- અ.નિ. જાલા છતસિંહ ભરતસિંહના સ્મરણાર્થ	સમવા
૧૫૧/- બાણી સજજનાબા ફિલ્બા શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	સમવા
સેટેલાઈટ ૧૦૦/- પટેલ નારાણાભાઈ મનસુખભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	ગોટીબ
કરજસણ ૧૦૧/- શાહ અનીલકુમાર યંદુલાલ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	નવાચાડ્જ
૧૦૦/- પટેલ લલીતાબેન રમણભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	સાબરમતી
એરાસણ ૧૦૦/- શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર સત્સંગી	સાબરમતી
દેરીયાસણ ૧૧૦૦/- શ્રી સ્વામિનારાયણ દિનેશભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	
હિંમતનગર વડુ ૧૦૧/- અ.નિ. પટેલ અશોકભાઈ ચિનુભાઈ પુષ્યતિથિ નિભિતે	નવાગામ
૨૦૦/- પટેલ કુસુમબેન ડૉ. જી.કે. અમેરિકાં	મહેસાણ્ણ
ડાંગરવા પૂ. રાજાના હસે “દ્વારસ્ય” ના ભૂમિ પૂજન પ્રસંગે	અંબાપુર
વાગોસણા વાગોસણા ૨૦૧/- પટેલ જવલ દિનેશભાઈ જન્મ દિને	બળોલ-ભાલ
મોખાસણ મુંબઈ ૧૦૦/- સોની હેઠલબેન ધનશયભાઈ શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	જુલાસણ
અમદાવાદ ૫૦૦/- પટેલ વંશ તેજેનુકુમાર તા. ૨-૮-૧ જન્મ દિને	કડી
૪૦૦/- પટેલ વેણેજ પરસોતમભાઈ	કડી
નરોડા ચિ. પુરી મીરાના તા. ૧૬-૮-૧ જન્મ દિને	કડી
અમદાવાદ ચિ. ભાણો રવિન્ના તા. ૨-૮-૧૮ ના જન્મ દિને	
૧૫૧/- પટેલ અશોકભાઈ મણીલાલ જન્મ દિને	બિલાસીયા
લીબોદરા ૧૦૧/- સુહાગીયા પ્રનિલ હિપેનભાઈ જન્મ દિને	અમદાવાદ
૨૦૦/- સાની બાબુલાલ મોહનલાલ ટ્રેડ માં જન્મ દિને	હિંમતનગર
બોપલ ૧૦૦/- મોદી બૃદ્ધિલ ચેતનાલાલ રમણલાલ જોબ મળી તે નિભિતે	મણીનગર
ગવાડા ૨૦૨/- દક્કર ચેદ્રકાન્ત અંદ્રાલાલ ૭૫ વર્ષ પુરા થયા	અમદાવાદ
ગવાડા ૧૦૧/- દક્કર ભાનુબેન ચંદ્રકાન્તભાઈ જન્મ પર્ષ પુરા	અમદાવાદ
બાપુપુરા થયા તે નિભિતે	
ડાંગરવા ૧૦૦/- ભાવસાર જે.જે. શ્રીજી પ્રસન્નાર્થ	અમદાવાદ
૧૧૦૦/- પટેલ અંકિતાં અંકિતભાઈ ચિ. પુરત વિહાનના જન્મ પ્રસંગે	નિકોલ
જવારજ ૧૦૦/- યોધરી દેવન્દ અશોકભાઈ તા. ૨-૩-૧ જન્મ દિને	બાલવા
૧૦૦/- યોધરી નિયતિ અશોકભાઈ અમદાવાદ	બાલવા
ગોલાણા ૩૦૦/- અ.નિ. પટેલ વિશાલ અશોકભાઈ	વાયોલ
અમદાવાદ ૧૬ મી પુષ્ય તિથિ નિભિતે	
આનંદપુરા ૫૦૧/- કાલીયાણા ગામ સમસ્ત મહિલા સત્સંગ મંડળ	
બાલવા મુંબઈ ૬. સાં. બબુબાપ. પૂ. લાલજ મહારાજ શ્રીના જન્મોત્સવ પ્રસંગે	

શ્રી સ્વામિનારાયણ માસિકમાં છાપવા માટે
લેખ, સમાચાર અને ફોટોગ્રાફ્સ ઇમેલથી મોકલવા માટે એફ્રેસ
magazine@swaminarayan.in

મોબાઇલથી
પાડેલા કોટા
છપાશો નહિ

સંપાદક, મુદ્રક અને પ્રકાશક : મહત શાખી સ્વામી હરિકૃષ્ણાદાસજી દ્વારા શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર કાલુપુર, અમદાવાદ માટે શ્રી સ્વામિનારાયણ પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, કાલુપુર, અમદાવાદ (ગુજરાત) પીન કોડ-૩૮૦૦૦૧ વતી પ્રકાશિત કર્યું.

1

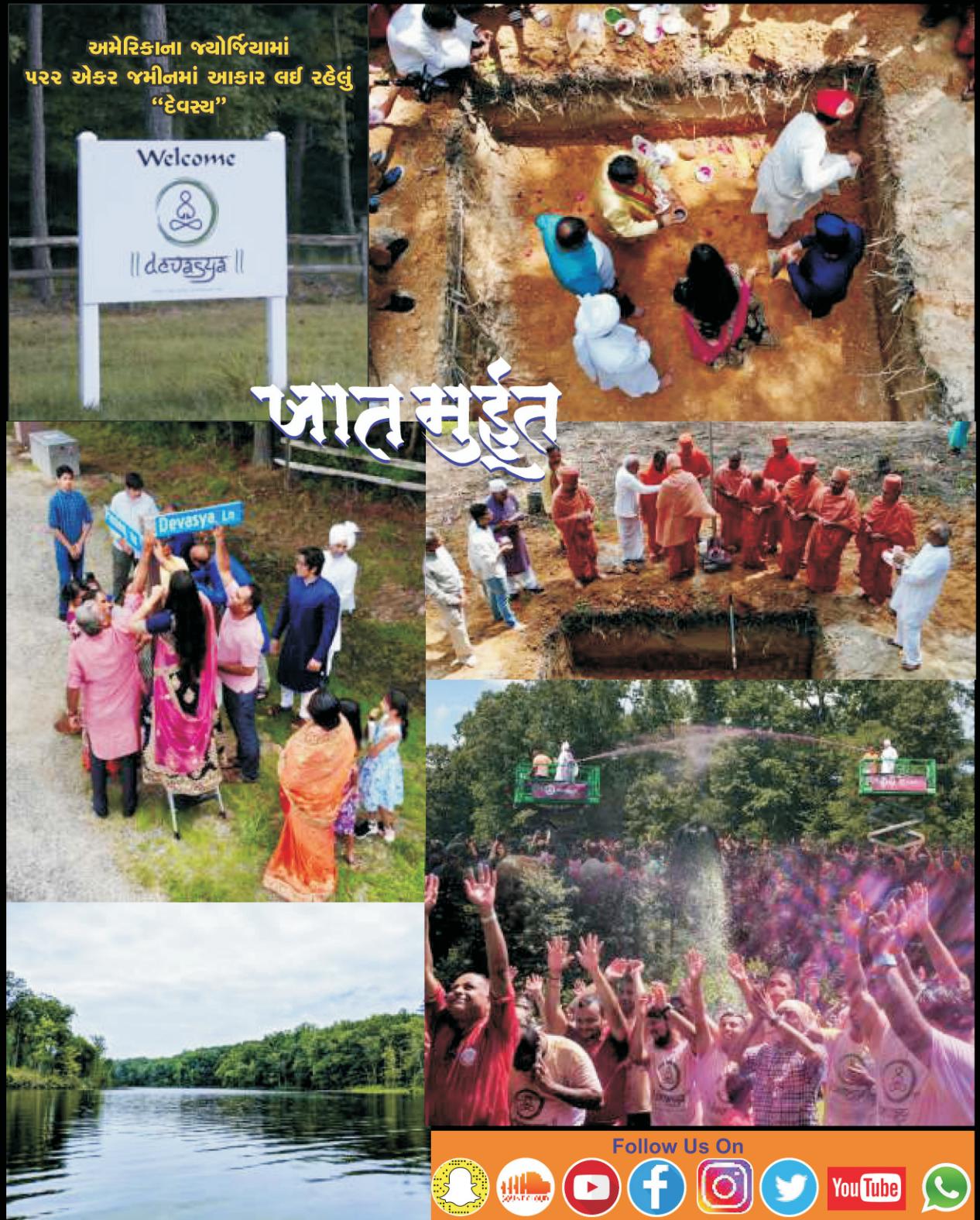
2

3

1. दोरेन्टो (केनेडा) मंदिरना दशमां पाटोत्सव प्रसंगे ठाकोरજनी पूजनविधि करता तथा युवकमंडणा सभ्यो साथे दर्शन आपता प.पु. आचार्य महाराजश्री. 2. लेस्टर(यु.के.) मंदिरना १४मां पाटोत्सव प्रसंगे ठाकोरजने अभिषेक दर्शन तथा सभामां लाभ लेता हरिभक्तो. ३. बोस्टन (अमेरिका) मंदिरना पाटोत्सव प्रसंगे अशकूट आरती दर्शन तथा १ पमी ओगस्टनी उजवाणी करता सांत हरिभक्तो. ४. श्रीवाणमास निमित्ते पारसीपनी (अमेरिका) मंदिरमां कथा पारायणा प. श्रीवाणमास दरम्यान दियोदर मंदिरमां कथपारायणा करता महिला हरिभक्तो.

Follow Us On

